STRATEGIA TERYTORIALNA

OBSZARU PROWADZENIA POLITYKI TERYTORIALNEJ ŻNINA

Spis treści

1. Wstęp ... 3
2. Synteza diagnozy wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych ... 3
2.1. Zasięg przestrzenny i sieć osadnicza ... 3
2.2. Informacje fizycznogeograficzne. Ochrona przyrody ... 5
2.3. Turystyka ... 7
2.4. Transport ... 8
2.4.1. Sieć transportowa ... 8
2.4.2. Drogi rowerowe ... 9
2.5. Demografia ... 10
2.6. Przedsiębiorczość ... 12
2.7. Bezrobocie rejestrowane ... 14
2.8. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny ... 15
2.9. Opieka zdrowotna ... 16
2.10. Opieka żłobkowa ... 16
2.11. Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego) ... 17
2.12. Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej) ... 18
2.13. Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej ... 19
2.14. Szkoły ponadpodstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej ... 22
2.14.1. Szkoły ponadpodstawowe maturalne ... 22
2.14.2 Szkoły ponadpodstawowe zawodowe ... 23
2.15. Lokalne instytucje kultury ... 24
2.16. Odnowa przestrzeni publicznych ... 24
2.17. Gospodarka wodno-ściekowa ... 25
2.18. Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu ... 26
2.19. Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego ... 28
2.20. Podsumowanie (identyfikacja najważniejszych problemów/ potrzeb rozwojowych obszaru, jako podstawy programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego) ... 28
3. Identyfikacja obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą, tj. wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze ... 29
4. Wizja rozwoju obszaru – oczekiwany wynik realizacji działań planowanych w ramach Polityki Terytorialnej ... 30
5. Opis wsparcia obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą 31
6. Cele rozwojowe obszaru realizowane poprzez wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego ... 32
6.1 Opis realizacji celów ... 32
6.2 Drzewo ustaleń ... 35
7. Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii ... 36
8. Wskazanie zgodności planowanej interwencji z dokumentami programowymi (funduszami), do których zamierza się aplikować o finansowanie wsparcia ... 38
9. Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami) ... 43
9.1. Tryb i zasady naboru projektów ... 43

9.2. Uzasadnienie wyboru projektów poprzez wykazanie zgodności projektów z potrzebami rozwojowymi danego obszaru ... 45
9.3. Uzasadnienie wyboru projektów w oparciu o preferencje określone dla poszczególnych obszarów wsparcia ... 46
9.4. Wykaz wybranych projektów do wsparcia wraz z ich charakterystyką ... 49
9.5 Lista projektów warunkowych ... 53~~54~~
10. Plan wdrożeniowy dla realizacji strategii ... 56~~57~~
11. Plan finansowy wraz z określeniem źródeł finansowania projektów ... 62~~63~~
12. Opis procesu zaangażowania partnerów zewnętrznych ... 68~~69~~
13. Sprawozdanie z konsultacji społecznych ... 70~~71~~
14. System monitorowania strategii terytorialnej ... 70~~71~~
15. Indeksy i spisy ... 75~~76~~
15.1. Spis map ... 75~~76~~
15.2. Spis rycin ... 75~~76~~
15.3. Spis tabel ... 75~~76~~
Załączniki

Aktualizacja 05.2026 r.

1. Wstęp

Niniejszy dokument strategii terytorialnej sporządzony został w celu realizacji IIT (Innego Instrumentu Terytorialnego) na Obszarze Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina (dalej OPPT Żnina), na podstawie *art. 36 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027*[1]. Zgodnie z przytoczonym artykułem, strategia terytorialna opracowywana jest przez gminę, powiat lub ich partnerstwo w wybranej formie współpracy jednostek samorządu terytorialnego. Na obszarze OPPT Żnina zawiązane zostało porozumienie podjęte uchwałą *w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia i powierzenia Gminie Rogowo prowadzenia zadania związanego z realizacją Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina* pomiędzy przedstawicielami części gmin powiatu żnińskiego oraz samorządem powiatu.

Strony porozumienia:

- Powiat Żniński
- Gmina Gąsawa
- Gmina Janowiec Wielkopolski
- Gmina Rogowo.

Dokument ten będzie narzędziem do wspólnego realizowania polityki terytorialnej, na podstawie którego możliwe będzie uzyskanie wsparcia na projekty przewidziane do realizacji na okres perspektywy finansowej 2021-2027, przy współfinansowaniu ze środków UE (z różnych funduszy). W tym aspekcie bardzo ważnym źródłem wsparcia będą *Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027*, określające zakres i obszary wsparcia z poziomu samorządu województwa – w tym w zakresie polityki terytorialnej, która rozumiana jest jako forma podejścia do prowadzenia rozwoju województwa zakładającego różnicowanie działań wobec poszczególnych jego obszarów, uwzględniając ich rolę i znaczenie w systemie społeczno-gospodarczym województwa. Idea polityki terytorialnej w okresie programowania 2021-2027 oraz poziomy jej realizacji przedstawione zostały szerzej w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku. Strategia Przyspieszenia 2030+*[2].

2. Synteza diagnozy wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych

2.1. Zasięg przestrzenny i sieć osadnicza

OPPT Żnina położony jest w południowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Terytorialnie obejmuje 3 gminy z powiatu żnińskiego, jest to 1 gmina miejsko-wiejska (Janowiec Wielkopolski) i 2 gminy wiejskie (Gąsawa, Rogowo)[3]. Obszar zajmuje powierzchnię 446 km^2.

[1] Dz.U. 2022 poz. 1079

[2] przyjętej uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

[3] Z dniem 1 stycznia 2024 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy (Dz. U. 2023 poz. 1472) Gminie Gąsawa nadano status miasta.

Mapa 1 Podział administracyjny OPPT

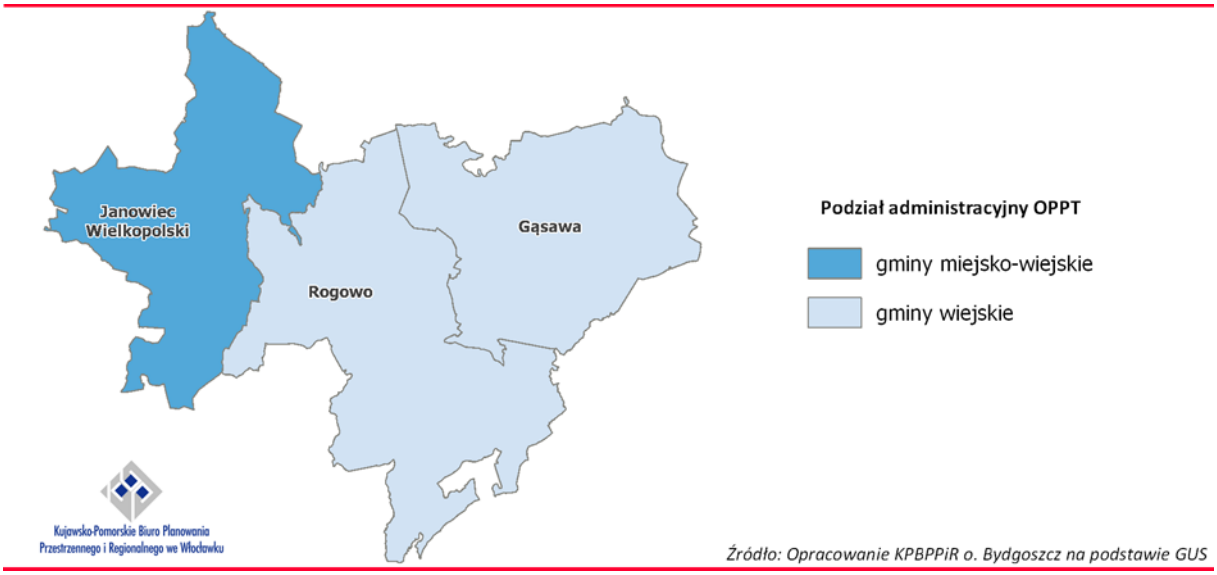

Sieć osadniczą[4] OPPT tworzy 80 zamieszkanych miejscowości, w tym miasto Janowiec Wielkopolski, skupiające prawie 3,9 tys. osób, a więc 18,4% mieszkańców obszaru. Najwięcej miejscowości położonych jest na terenie gminy Rogowo (32). Na terenie pozostałych gmin liczba miejscowości wynosi 24. Poza wspomnianym miastem liczbą mieszkańców powyżej 1 tys. osób, cechują się 2 miejscowości będące siedzibami gmin: Rogowo (2 165 mieszkańców) oraz Gąsawa (1 475 mieszkańców). Liczba miejscowości małych i bardzo małych, liczących poniżej 100 mieszkańców, wynosi natomiast 27 (33,7% ogółu), a zamieszkuje je niespełna 1,6 tys. osób (7,5% mieszkańców obszaru). Z kolei stan ilościowy miejscowości o liczbie mieszkańców w przedziale od 101 do 300 wynosi 37, zaś w przedziale od 301 do 700 mieszkańców 13. Miejscowości znajdujące się we wspomnianych przedziałach zamieszkiwane są kolejno przez 32,3% i 24,5% wszystkich mieszkańców obszaru.

Gąsawa, Janowiec Wielkopolski i Rogowo to ośrodki o znaczeniu lokalnym, będące siedzibami gmin. Koncentruje się w nich działalność związana przede wszystkim z podstawową obsługą mieszkańców obszaru (m.in. z zakresu obsługi administracyjnej, opieki przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego i opieki zdrowotnej).

[4] Zgodnie z danymi z gminnych rejestrów mieszkańców

Mapa 2 Liczba ludności w miejscowościach OPPT

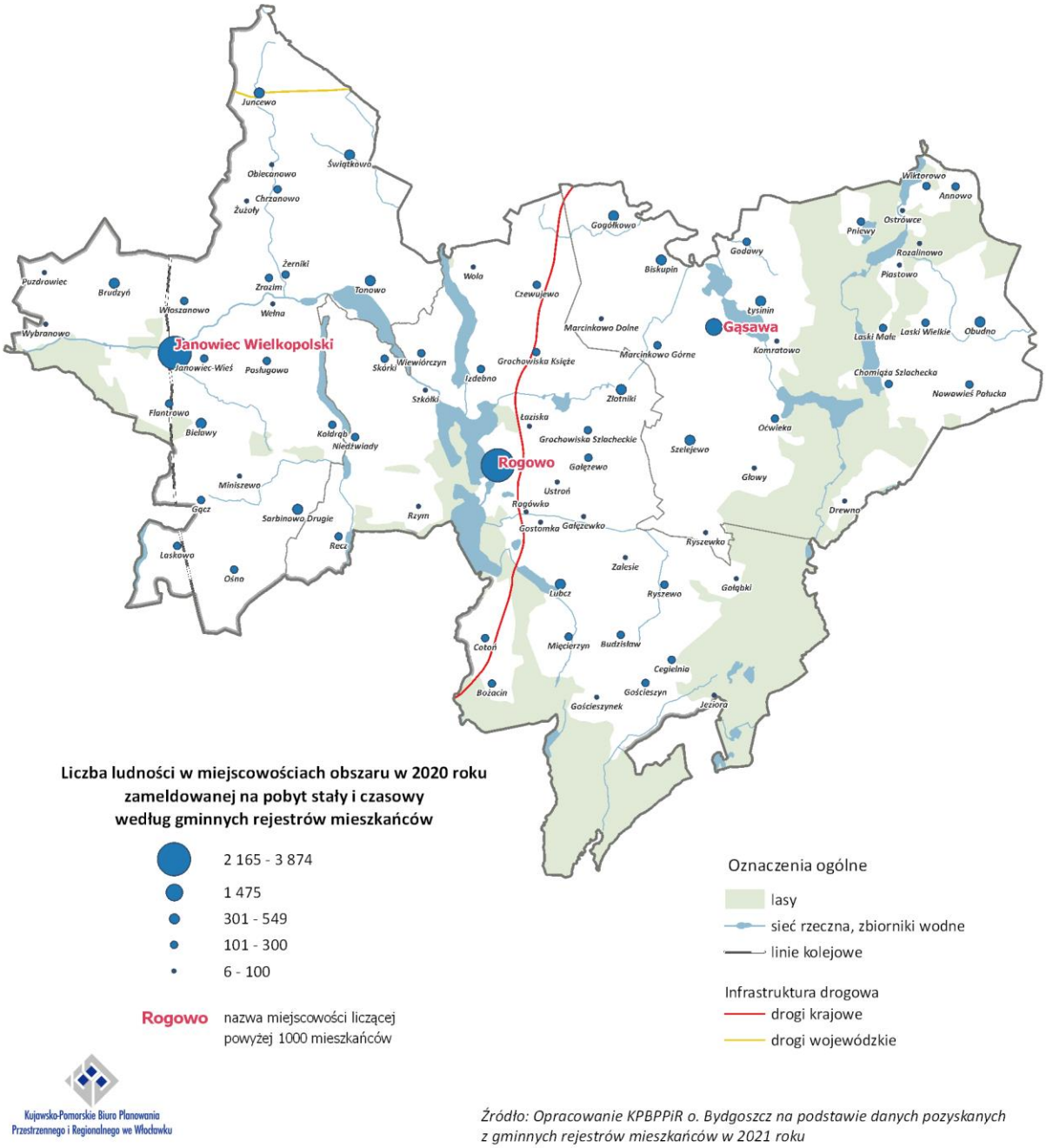

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych pozyskanych z gminnych rejestrów mieszkańców w 2021 roku

2.2. Informacje fizycznogeograficzne. Ochrona przyrody

Według klasyfikacji fizycznogeograficznej OPPT Żnina znajduje się w obrębie 2 mezoregionów, przy czym ponad 87% jego powierzchni położona jest w zasięgu Pojezierza Gnieźnieńskiego. Pozostała część znajduje się natomiast w zasięgu Pojezierza Chodzieskiego. W ujęciu geomorfologicznym dominuje więc wysoczyzna morenowa zbudowana głównie z glin zwałowych, na której wykształciły się gleby płowe różnych klas bonitacyjnych i o średnich warunkach do prowadzenia gospodarki rolnej. Czynnikiem ograniczającym produkcję rolną na obszarze są okresy deficytowe w wodę (susze). W rzeźbie obszaru obok wysoczyzny wyraźnie odznaczają się rynny polodowcowe zajęte przez jeziora (np. okolice Rogowa i Gąsawy), dolina Wełny oraz piaszczysto-żwirowa powierzchnia sandrowa (ubogie gleby bielicowe i rdzawe), biegnąca wzdłuż wschodniej granicy obszaru, zajęta obecnie przez lasy.

Powierzchnia gruntów leśnych (lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi 91,1 km^2, zaś wskaźnik lesistości wynosi 20,0% i jest niższy od średniej wartości wojewódzkiej (23,5%). Główną rzeką obszaru jest Wełna. Zgodnie z mapą podziału hydrograficznego Polski sumaryczna liczba jezior w zasięgu OPPT wynosi 53 spośród 1069 zidentyfikowanych na terenie województwa. Do największych, tj. powyżej 100 ha należy m.in. Rogowskie, Zioło, Wolskie, Tonowskie, Ostrówieckie i Chomiąskie. Ochroną prawną objęte jest 15,6% powierzchni obszaru (nie uwzględniając tu obszarów Natura 2000). Do najważniejszych obszarowych form ochrony znajdujących się całościowo lub częściowo w zasięgu OPPT Żnina są 2 rezerwaty przyrody, 2 obszary chronionego krajobrazu oraz 1 obszar Natura 2000 (specjalny obszar ochrony siedlisk).

Mapa 3 Lesistość w gminach województwa kujawsko-pomorskiego

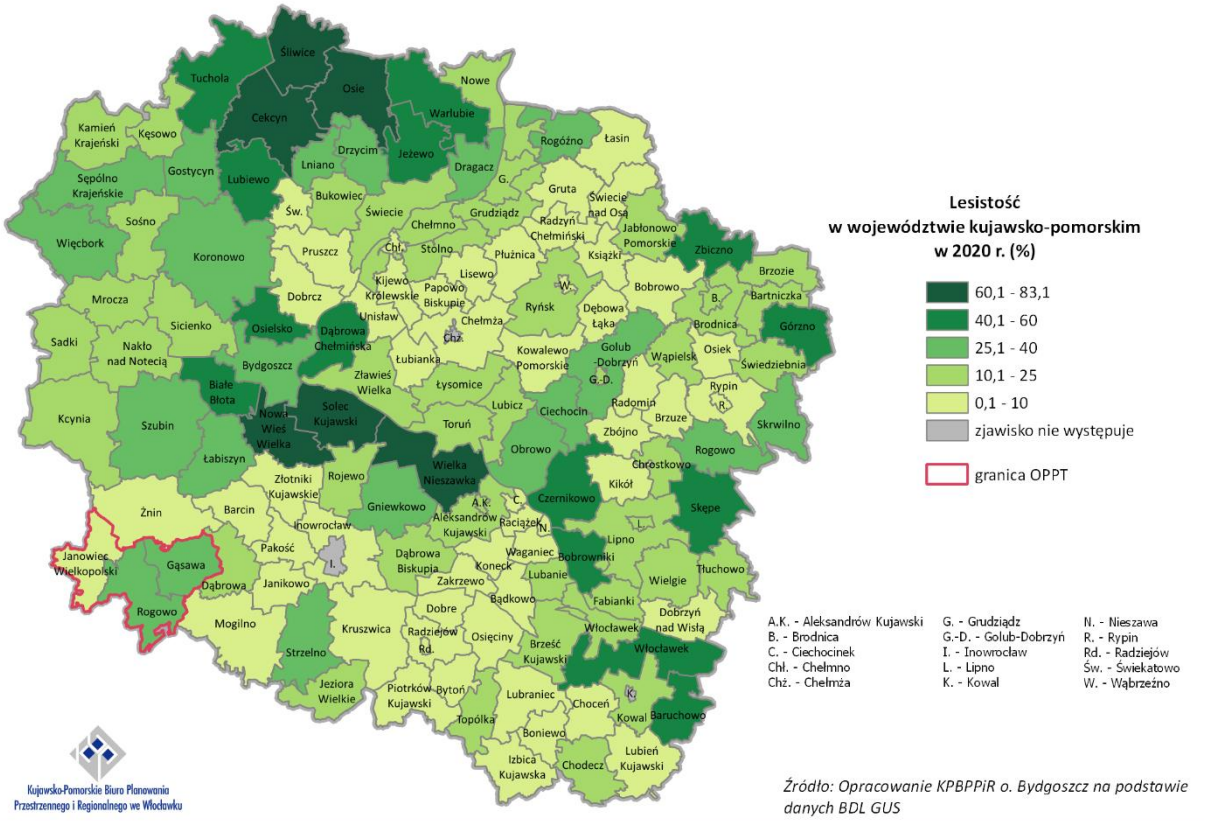

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych BDL GUS

Mapa 4 Obszary prawnie chronione w OPPT

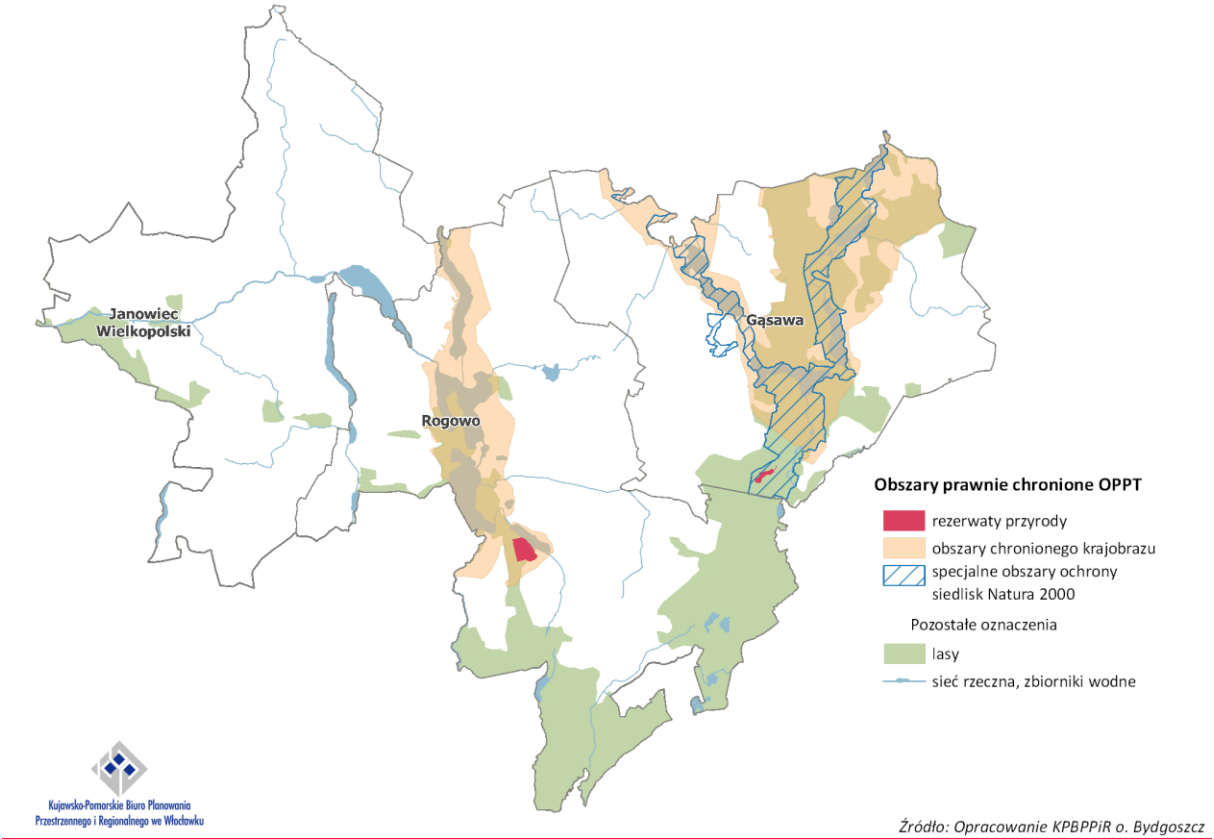

2.3. Turystyka

O atrakcyjności turystycznej OPPT Żnina decydują zarówno walory przyrodnicze (m.in. w postaci jezior o wysokiej przydatności dla prowadzenia rekreacji oraz kompleksów leśnych), jak również walory kulturowe, które to odgrywają największą rolę w generowaniu ruchu turystycznego. Obszar położony jest na terenie Pałuk, krainy historyczno-etnograficznej cechującej się pewną odrębnością kulturową, przejawiającą się w gwarze, sztuce ludowej (w tym m.in. w rękodziełach, muzyce), tradycyjnych strojach, czy w potrawach regionalnych. Dziedzictwo kulturowe obszaru związane jest również z Piastami i początkiem rozwoju państwa polskiego. Przez jego teren przebiega odcinek popularnego i rozpoznawalnego w kraju Szlaku Piastowskiego łączącego najważniejsze obiekty kulturowe obszaru, tj. Muzeum Archeologiczne w Biskupinie (jeden z największych i rozpoznawalnych w Europie rezerwatów archeologicznych, uznany przez Prezydenta RP za Pomnik Historii, stanowiący główny punkt podróży dla osób spoza obszaru), miejscowość Gąsawę oraz miejscowość Marcinkowo Górne z pomnikiem Leszka Białego (czyli miejsca związane ze zjazdem książąt piastowskich i śmiercią księcia Leszka Białego). Zaletą obszaru jest relatywnie bliskie względem siebie położenie stosunkowo dużej liczby atrakcji turystycznych, do których dojazd nie zajmuje wiele czasu. Większość atrakcji zlokalizowana jest na linii miejscowości Biskupin - Wenecja - Gąsawa, co związane jest z funkcjonującą trasą kolejki wąskotorowej (Żnińska Kolej Wąskotorowa). Do ważniejszych atrakcji turystycznych (poza wcześniej wymienionymi), zalicza się: Pałac w Grochowiskach Szlacheckich, Zaurolandię - Rodzinny Park Rozrywki w Rogowie, liczne obiekty sakralne – w tym m.in. kościół pw. św. Mikołaja w Gąsawie, Sanktuarium Matki Boskiej Gościeszyńskiej w Gościeszynie, Ptasi Ogród w Mięcierzynie, czy pokolejową wieżę ciśnień w Janowcu Wielkopolskim. Możliwość poznawania walorów obszaru zapewniają liczne szlaki oraz trasy piesze i rowerowe. Rozmieszczenie bazy noclegowej związane jest ściśle z lokalizacją atrakcji turystycznych, w tym z przebiegiem linii wąskotorowej oraz obecnością jezior. Różnorodność oferty turystycznej i rekreacyjnej stanowi potencjał endogeniczny obszaru i wpłynęła na wytworzenie powiązań funkcjonalnych na terenie OPPT, poprzez rozwój kompleksowej

oferty turystycznej i rekreacyjnej. W celu utrzymania bądź podniesienia poziomu atrakcyjności turystycznej i konkurencyjności obszaru oraz wzmacniania istniejących powiązań funkcjonalnych w zakresie turystyki i rekreacji za istotne uznaje się nie tylko tworzenie nowych obiektów, atrakcji i przestrzeni służących turystyce i rekreacji m.in. w rejonie obecnych jezior, ale i poprawę jakości, funkcjonalności terenów już zagospodarowanych i elementów infrastruktury turystycznej (poprzez ich przebudowę, modernizację, doposażenie) oraz poprawę dostępu do atrakcji turystycznych (np. poprzez realizację dróg rowerowych do nich prowadzących), celem zaspokojenia zmieniających się i rosnących potrzeb i oczekiwań turystów.

2.4. Transport

2.4.1. Sieć transportowa

Omawiany obszar przecinają szlaki o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym a także infrastruktura dopełniająca w postaci dróg powiatowych czy też gminnych. Najważniejszym elementem sieci jest droga ekspresowa S5, czyli jedna z najważniejszych tras dla transportu drogowego w Polsce w relacji północ-południe. Dzięki niej możliwe jest skomunikowanie aglomeracji Wrocławia, Poznania, Bydgoszczy z Trójmiastem (w tym znajdującymi się w tym miejscu portami morskimi). Obsługa analizowanego terenu przez drogę ekspresową S5 odbywa się za pośrednictwem trzech węzłów drogowych – Rogowo i Lubcz, a także przez równie istotny węzeł Biskupin (poza obszarem, przy północnej granicy OPPT), dzięki któremu obsługiwane są istotne obiekty turystyczne ulokowane w północno-wschodniej części omawianego OPPT. Poza drogą ekspresową S5 przez OPPT przebiega DW251 łącząca Wągrowiec z Inowrocławiem przez Żnin, aczkolwiek w kontekście kanalizowania ruchu w samym OPPT nie stwierdza się jej istotnej roli – przecina obszar na niewielkim odcinku, w północno-zachodniej jego części. W kontekście ruchu lokalnego najważniejszymi elementami, z uwagi na niewielką gęstość dróg wyższego rzędu, są drogi powiatowe i gminne. Należy przy tym zaznaczyć, iż w takiej sytuacji to one przyjmują cały ruch generowany lokalnie a także stanowią trasy, którymi w razie konieczności poruszać się będzie tranzyt. Może to wpłynąć niekorzystnie na ich stan techniczny a co za tym idzie, prowadzić ostatecznie do konieczności podjęcia prac naprawczych (modernizacyjnych). Poza ww. drogami przez omawiany obszar przebiega linia kolejowa nr 281 łącząca Oleśnicę z Chojnicami przez Milicz, Krotoszyn, Jarocin, Wrześnię, Gniezno, Janowiec Wielkopolski, Nakło nad Notecią i Gniezno.

Mapa 5 Najważniejsze elementy sieci transportowej OPPT

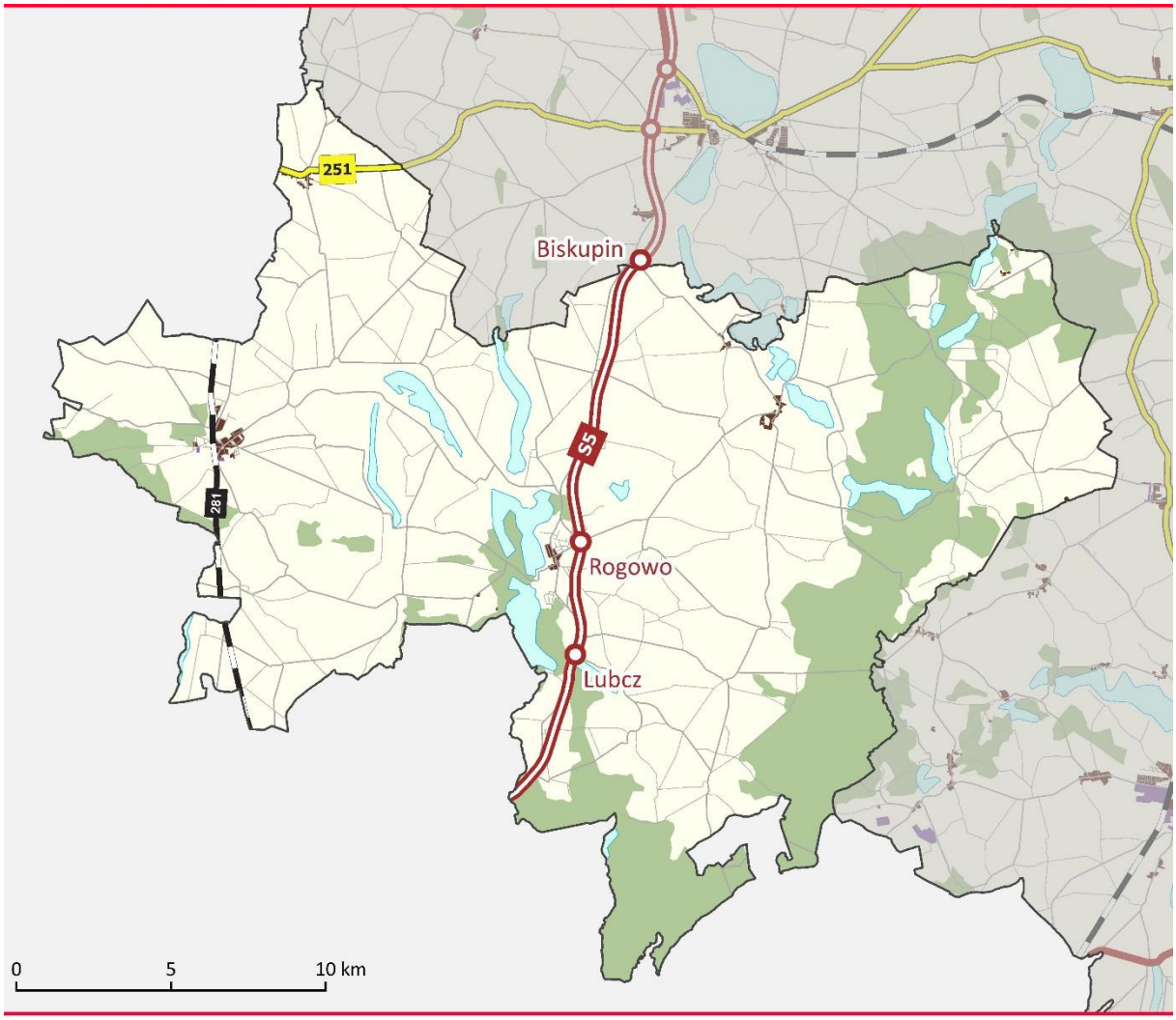

Infrastruktura transportowa w OPPT
stan na VII 2022 r.

infrastruktura drogowa:
- drogi ekspresowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne

węzły drogowe:
- na drodze ekspresowej

infrastruktura kolejowa:
- linie kolejowe

inne oznaczenia:
- wody powierzchniowe
- lasy
- pozostałe obszary

obszary antropogeniczne:
- mieszkaniowe
- przemysłowe

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych GDDKiA, ZDW, PKP PLK, Open Street Map oraz BDOT10K

2.4.2. Drogi rowerowe

Drogi rowerowe coraz częściej stają się nieodzownym elementem krajobrazu zarówno miejskiego, jak i wiejskiego. Coraz częściej zauważa się także wzrost wykorzystania roweru jako środka transportu i turystyki. Coraz powszechniejsze wykorzystywanie roweru wymaga dalszego rozwoju bezpiecznej i funkcjonalnej infrastruktury komunikacyjnej dedykowanej temu środkowi transportu. Infrastruktury, która z jednej strony przyczyni się do ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, a z drugiej wywoła impuls do rozwoju i promowania aktywnych form mobilności. Problemem obszaru jest jednak

niewystarczający rozwój infrastruktury rowerowej, co wpływa ograniczająco na wykorzystanie roweru jako środka transportu. W związku z tym dostrzega się potrzebę realizacji kompleksowych działań na rzecz wsparcia rozwoju infrastruktury rowerowej, infrastruktury zintegrowanej z drogami rowerowym (m.in. wiat postojowych, parkingów, stojaków rowerowych, systemów zabezpieczających, oznaczeń poziomych, tablic informacyjnych, oświetlenia oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego BRD), a także działań informacyjno-promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie odpowiedzialności społecznej za jakość środowiska naturalnego, a także efekty podejmowanych działań.

W zakresie rozwoju transportu rowerowego na terenie województwa identyfikuje się 3 największe potrzeby związane z infrastrukturą rowerową. Są to potrzeby związane z: likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej, potrzeby infrastrukturalne na obszarach miejskich, w tym także potrzeby związane z realizacją dróg rowerowych w relacji obszary wiejskie – miasto, w celu zwiększenia dostępu do usług publicznych oraz potrzeby związane z rozwojem infrastruktury rowerowej poprawiającej dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych. Budowa kluczowych odcinków dróg rowerowych, które uzupełnią brakujące elementy infrastruktury rowerowej wpłynie przede wszystkim na poprawę ciągłości i zwiększenie spójności sieci dróg rowerowych oraz poprzez odseparowanie ruchu rowerowego od samochodowego przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego. Spójne, bezpieczne i atrakcyjne trasy rowerowe mogą sprawić, że więcej osób zdecyduje się na wybór roweru jako środka transportu, co przełoży się m.in. na poprawę jakości powietrza i ogólny stan zdrowia mieszkańców. Inwestycje na obszarach miejskich umożliwią szybszą jazdę na długich odcinkach miejskich, bezpieczny i wygodny wyjazd z miasta, a także umożliwią skuteczniejsze połączenie miasta z obszarami podmiejskimi. Budowa ścieżek prowadzących do atrakcji turystycznych sprzyjać będzie rozwojowi funkcji turystycznej na terenie obszaru, a także przyczynić się może do wzrostu lokalnego potencjału gospodarczego.

Na terenie OPPT Żnina identyfikuje się potrzeby związane z likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury pieszo-rowerowej, potrzeby infrastrukturalne na obszarze miasta oraz potrzeby związane z rozwojem infrastruktury rowerowej poprawiającej dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych. Niedobory w zakresie dróg rowerowych związane są także z brakiem małej infrastruktury towarzyszącej drogom rowerowym. Budowa kluczowych odcinków dróg rowerowych wpłynie przede wszystkim na zwiększenie spójności sieci dróg rowerowych i poprawę bezpieczeństwa ruchu.

2.5. Demografia

Według danych GUS OPPT Żnina na koniec roku 2020 zamieszkiwany był przez 20,9 tys. osób (1,0% ludności województwa). W okresie ubiegłej dekady (2010-2020) liczba jego mieszkańców spadła o 3,1% (tracąc relatywnie więcej mieszkańców, niż przeciętnie całe województwo – 1,8%). Spadki wystąpiły zarówno w jedynym mieście OPPT – czyli Janowcu Wielkopolskim, jak i na obszarach wiejskich (łącznie ok. 670 osób). Zdecydowana większość mieszkańców zamieszkiwała obszary wiejskie (81,4%), a ich udział w okresie 2010-2020 wzrósł o 0,5 pkt proc. W roku 2020 najwięcej osób mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Janowiec Wielkopolski (8,9 tys. – koncentrując 42,5% mieszkańców OPPT), natomiast najmniej w gminie Gąsawa (5,2 tys. – stanowiąc 25,0% mieszkańców tego obszaru).

Wszystkie 3 gminy w granicach OPPT zanotowały spadek liczby mieszkańców w okresie 2010-2020 (największy wystąpił w gminie Janowiec Wielkopolski – na poziomie 5,0%). Biorąc pod uwagę dalsze trendy rozwoju demograficznego OPPT Żnina wynikające z prognozy demograficznej GUS na lata 2017-2030, należy spodziewać się dalszego spadku liczby mieszkańców. W roku docelowym prognozy,

populacja OPPT wynosić ma 20,4 tys. mieszkańców, co oznaczałoby spadek na poziomie 3,1% w stosunku do roku 2020[5].

W strukturze wieku mieszkańców OPPT Żnina obserwuje się zmiany przejawiające się spadkiem udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (z 20,5% do 19,0% w okresie 2010-2020) oraz produkcyjnym (z 64,6% do 59,5%) przy intensywnym wzroście udziału grupy poprodukcyjnej (z 15,0% do 21,5%) – co oznacza, iż społeczeństwo obszaru wyraźnie się starzeje.

W wyniku znaczących zmian demograficznych spowodowanych postępującym zjawiskiem starzenia się społeczeństwa można zaobserwować coraz większe potrzeby w zakresie wsparcia seniorów. Wsparcie to wymaga szeroko zakrojonych działań mających na celu pomoc osobom starszym w codziennym życiu, w integracji ze społeczeństwem oraz przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Rosnąca populacja osób starszych zmienia także popyt na usługi medyczne i opiekę społeczną. Niezbędny jest rozwój usług związanych z szeroko pojętą opieką senioralną, w tym wzmacnianie kadr pomocy i integracji społecznej (pielęgniarki środowiskowe, opiekunowie medyczni, opiekunowie osób starszych, opiekunowie w miejscu zamieszkania) oraz rozwój struktur instytucji ją prowadzących. Rosnąca skala potrzeb będzie wymagała także zmian instytucjonalnych. Potrzebne będą dzienne domy pobytu dla seniorów, centra usług środowiskowych, ale także wszelkie zdeinstytucjonalizowane formy opieki nad osobami starszymi. Ważne będzie także kształtowanie jak najbardziej przyjaznych dla seniorów i bezpiecznych przestrzeni publicznych. Istotnym aspektem będzie aktywizacja społeczna ludności starszej, mająca na celu aktywne zagospodarowanie wolnego czasu i sprzyjająca pozostawaniu w zdrowiu fizycznym i psychicznym (w tym poprzez kluby seniora, warsztaty terapii zajęciowej czy specjalistyczne projekty adresowane do osób starszych). Istnieje także potrzeba upowszechniania systemu opieki zdalnej, związanej z kontrolą stanu zdrowia i umożliwiającej szybkie wezwanie pomocy. Obecnie do najpopularniejszych form opieki zdalnej zalicza się tzw. bransoletki życia, czyli noszone na nadgarstku mobilne urządzenia do przywoływania pomocy wyposażone m.in. w przycisk SOS oraz czujnik upadku. Realizatorem zadań z zakresu polityki społecznej na poziomie województwa jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu (ROPS). Na poziomie gminnym za zadania ukierunkowane na ludność wymagającą wsparcia odpowiedzialne są Ośrodki Pomocy Społecznej.

Liczba mieszkańców OPPT w wieku poprodukcyjnym według stanu na rok 2020 wynosiła 4,5 tys. Populacja tej grupy dynamicznie wzrasta, co potwierdza zmiana aż o 39,4% w okresie 2010-2020 (przyrost o 1,3 tys. osób). Według przytoczonej powyżej prognozy demograficznej, proces starzenia się ludności OPPT Żnina będzie się pogłębiał – czego skutkiem będzie m.in. wzrost liczby mieszkańców w grupie poprodukcyjnej do 5,1 tys. w roku 2030 (stanowiącej wtenczas 25,2% ogółu ludności). Zmiany zajdą także w grupie mieszkańców w wieku 80+, których populacja w okresie 2020-2030 zwiększy się o 26,6% i docelowo wynosić ma 1,0 tys. osób.

Wśród niekorzystnych zmian demograficznych należy wyróżnić kurczącą się populację mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. W roku 2020 ich liczba wynosiła 4,0 tys. zmniejszając się w okresie 2010-2020 o 10,1% (spadek o ok. 440 osób). Według prognozy demograficznej, w obecnej dekadzie należy się spodziewać dalszego spadku liczby mieszkańców w tej grupie – do poziomu 3,6 tys. osób w roku 2030 (stanowiącej wówczas 17,9%). Szczególnie niekorzystne są spadki populacji w najmłodszych grupach wiekowych. Liczebność grupy dzieci w wieku żłobkowym (0-2 lata) zmniejszyła się w okresie 2010-2020 o 25,2% (ok. 200 osób), natomiast grupy dzieci w wieku przedszkolnym o 5,0% (ok. 45 osób).

Na OPPT Żnina obserwuje się pogarszanie się wskaźnika przyrostu naturalnego, spowodowane wyhamowaniem współczynnika urodzeń (co oznacza wolniejszą reprodukcję) oraz rosnącymi wartościami współczynnika zgonów (co oznacza większą umieralność mieszkańców).

[5] W porównaniu ze stanem liczby ludności na rok 2020 przewidzianym w prognozie.

Saldo migracji w okresie 2010-2020 przyjmowało wartości ujemne, co oznacza, że więcej osób wymeldowało się, aniżeli zameldowało na jego terenie na pobyt stały[6]. W bilansie migracyjnym za okres 2016-2020 OPPT stracił z tego powodu łącznie ok. 440 mieszkańców, natomiast w ciągu całej dekady (nie wliczając roku 2015) ok. 800. Tempo utraty mieszkańców w wyniku migracji wzrosło, o czym świadczy spadek wartości średniorocznego salda migracji z poziomu -73 osób w okresie 2010-2014 do -88 osób w okresie 2016-2020.

Tabela 1 Liczba ludności i struktura ekonomicznych grup wieku w 2010 r. i 2020 r.

Jednostka		Liczba mieszkańców (osoby)		Udział mieszkańców według poszczególnych grup wiekowych (%)					
				przedprodukcyjny		produkcyjny		poprodukcyjny	
		2010	2020	2010	2020	2010	2020	2010	2020
OPPT Żnina		21 565	20 900	20,5	19,0	64,6	59,5	15,0	21,5
Gminy	**Gąsawa**	5 270	5 215	21,1	18,7	64,2	61,1	14,7	20,1
	Janowiec Wielkopolski	9 349	8 883	19,6	18,8	65,3	58,1	15,2	23,1
	Rogowo	6 946	6 802	21,3	19,5	63,8	60,0	14,9	20,5
Województwo kujawsko-pomorskie		2 098 711	2 061 942	19,4	18,0	64,7	59,9	16,0	22,1

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

2.6. Przedsiębiorczość

Na terenie OPPT Żnina w 2020 r. funkcjonowały 1 743 podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON (stanowiło to tylko 0,8% wszystkich podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego). W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dawało to wartość 83,4 podmiotów, co stanowiło 82,0% wartości wskaźnika dla całego regionu i 68,4% wartości dla kraju. W latach 2010-2020 wskaźnik dla obszaru odnotował stosunkowo wysoki na tle całego województwa wzrost wartości.

Wartości udziału liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. mieszkańców w poszczególnych gminach wchodzących w skład analizowanego OPPT cechują się stosunkowo małym zróżnicowaniem wartości – od 72,9 w gminie Rogowo do 92,9 w gminie Janowiec Wielkopolski. W 2020 r. żadna z wartości dla gmin nie przekraczała wartości wskaźnika dla całego województwa lub kraju.

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na analizowanym OPPT w 2020 r. wynosiła 1 376. W przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym dawało to wartość wynoszącą 11,1, co stanowiło 88,4% wartości dla województwa i 75,8% wartości dla kraju. Wskaźnik ten w latach 2012-2020 cechował się stosunkowo dużym wzrostem wartości w porównaniu dla zmian notowanych dla całego regionu.

Na poziomie poszczególnych gmin, podobnie jak w przypadku ogólnego wskaźnika przedsiębiorczości, najwyższa notowana wartość wskaźnika liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym występowała w gminie Janowiec Wielkopolski - 12,9 – i była to jedyna wartość na OPPT przekraczająca wartość wskaźnika dla całego województwa. Natomiast

[6] Analizowano migracje na pobyt stały w ujęciu gminnym zarówno w ruchu wewnętrznym jak i zagranicznym – co oznacza, że liczone są także migracje pomiędzy jednostkami w obrębie analizowanego obszaru. Jednocześnie z uwagi na brak danych w Banku Danych Lokalnych GUS o migracjach długookresowych za rok 2015, w niniejszej analizie pominięto tenże rok.

najniższą wartością cechowała się gmina Rogowo – 9,4 podmiotów na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 2 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie OPPT Żnina w 2020 r.

Jednostka		Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		Liczba	Na 1 tys. ludności	Liczba	Na 100 osób w wieku produkcyjnym
OPPT Żnina		1 743	83,4	1 376	11,1
Gminy	**Gąsawa**	422	80,9	328	10,3
	Janowiec Wielkopolski	825	92,9	663	12,9
	Rogowo	496	72,9	385	9,4
Województwo kujawsko-pomorskie		209 750	101,7	154 623	12,5

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

Dla wspierania rozwoju przedsiębiorczości – przyciągania nowych inwestorów, a także tworzenia możliwości rozwoju dla obecnie funkcjonujących podmiotów, które mogłyby rozwijać swoją działalność – istotnym jest tworzenie na danym obszarze terenów inwestycyjnych dedykowanych działalności gospodarczej oraz funkcjonowanie infrastruktury biznesowej, w tym m.in. inkubatorów przedsiębiorczości, ośrodków wspierających przedsiębiorczość, świadczącej usługi dla biznesu. Na obszarze analizowanego OPPT wsparcia lokalnym przedsiębiorcom udzielać może Lokalna Grupa Działania Pałuki-Wspólna Sprawa. OPPT Żnina podobnie jak całe województwo kujawsko-pomorskie znajduje się w obszarze działania Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Obecnie znajdujące się na OPPT tereny inwestycyjne (zlokalizowane w gminie Janowiec Wielkopolski) stanowią nieduży zasób i w pozostałych gminach identyfikuje się brak wystarczającej powierzchni przygotowanych i uzbrojonych obszarów inwestycyjnych, które mogą stanowić istotny bodziec dla rozwoju potencjałów endogenicznych OPPT. Dużym potencjałem inwestycyjnym cechuje się wchodząca w skład obszaru gmina Rogowo. Przebiegająca przez teren gminy droga ekspresowa S5, umożliwiająca bezpośrednią komunikację drogową z wysokorozwiniętymi ośrodkami miejskimi, tj. Poznań i Bydgoszcz, stwarza warunki atrakcyjnej lokalizacji terenów inwestycyjnych w gminie. Ponadto, podjęto przez Radę Gminy Rogowo uchwałę w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rogowo, a także podjęto w ostatnim czasie uchwałę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Lubcz – w wyniku tego część zachodnia tworzy tereny, z których mogą skorzystać potencjalni inwestorzy. Znajdujący się przy węźle drogi ekspresowej „Lubcz" obszar o łącznej powierzchni 15,6 ha oznaczony w ww. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej daje realną możliwość rozwoju gospodarczego dla gminy. Podejmowane działania, dofinansowane z innych środków finansowych niż z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, mają na celu utworzenie i rozwój specjalnych stref ekonomicznych na terenie gminy umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej na szczególnych, preferencyjnych warunkach.

Rozwojowi przedsiębiorczości sprzyjają także działania ukierunkowane na poprawę jakości kształcenia zawodowego oraz rozwój kompetencji kluczowych u uczniów, wzmacniający ich przyszłą aktywność zawodową.

2.7. Bezrobocie rejestrowane

W 2021 r. na terenie OPPT Żnina były 782 zarejestrowane osoby bezrobotne. Poziom bezrobocia na analizowanym obszarze utrzymuje się powyżej średniej dla regionu – w 2021 r. udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla tego obszaru wynosił 6,4% wobec 5,1% dla województwa.

W strukturze grupy zarejestrowanych osób bezrobotnych na analizowanym OPPT występuje szereg grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy[7]. Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2021 r. dla OPPT kształtował się na poziomie znacznie wyższym niż wartość dla województwa – wynosił 9,3% w porównaniu z 6,4% dla regionu. W grupie osób bezrobotnych 196 osób stanowiły kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, co obejmowało 25,1% wszystkich bezrobotnych oraz 37,7% bezrobotnych kobiet. Natomiast wskaźnik udziału kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym przyjmował wartość powyżej średniej dla regionu – 3,5%, wobec 2,3% dla województwa. Udział osób długotrwale bezrobotnych[8] w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla analizowanego OPPT wynosił 3,3%, a dla województwa 2,6%, natomiast osoby długotrwale bezrobotne w całkowitej liczbie osób bezrobotnych na OPPT stanowił niecałe 51% (399 osób). Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych przede wszystkim dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym I stopnia – obejmowały aż 42,3% ogółu osób bezrobotnych. Kolejne najliczniejsze grup to osoby z wykształcaniem policealnym i średnim zawodowym (21,4%) oraz gimnazjalnym i niższym (20,5%). Dodatkowo osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowiły aż 31,2% wszystkich osób bezrobotnych (244 osoby), a ich udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym był nieznacznie wyższy od średniej dla regionu – 2,0% wobec 1,9% dla województwa. Do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą także osoby bezrobotne do 25. roku życia – w 2021 r. ta grupa bezrobotnych na OPPT obejmowała 13,8% wszystkich osób bezrobotnych (108 osób), a udział tej grupy w ogóle mieszkańców tego obszaru w wieku 18-24 lata był wyższy niż dla regionu i wynosił 6,8%, wobec 4,7% dla województwa. Drugą istotną grupę wiekową stanowią osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia, które w 2021 r. obejmowały 23,9% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych (187 osób), a udział w grupie wszystkich mieszkańców OPPT w tej grupie wiekowej[9] wynosił 5,8% (dla województwa 4,9%).

Na poziomie poszczególnych gmin wchodzących w skład analizowanego OPPT w 2021 r. udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym kształtował się na stosunkowo wysokim poziomie - w żadnej z gmin nie był niższy od średniej dla całego województwa (5,1%). Ponadto na tym obszarze występowało nieduże zróżnicowanie wartości tego wskaźnika pomiędzy gminami – najniższa notowana wartość wynosiła 6,1% (gmina Rogowo), natomiast najwyższa 6,7% (gmina Gąsawa).

Tabela 3 Bezrobocie rejestrowane na terenie OPPT Żnina w 2010 r. i 2021 r.

Jednostka		Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (osoby)				Udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (%)					
		mężczyźni		kobiety		ogółem		mężczyźni		kobiety	
		2010	2021	2010	2021	2010	2021	2010	2021	2010	2021
OPPT Żnina		713	262	1 068	520	12,8	6,4	9,5	3,9	16,6	9,3
Gminy	Gąsawa	187	82	277	130	13,7	6,7	10,2	4,8	17,9	8,9
	Janowiec Wielkopolski	336	92	493	231	13,6	6,4	10,3	3,3	17,4	10,1

[7] Opracowano na podstawie danych pochodzących z publikacji „Informacja o bezrobociu w miastach i gminach województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku" (WUP Toruń) oraz BDL GUS.
[8] Powyżej 12 miesięcy.
[9] Kobiety w wieku 50-59 lat i mężczyźni w wieku 50-64 lata.

	Rogowo	190	88	298	159	11,0	6,1	8,0	4,0	14,5	8,6
Województwo kujawsko-pomorskie		61 861	25 273	75 696	36 588	10,3	5,1	9,0	3,9	11,7	6,4

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

2.8. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny

W 2020 r. ze środowiskowej pomocy społecznej korzystało 1 470 mieszkańców OPPT Żnina, zatem ponad dwukrotnie mniej niż w 2010 r. Spadek korzystających z pomocy społecznej w OPPT był nieco większy niż przeciętnie w regionie: 49,9% wobec 49,1%. Mimo to, zasięg korzystania z pomocy społecznej nadal kształtował się tu na wyższym poziomie niż przeciętnie w województwie. W 2020 r. udział beneficjentów pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności wyniósł 7,0% (dla województwa 6,0%). Najwyższym odsetkiem korzystających z pomocy społecznej, na poziomie 9,0%, charakteryzuje się gmina Rogowo. Najniższą wartość wskaźnika zanotowano w gminie Gąsawa (5,1%).

W OPPT Żnina w 2020 r. zasiłek rodzinny otrzymywało 749 rodzin, a objętych nim było 1 409 dzieci w wieku do 17 lat. Od 2010 r. zauważalny jest znaczny spadek zarówno liczby rodzin korzystających ze świadczenia, jak i liczby dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek, ciągle jednak udział dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku jest wyższy niż przeciętnie w województwie (35,5% wobec 26,7%). W obrębie OPPT Żnina gminą o najwyższym odsetku omawianego wskaźnika było Rogowo (40,2%), najniższą wartość wskaźnika zanotowano w gminie Gąsawa (31,6%).

Tabela 4 Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny w OPPT Żnina.

Jednostka		Udział korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)		Udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)	
		2010	2020	2010	2020
OPPT Żnina		13,6	7,0	54,5	35,5
Gminy	**Gąsawa**	11,0	5,1	52,7	31,6
	Janowiec Wielkopolski	11,1	6,7	53,7	34,0
	Rogowo	18,9	9,0	57,0	40,2
Województwo kujawsko-pomorskie		11,6	6,0	41,9	26,7

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych GUS

Niekorzystne warunki bytowe i uzależnienie od pomocy społecznej, będące następstwem, niezaradności, niskiej aktywności społecznej, braku kwalifikacji zawodowej, niechęci do pracy, czy nałogów są barierami rozwoju trudnymi do przełamania i o tyle niekorzystnymi, że nie dotykają pojedynczych osób a całych rodzin, czy wręcz społeczności obszaru. Niekorzystne postawy życiowe są dziedziczone, co w konsekwencji powoduje ich powielanie przez kolejne pokolenia. Dlatego niezmiernie istotne jest wspieranie aktywizacji mieszkańców OPPT, a zwłaszcza dzieci i młodzieży, poprzez przekazywanie pozytywnych wzorców, uczenie przedsiębiorczości i samodzielności, rozwijanie aspiracji, zachęcanie do zdobywania wykształcenia i dobrych kwalifikacji zawodowych, które w dorosłym życiu umożliwią dzieciom i młodzieży życie poza systemem pomocy społecznej.

2.9. Opieka zdrowotna

Bardzo istotne dla rozwoju społecznego jest utrzymywanie dobrego stanu zdrowia ludności. Jest to szczególnie ważne mając na uwadze zachodzący i stale pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa (wzrostu liczby ludności starszej oraz wydłużania się życia), kiedy wraz z wiekiem stan zdrowia pogarsza się. W ostatnich latach niepokojący jest również pogarszający się stan zdrowia psychicznego społeczeństwa. W związku z tym kluczowe jest utrzymywanie wysokiej dostępności oraz poziomu udzielanych świadczeń w ramach opieki zdrowotnej.

Na terenie OPPT Żnina podstawowa opieka zdrowotna (POZ) w 2021 r. dostępna była we wszystkich gminach. Placówki POZ znajdowały się w 3 miejscowościach (w mieście oraz w siedzibach gmin wiejskich). W każdej z tych miejscowości działał co najmniej jeden gabinet/poradnia lekarska oraz co najmniej jeden gabinet/poradnia pielęgniarki POZ[10].

W 2019 r. na terenie OPPT nie funkcjonował żaden podmiot prowadzący oddziały szpitalne lub inne komórki opieki szpitalnej. Tego rodzaju usługi, charakterystyczne dla poziomu powiatu, świadczone były w położonym poza obszarem OPPT Żnina mieście powiatowym Żnin[11].

Na obszarze OPPT funkcjonowało 5 poradni specjalistycznych działających w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej[12]. Większość z nich to poradnie położniczo-ginekologiczne (3 placówki), które należą do najczęściej spotykanych AOS w regionie, oraz pojedyncze poradnie: neurologiczna i diabetologiczna. Mieszkańcy OPPT najczęściej korzystają z szerszego wachlarza świadczeń oferowanego w ośrodku powiatowym (m. Żnin) położonym poza OPPT Żnina, gdzie mają dostęp do większej liczby placówek oraz rodzajów AOS. Z opieki długoterminowej[13] na analizowanym OPPT korzystać można było wyłącznie w formie opieki domowej świadczonej przez pielęgniarkę opieki długoterminowej w domu osoby potrzebującej. Najbliżej zlokalizowany świadczeniodawca oferujący świadczenia z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej[14] znajdował się poza obszarem OPPT – w Żninie (oferował świadczenia w zakresie hospicjum domowego). W zakresie rehabilitacji medycznej[15] na obszarze OPPT dostępne były świadczenia w formie ambulatoryjnej oraz domowej. Podobnie jak w przypadku wielu innych świadczeń również ze świadczeń w ramach opieki psychiatrycznej, zdrowia psychicznego i terapii uzależnień[16] mieszkańcy mogli korzystać wyłącznie poza obszarem OPPT – głównie w m. Żnin.

2.10. Opieka żłobkowa

Według danych GUS na terenie OPPT w 2020 r.[17] nie była dostępna żadna forma opieki żłobkowej (żłobek, oddział żłobkowy i klub dziecięcy) i brak było dzieci objętych tego typu opieką. Zgodnie z danymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej[18], najbliższe placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3 położone są poza analizowanym OPPT – m.in. w gminie Barcin (na terenie miasta Barcin oraz w miejscowości Piechcin), w gminie Żnin (na terenie miasta Żnin) oraz w gminie Mogilno (na terenie miasta Mogilno).

[10] Stan na 30.07.2021 r. wg https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/POZ
[11] https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3404 (dostęp 26.07.2021 r.)
[12] https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/PrzychodnieSpecjalistyczne (dostęp 24.11.2022 r.)
[13] https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3361 (dostęp 06.08.2021 r.)
[14] https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3368 (dostęp 06.08.2021 r.)
[15] https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3365 (dostęp 24.08.2021 r.)
[16] https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/PrzychodnieSpecjalistyczne (dostęp 4.10.2021 r.)
[17] Stan na 31 XII
[18] Rejestr żłobków i klubów dziecięcych https://dane. gov.pl (dostęp z dnia 13.04.2022 r.)

2.11. Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)

Wychowanie przedszkolne stanowi przygotowanie do dalszych etapów edukacji, umożliwiając dziecku zdobycie niezbędnych kompetencji. Wpływa m.in. na kształtowanie odpowiednich postaw i nawyków, umiejętności funkcjonowania w grupie, wzmacnianie poczucia wartości czy pobudzenie aktywności i ciekawości świata. Odgrywa tym samym bardzo istotną rolę w procesie poznawczego, emocjonalnego i społecznego rozwoju dziecka. W związku z tym konieczne jest zapewnienie wysokiego poziomu oferty placówek wychowania przedszkolnego i warunków wychowawczo-opiekuńczych w odpowiednio przygotowanej bazie lokalowej.

W 2020 r. wychowaniem przedszkolnym na terenie OPPT Żnina objętych było 427 dzieci w wieku od 3 do 5 lat. Udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym na analizowanym obszarze stale utrzymuje się znacznie poniżej średniej dla województwa - w 2020 r. wynosił tylko 69,0% wobec średniej dla regionu wynoszącej 80,1%.

Na poziomie poszczególnych gmin wchodzących w skład OPPT udział dzieci w wieku od 3 do 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w żadnej z gmin nie przekraczał wartości średniej dla całego województwa. W 2020 r. najwyższą wartością cechowała się gmina Janowiec Wielkopolski (73,8%). W pozostałych dwóch gminach udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił 72,8% w gminie Gąsawa i 60,4% w gminie Rogowo.

W dokumencie *Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego* określono, że inwestycje w zakresie infrastruktury przedszkolnej będą realizowane wyłącznie na obszarach gmin o udziale dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w wieku 3-5 lat poniżej 85% średniej dla województwa. Zgodnie z Aneksem 4. do dokumentu *Wychowanie przedszkolne w województwie kujawsko-pomorskim w roku 2020 z uwzględnieniem wykorzystania środków UE*, opracowanym przez Departament Funduszy Europejskich UMWK-P w 2020 r. warunek ten spełniała 1 gmina z obszaru OPPT – Rogowo. W poniższej tabeli, zawierającej wartości wskaźnika dla poszczególnych gmin, kolorem czerwonym zaznaczono wartości, które spełniają to kryterium.

Tabela 5 Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie OPPT Żnina w 2020 r. (kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźnika kształtujące się poniżej 85% średniej wojewódzkiej)

Jednostka		Liczba dzieci w wieku 3-5 lat	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w wieku 3 – 5 lat (%)
OPPT Żnina		619	427	69,0
Gminy	**Gąsawa**	147	107	72,8
	Janowiec Wielkopolski	260	192	73,8
	Rogowo	212	128	60,4
Województwo kujawsko-pomorskie		59 900	47 994	80,1

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

Wg danych pochodzących z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych SIO[19] w marcu 2022 r. na terenie analizowanego OPPT działało 12 placówek wychowania przedszkolnego – 4 przedszkola i 8 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Większość z tych placówek to instytucje publiczne (8). Największa liczba placówek znajdowała się w gminie Janowiec Wielkopolski (5 placówek).

[19] dostęp z dnia 23.03.2022 r.

W pozostałych dwóch gminach działały 3 (gmina Gąsawa) i 4 placówki (gmina Rogowo). Placówki zlokalizowane były w 11 miejscowościach, z czego na obszarach wiejskich poza miejscowościami będącymi siedzibami gmin w 8 miejscowościach działało po 1 placówce.

Na obszarze OPPT występują jednak potrzeby w zakresie poprawy jakości usług świadczonych przez istniejące placówki wychowania przedszkolnego m.in. poprzez zapewnienie wsparcia w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych czy realizację dodatkowej oferty edukacyjnej lub specjalistycznej. Szczególnie istotną kwestią jest przystosowanie usług z zakresu wychowania przedszkolnego do dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi (w tym m.in. dzieci z wadą wymowy, wadą postawy, niepełnosprawnościami).

2.12. Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)

W zakresie kształcenia ogólnego wyzwaniem pozostaje dążenie do osiągniecia wysokiej jakości nauczania, mierzonej wynikami egzaminów zewnętrznych. Braki utrudniające realizację wyzwania dostrzega się zarówno w sferze rozwoju kompetencji miękkich u uczniów, jak i w sferze niedostatecznego przygotowania kadr systemu oświaty.

W dzisiejszym świecie w procesie kształcenia coraz większego znaczenia nabiera umiejętność wykorzystania nowoczesnych technologii, w tym cyfrowych a więc poprawa kompetencji cyfrowych uczniów i kadr systemu oświaty oraz odpowiednie wyposażenie sprzętowe szkół i uczniów (zwłaszcza z grup defaworyzowanych), gdyż nadal dostrzegane są braki w tym zakresie. Niewystarczające umiejętności uczniów i nauczycieli stanowią duży problem w przypadku konieczności rezygnacji z tradycyjnych metod nauczania na rzecz prowadzenia zajęć w sposób zdalny lub w systemie hybrydowym. Ważnym aspektem w procesie edukacji jest także podnoszenie kompetencji językowych uczniów, gdyż ciągle dostrzegalne są deficyty znajomości języka angielskiego wśród młodzieży, zwłaszcza wśród osób uczęszczających do szkół na terenach wiejskich, co wpływa negatywnie na późniejsze możliwości podjęcia satysfakcjonującej pracy i ogranicza samorozwój. Istotną kwestię w sytuacji coraz częściej pojawiającego się niedoboru kadr w systemie oświaty stanowi podnoszenie i uzupełnianie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli. Wsparcie kadry obejmować powinno również zwiększenie umiejętności zapewnienia uczniom wsparcia pedagogiczno-psychologicznego, przygotowanie do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz do pracy z uczniem zdolnym.

Ważne jest, aby realizowane działania zmierzające do poprawy sytuacji prowadzone były przy jednoczesnym zapewnieniu równego dostępu (także infrastrukturalnego) do nowoczesnej edukacji wszystkim uczniom, gdyż w procesie edukacyjnym szczególnego wsparcia wymagają uczniowie ze środowisk defaworyzowanych oraz uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Bardzo istotne jest dalsze wprowadzanie edukacji włączającej zwłaszcza w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami. Szkoła powinna pełnić kluczową rolę w zapobieganiu alienacji rówieśniczej poprzez dostosowanie infrastruktury i działania włączające, umożliwiając wspólną realizację zainteresowań, poszerzanie wiedzy, a zwłaszcza uczestnictwo w zajęciach sportowych i pozalekcyjnych wszystkich uczniów. Wpływa to na budowanie właściwych relacji i kompetencji społecznych, przyczyniając się do integracji uczniów. Dlatego wyzwaniem dla szkół ciągle jeszcze pozostaje zapewnienie atrakcyjnej infrastruktury sportowej i edukacyjnej, dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W 2022 roku przyjęta została „Diagnoza potrzeb przyszkolnej bazy sportowej w województwie kujawsko pomorskim”, stanowiąca Załącznik do Stanowiska Zarządu Województwa Kujawsko-

Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2022 r. W dokumencie tym zawarto informacje o najważniejszych niedoborach występujących w gminach i powiatach regionu w zakresie przyszkolnej infrastruktury sportowej. Wynikiem analizy jest wskazanie tzw. „białych plam", a więc gmin i powiatów cechujących się najgorszą w regionie sytuacją w zakresie dostępu do nowoczesnej przyszkolnej infrastruktury sportowej (co prowadzi do wykluczenia społecznego) oraz zidentyfikowanie zadań inwestycyjnych rekomendowanych do dofinansowania o charakterze priorytetowym, ukierunkowanych na zniwelowanie „białych plam". Na terenie OPPT Żnina nie stwierdzono obecności „białych plam" w zakresie dostępu do przyszkolnej infrastruktury sportowej, w związku z czym nie wskazuje się inwestycji do priorytetowej realizacji.

2.13. Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej

Jak wskazują dane pozyskane z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych[20] na terenie OPPT Żnina funkcjonuje 10 szkół podstawowych. Większość z nich to szkoły publiczne (7 placówek). Według danych GUS w 2020 r. łącznie w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży działających na terenie OPPT uczyło się 1 713 uczniów.

Podstawową statystyczną miarą oceny zróżnicowania jakości kształcenia jednostek samorządu terytorialnego jest analiza wyników egzaminów kończących szkołę podstawową (egzamin ósmoklasisty). Egzamin ten przeprowadzany jest w formie pisemnej i obejmuje trzy przedmioty: język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny (zdecydowana większość uczniów zdaje egzamin z języka angielskiego, dlatego też analizę przeprowadzono na podstawie wyników osiąganych na egzaminie z tego języka obcego). Wyniki egzaminów ósmoklasisty stanowią podsumowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w procesie kształcenia na etapie szkoły podstawowej i pośrednio wskazują na poziom nauczania w szkołach. Ze względu na coroczną zmienność poziomu trudności egzaminów, wyniki przedstawiono jako wartości względne, odniesione do średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto, w analizie wykorzystano wartości uśrednione dla 3 lat (2019-2021) w celu wyeliminowania jednorazowego, przypadkowego wystąpienia wartości bardzo niskiej (będącej konsekwencją np. zdawania egzaminu przez słabszy rocznik uczniów).

Na OPPT Żnina w okresie 2019-2021 egzamin kończący szkołę podstawową zdawało średniorocznie prawie 200 uczniów, a uzyskane wyniki w zakresie wszystkich przedmiotów zdawanych na egzaminie określić można jako słabe na tle województwa kujawsko-pomorskiego. Z języka polskiego uzyskano w latach 2019-2021 przeciętny wynik egzaminu stanowiący jedynie 93,4% średniej wartości wojewódzkiej, z matematyki 89,1%, a z języka angielskiego zaledwie 81,1% średniej. Warto jednak zauważyć, że na terenie OPPT dostrzega się poprawę sytuacji w latach 2020 i 2021 w stosunku do roku 2019, choć nadal sytuacja nie jest w pełni zadowalająca.

Pod względem wyników egzaminu ósmoklasisty, wśród gmin tworzących OPPT Żnina wyróżnia się pozytywnie jedynie gmina Gąsawa, która pod względem wyników egzaminów z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego usytuowała się odpowiednio na: 38., 76. i 63. pozycji wśród 144 gmin regionu), ale należy zaznaczyć, że w stosunku do pozostałych gmin województwa zaliczyć ją można do grupy gmin średnich. Dodatkowo, gmina Gąsawa jest jedyną gminą OPPT Żnina, w której przeciętne wyniki choć jednego egzaminu (z języka polskiego) były korzystniejsze niż średnio w województwie. Wyniki egzaminów uzyskane w pozostałych dwóch gminach, ze wszystkich przedmiotów były wyraźnie niższe w stosunku do średnich wyników w województwie (gminy zajmowały pozycje od 100 do 130, co jednoznacznie świadczy o słabej jakości kształcenia na poziomie szkoły podstawowej).

[20] Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych https://rspo.gov.pl (dostęp z dnia 23.03.2022 r.)

Tabela 6 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 na OPPT Żnina w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%)

Jednostka		Język polski				Matematyka				Język angielski			
		2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*
OPPT Żnina		90,8	94,8	94,5	**93,4**	89,9	87,2	90,1	**89,1**	78,7	81,0	83,5	**81,1**
Gminy	**Gąsawa**	94,5	99,7	111,4	**101,9**	86,5	93,1	100,6	**93,4**	81,0	87,3	95,9	**88,0**
	Janowiec Wielkopolski	86,4	93,2	88,7	**89,4**	88,7	85,8	92,2	**88,9**	74,3	83,6	86,5	**81,5**
	Rogowo	95,4	92,9	89,2	**92,5**	93,6	84,2	79,1	**85,6**	83,9	73,3	69,1	**75,4**
Województwo kujawsko-pomorskie		100,0	100,0	100,0	**100,0**	100,0	100,0	100,0	**100,0**	100,0	100,0	100,0	**100,0**

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie CKE i OKE w Gdańsku

*wartość uśredniona dla lat 2019-2021

Mapa 6 Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

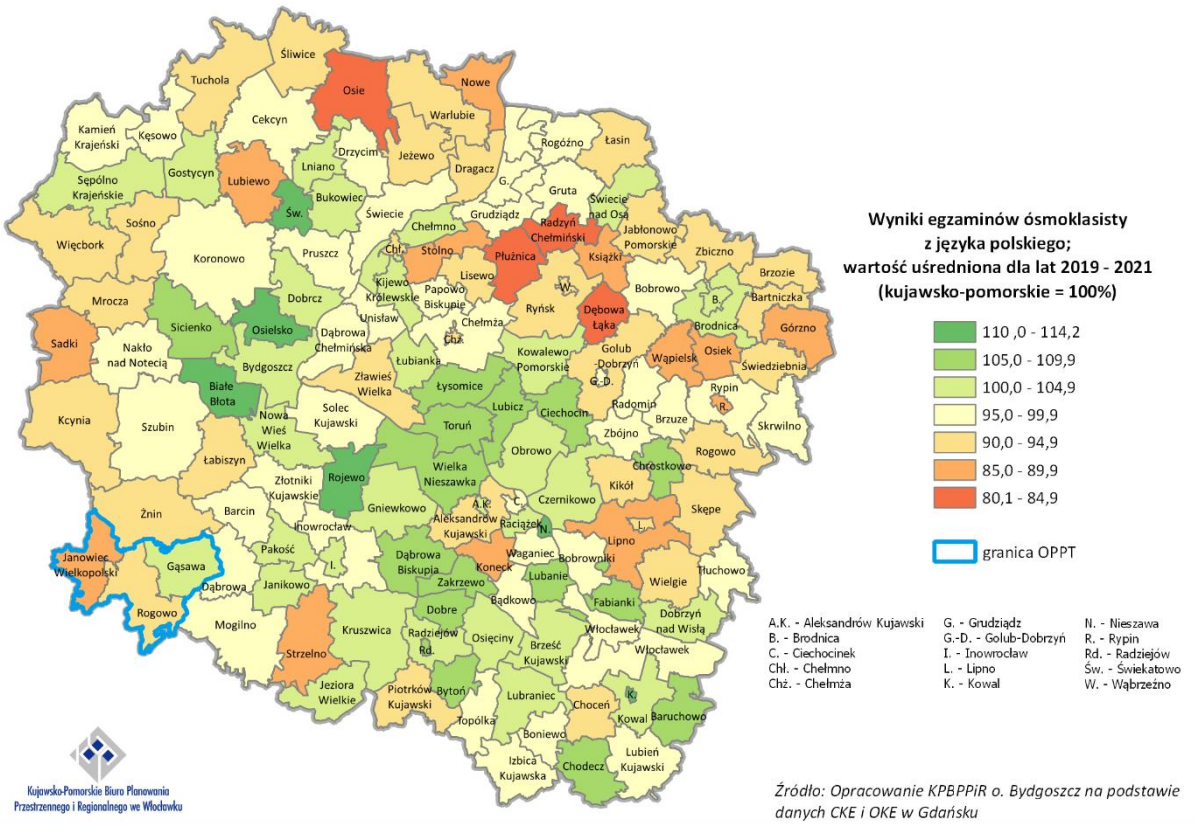

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych CKE i OKE w Gdańsku

Mapa 7 Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

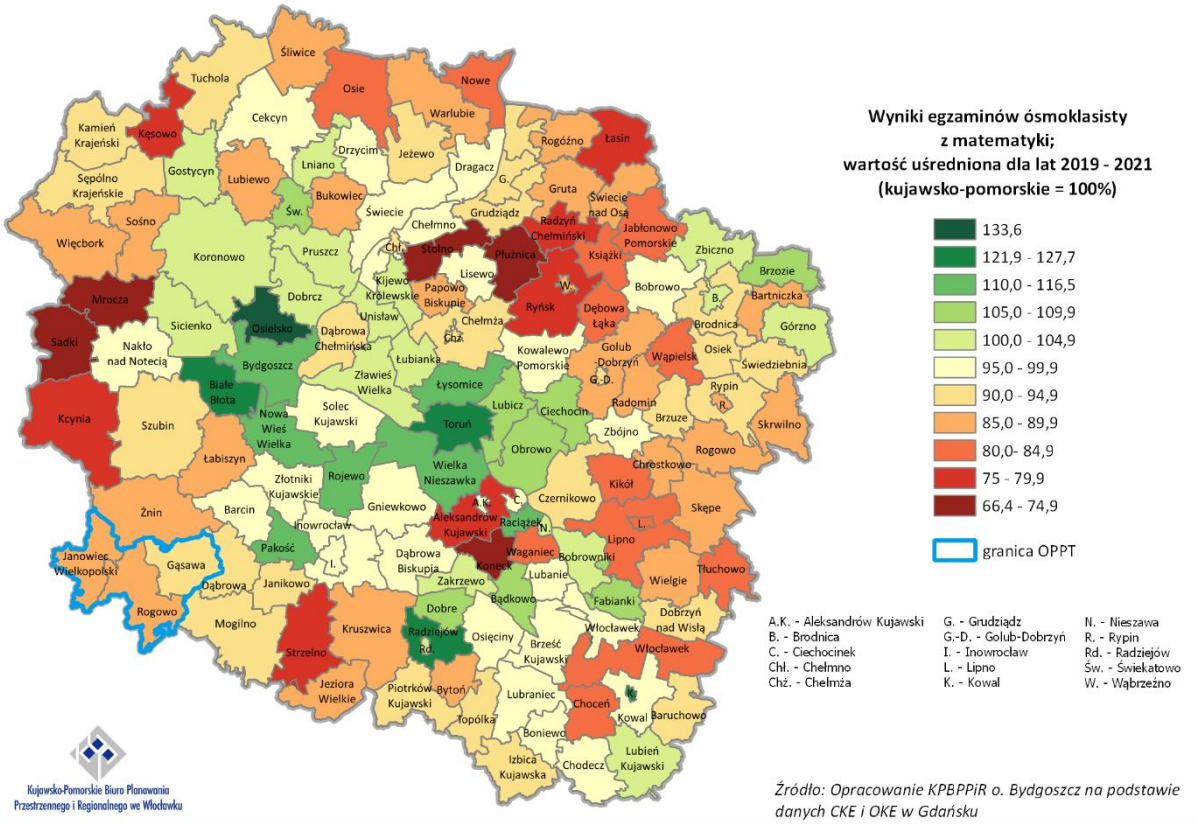

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych CKE i OKE w Gdańsku

Mapa 8 Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

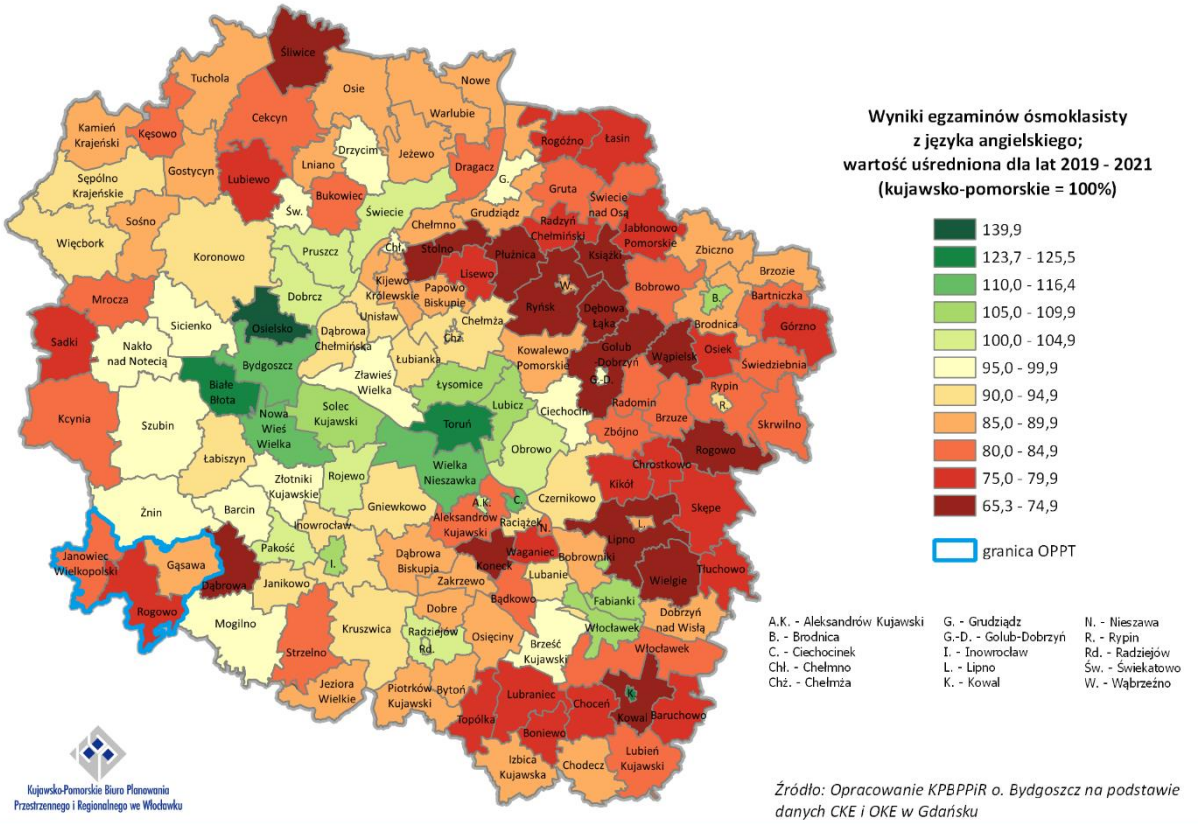

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych CKE i OKE w Gdańsku

2.14. Szkoły ponadpodstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej

W wyniku reformy systemu edukacyjnego, zapoczątkowanej 1 września 2017 r., zlikwidowano gimnazja i wprowadzono 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią szkołę branżową I stopnia oraz 2-letnią szkołę branżową II stopnia. Szkoły branżowe są to szkoły powstałe na podbudowie programowej szkoły podstawowej, realizujące program nauczania w zakresie kształcenia ogólnego oraz zawodowego. Tym samym dotychczasowa 3-letnia zasadnicza szkoła zawodowa przekształciła się w 3-letnią branżową szkołę I stopnia. W roku szkolnym 2017/2018 odbył się pierwszy nabór do klasy pierwszej branżowych szkół I stopnia, a w 2020/2021 do klasy pierwszej branżowych szkół II stopnia.

Zgodnie z danymi z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych[21] na terenie OPPT Żnina zarejestrowanych było 6 szkół ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży. Szkoły te zlokalizowane były w Janowcu Wielkopolskim i Gąsawie. Zaliczamy do nich: 2 licea ogólnokształcące, 2 technika oraz 2 szkoły branżowe I stopnia. Jak wynika z Rejestru wszystkie wskazane szkoły mają charakter niepubliczny.

2.14.1. Szkoły ponadpodstawowe maturalne

Wyniki egzaminów maturalnych ukazują jakość kształcenia na poziomie ponadpodstawowym maturalnym i stopień przygotowania absolwentów do dalszej edukacji. W celu oceny sytuacji szkół zlokalizowanych na OPPT Żnina przeanalizowano wyniki pisemnych egzaminów maturalnych na poziomie podstawowym z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego z lat 2021 i 2022[22]. Ze względu na coroczną zmienność poziomu trudności egzaminów, wyniki przedstawiono jako wartości względne odniesione do średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego.

W analizowanym okresie (2021-2022) w szkołach zlokalizowanych na OPPT Żnina egzamin maturalny zdawało średniorocznie około 60 absolwentów szkół średnich. Uczniowie uczący się w szkołach obszaru okazali się jednak bardzo słabo przygotowani do egzaminów maturalnych, gdyż w zakresie każdego ze zdawanych przedmiotów uzyskane wyniki były bardzo niskie w porównaniu do średniej wartości wojewódzkiej – z języka polskiego osiągnięto średnią wartość wyników egzaminów z 2 lat na poziomie 88,9% średniej wartości wojewódzkiej, a jeszcze niższe są wyniki egzaminów z języka angielskiego (76,9% średniej) i matematyki (67,6%). Uzyskane wyniki świadczą o bardzo słabej jakości kształcenia w szkołach maturalnych obszaru.

Tabela 7 Wyniki egzaminu maturalnego w latach 2021-2022 w szkołach zlokalizowanych na OPPT Żnina w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%)

Jednostka	Język polski			Matematyka			Język angielski		
	2021	2022	śred.*	2021	2022	śred.*	2021	2022	śred.*
OPPT Żnina	89,0	82,8	**85,9**	63,2	72,0	**67,6**	78,3	75,4	**76,9**
Województwo kujawsko-pomorskie	100,0	100,0	**100,0**	100,0	100,0	**100,0**	100,0	100,0	**100,0**

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie CKE i OKE w Gdańsku

*wartość uśredniona dla lat 2021-2022

[21] Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych https://rspo.gov.pl, dostęp z dnia 23.03.2022 r.

[22] Za lata wcześniejsze OKE w Gdańsku nie publikuje wyników dla poszczególnych szkół, co uniemożliwia przeliczenie wyników dla obszaru mniejszego niż powiat

2.14.2 Szkoły ponadpodstawowe zawodowe

Niezbędnym elementem sprawnie funkcjonującego i sprzyjającego rozwojowi gospodarczemu rynku pracy jest efektywne szkolnictwo zawodowe. W zakresie systemu kształcenia zawodowego dostrzega się potrzebę realizacji działań ukierunkowanych na poprawę jakości i skuteczności tego rodzaju kształcenia oraz dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

W zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego niezbędne jest wspieranie, rozwijanie i prowadzenie szeregu działań związanych z podnoszeniem umiejętności i kompetencji uczniów, a także prowadzenie działań związanych z nabywaniem specjalistycznych kwalifikacji związanych z danym zawodem jak też zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy[23]. Istnieje zatem potrzeba promowania kształcenia zawodowego jako wysokiej jakości ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji, prowadzenia dodatkowych zajęć lekcyjnych, staży, praktyk zawodowych (często w bezpośredniej współpracy z pracodawcami oraz środowiskiem otoczenia biznesu), nauki języków obcych oraz prowadzenia szeregu innych działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji i kompetencji zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy. Wsparcie uczniów powinno obejmować nie tylko zakres związany z edukacją formalną, ale również tą pozaformalną i uzupełniającą. Istotnym elementem jest zadbanie o rozwijanie umiejętności, uzdolnień oraz zainteresowań uczniów, realizacja działań edukacyjno-doradczych, diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i finansowej (stypendia). Ważnym elementem procesu edukacyjnego jest także kształcenie ustawiczne, które obejmuje uczenie się przez całe życie tj. pozyskiwanie wiedzy niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia czy doświadczenia zawodowego. Dobrze przygotowana i wspierana oferta kształcenia ustawicznego daje szerokie możliwości całożyciowej edukacji a to przekłada się na wzrost i rozwój postępu społecznego i gospodarczego.

Ważnym elementem przyszłego sukcesu edukacyjnego jest także kształtowanie właściwego środowiska edukacyjnego tj. dostosowanie infrastruktury edukacyjnej do potrzeb nowoczesnego szkolnictwa zawodowego oraz zwiększenie dostępności wykwalifikowanych kadr. Biorąc pod uwagę szybki postęp technologiczny, dynamikę rynku pracy oraz potrzebę dostosowania do rynku pracy kierunków kształcenia zawodowego dostrzega się potrzebę realizacji zadań związanych z remontem, doposażeniem, modernizacją, adaptacją sal dydaktycznych, nowoczesnych pracowni zawodowych, warsztatów, centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego oraz innych placówek, które pełnią rolę miejsc kształcenia praktycznego uczniów. Niezbędne jest także wsparcie rozwoju zawodowego nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, dostosowanie i podnoszenie ich kompetencji, nabywanie odpowiednich kwalifikacji związanych z danym zawodem. Przedstawiciele kadry powinni również uzyskiwać wsparcie z zakresu realizacji zadań doradztwa zawodowego czy edukacji włączającej tj. edukacji dostosowanej do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów z niepełnosprawnościami czy uczniów z rodzin emigranckich. Odpowiednio przygotowane, doposażone i zmodernizowane miejsca, w których odbywają się zajęcia (szkoła, klasa, pracownia, biblioteka) oraz kadra, której stworzono warunki do podnoszenia kwalifikacji, będą wpływać zarówno na poprawę jakości kształcenia, jak i podniesienie skuteczności nauczania.

Na terenie OPPT Żnina identyfikuje się potrzebę realizacji zadań mających wpływ na poprawę jakości i skuteczności kształcenia zawodowego oraz dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. W takim zakresie niezbędne jest prowadzenie szeregu działań związanych z podnoszeniem umiejętności uczniów (podstawowych i przekrojowych), nabywaniem kompetencji (w tym cyfrowych) oraz kwalifikacji zawodowych, zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy. Na terenie OPPT dostrzega się również potrzebę realizacji zadań związanych z podniesieniem kompetencji i kwalifikacji nauczycieli

[23] Lista zawodów deficytowych, na poziomie kraju, województwa lub powiatu, publikowana jest na podstawie badania „Barometr zawodów".

kształcenia zawodowego a także zadań związanych z diagnozowaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz z zapewnieniem doradztwa zawodowego.

Niedobory identyfikowane na terenie OPPT to także braki w wyposażeniu szkół kształcenia zawodowego oraz braki infrastrukturalne. Potrzebne jest wsparcie dla szkół zawodowych w zakresie doposażenia w sprzęt oraz pomoce dydaktyczne zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli. Szkoły z terenu OPPT potrzebują także wsparcia inwestycyjnego w infrastrukturę kształcenia zawodowego.

2.15. Lokalne instytucje kultury

Istotną rolę w kreowaniu szeroko rozumianego rozwoju społecznego, w tym w budowaniu wysokiej jakości kapitału ludzkiego, odgrywa baza kulturowa o znaczeniu regionalnym i lokalnym.

Na obszarze OPPT Żnina działa jedna z 16 samorządowych instytucji kultury, których organizatorem jest województwo kujawsko-pomorskie. Jest to Muzeum Archeologiczne w Biskupinie[24]. Według danych GUS w 2021 r. odwiedziło je prawie 172 tys. osób. Tym samym gmina Gąsawa, na terenie której zlokalizowane jest muzeum, była 2. gminą w regionie (za Toruniem) pod względem liczby zwiedzających muzea. Instytucje kultury o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym pełnią ważną rolę nie tylko w zachowaniu dziedzictwa kulturowego, ale także zwiększeniu dostępności do niego.

Na poziomie lokalnym placówki kultury obejmują biblioteki, centra i domy kultury, świetlice a także inne instytucje pełniące tego rodzaju funkcje. Do ich zadań należy zarówno umożliwienie uczestnictwa w życiu kulturalnym, jak i prowadzenie działań aktywizacyjnych i włączających, które służą przede wszystkim integracji społecznej, kształtowaniu tożsamości lokalnej i regionalnej, a także atrakcyjnemu i pożytecznemu spędzaniu wolnego czasu.

Działania tego rodzaju mają szczególne znaczenie na obszarze OPPT Żnina, gdzie występują obszary o nasilonych problemach w zakresie rozwoju społecznego[25]. Według danych GUS w 2021 r. na terenie OPPT funkcjonowało 7 bibliotek publicznych (łącznie z filiami) i 5 innych placówek prowadzących działalność kulturalną[26]. Poza placówkami wskazywanymi przez GUS na obszarze OPPT znajdują się również inne obiekty (w tym świetlice wiejskie), które mogą być miejscem realizacji działań kulturalno-animacyjnych. Dostęp do placówek kultury zapewniony był w każdej z gmin OPPT. Istotną kwestią jest jednak stan techniczny i wyposażenie istniejących obiektów. Na terenie OPPT identyfikuje się instytucje kultury dysponujące niewystarczającymi warunkami lokalowymi (wymagające kompleksowych remontów, przebudowy, rozbudowy lub adaptacji budynków pełniących do tej pory inne funkcje) oraz niedoborami w zakresie wyposażenia, co nie pozwala na pełne wykorzystanie ich potencjału i ogranicza możliwość rozszerzenia działalności. Podniesienie jakości, unowocześnienie oraz dostosowanie bazy lokalnych placówek kultury do wszystkich grup mieszkańców (w tym osób z niepełnosprawnościami) może być ważnym czynnikiem zachęcającym mieszkańców do uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym obszaru.

2.16. Odnowa przestrzeni publicznych

Celem realizowanej odnowy przestrzeni publicznych jest przywrócenie atrakcyjności terenów zdegradowanych lub zniszczonych, które utraciły możliwość pełnienia swej pierwotnej funkcji, lub pełnienie tej funkcji zostało wyraźnie ograniczone. Przestrzenie publiczne powinny stanowić

[24] Rejestr Instytucji Kultury, dla których organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie (stan na 27 października 2021 r.)
[25] Na podstawie SRW 2030+
[26] GUS do grupy tej nie zalicza jednostek, zwyczajowo określanych "świetlicami", nie prowadzących działalności kulturalnej, których pomieszczenia służą do innych celów oraz świetlic szkolnych

bezpieczne miejsce spędzania czasu wolnego, oferując przestrzeń do realizacji potrzeb rekreacyjnych, wypoczynkowych, turystycznych, kulturalnych, ułatwiając kontakt z przyrodą i innymi ludźmi. Dobrze zorganizowane przestrzenie publiczne są ważnym elementem procesu wzmacniania integracji mieszkańców, ułatwiają kontakty międzyludzkie i wspólne przebywanie wszystkich grup społecznych, co przyczynia się do rozwoju tolerancji i wzmacnia więzi międzypokoleniowe, wskutek czego sprzyja włączeniu w życie lokalnej społeczności osób z grup defaworyzowanych, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, rodziców małych dzieci, migrantów itp.

Na OPPT Żnina dostrzega się potrzebę zagospodarowania przestrzeni publicznej wyposażonej w odpowiednią infrastrukturę i elementy małej architektury, a następnie udostępnienie jej na potrzeby rekreacji i wypoczynku mieszkańców wszystkich grup wiekowych. Ważnym aspektem jest konieczność poprawy stanu przestrzeni publicznej – zwłaszcza takich jak rynek miejski w Janowcu Wielkopolskim w celu wykorzystania jego potencjału do wydarzeń kulturalnych. Odnowa przestrzeni publicznej przyczyni się także do poprawy stanu środowiska przyrodniczego i będzie miała pozytywny wpływ na złagodzenie negatywnych zmian klimatu, gdyż wiąże się z realizacją nowych stref zieleni.

2.17. Gospodarka wodno-ściekowa

Ze względu na malejące zasoby wody do najważniejszych aspektów rozwoju i właściwego funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej należy zapewnienie dostaw wody dobrej jakości, oszczędzania wody i ograniczanie jej strat w sieciach wodociągowych, magazynowanie wody oraz troska o stan wód poprzez właściwe oczyszczanie ścieków. Istotne jest zwiększenie efektywności dostaw wody poprzez m.in. rozwój systemów ujęć, uzdatnianie i wspieranie inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi. Bardzo ważny jest aspekt edukacyjny, czyli promowanie i wspieranie mieszkańców w procesie oszczędzania wody, wyrabianie odpowiednich nawyków i umożliwienie kontroli zużycia wody w gospodarstwie domowym poprzez odpowiednie opomiarowanie.

OPPT Żnina cechuje się wysokim udziałem osób korzystających z sieci wodociągowej na tle średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego. W 2020 roku w gminach Gąsawa i Rogowo odsetek wynosił niemal 100%, natomiast nieco niższy, zbliżony do średniej wojewódzkiej, był on w gminie Janowiec Wielkopolski (95,4%), przy czym w mieście wszyscy mieszkańcy korzystali z sieci wodociągowej, a na terenach wiejskich gminy odsetek ten wynosił około 92%. Pomimo powszechnego dostępu do sieci wodociągowej, na OPPT Żnina ważną potrzebą jest zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie dostaw wody oraz poprawa jakości wody pitnej dostarczanej mieszkańcom, poprzez kompleksowe modernizacje wyeksploatowanych i przestarzałych technologicznie stacji uzdatniania wody (zwłaszcza w gminie Gąsawa i Janowiec Wielkopolski).

Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w gminach tworzących OPPT Żnina kształtował się na poziomie 40-50%, przy czym zauważalna jest znaczna dysproporcja rozwoju sieci kanalizacyjnej w mieście i na obszarach wiejskich gminy Janowiec Wielkopolski, w której wszyscy mieszkańcy miasta korzystali z sieci kanalizacyjnej, ale na obszarach wiejskich gminy było to jedynie 14%. Według VI edycji *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* (KPOŚK) na terenie obszaru funkcjonują trzy aglomeracje wodno-ściekowe o RLM równej lub większej niż 2 tys. Gmina Gąsawa należy do aglomeracji Żnin liczącej 25,3 tys. RLM, z terenu której ścieki odprowadzane są do Komunalnej Oczyszczalni Ścieków. Poza tym na terenie OPPT istnieje Aglomeracja Janowiec Wielkopolski o RLM 5,5 tys. i poziomie skanalizowania 98,91% (obsługiwana przez oczyszczalnię Flantrowo) oraz Aglomeracja Rogowo o RLM 3,7 tys. i poziomie skanalizowania 98,25% (obsługiwana przez oczyszczalnię Rogowo).

2.18. Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu

Jednym ze współczesnych problemów, który stanowi wyzwanie dla wielu sektorów gospodarki są zmiany klimatyczne. Przejawiają się one m.in. ociepleniem klimatu i nasilaniem się ekstremalnych zjawisk pogodowych. Zmiany te prowadzą często do negatywnych konsekwencji i strat dla środowiska, społeczeństwa oraz gospodarki, wśród których wyróżnić można np. spadek poziomu wód w zbiornikach wodnych oraz gruntowych, nasilanie się okresów suszy (szczególnie uciążliwych dla produkcji rolniczej – w tym żywności), pustynnienie gleb, utrudnienia w sektorze transportowym (w tym w komunikacji publicznej), uszkodzenia infrastruktury technicznej i łączności, uszkodzenia i zniszczenia budynków wskutek silnych zjawisk pogodowych, czy też powstawanie wysp ciepła na mocno przekształconych przestrzeniach (zwłaszcza miast). Możliwości dokładnego rozpoznania skali problemów na poziomie lokalnym są jednak bardzo ograniczone. Zmiany klimatyczne zachodzą bowiem na szeroką skalę i nie wynikają wyłącznie z sytuacji notowanej tylko na konkretnym obszarze. Stąd też jeżeli na terenie danej jednostki (np. gminy) wielkość emisji zanieczyszczeń jest mniejsza niż na terenie jednostki sąsiedniej, nie oznacza to iż jest ona z tego powodu mniej narażona na konsekwencje zmian klimatycznych. Poza tym dane klimatyczne analizowane są co do zasady na dużo bardziej ogólnym poziomie, stąd też różnicowanie sytuacji na poziomie jednostek lokalnych jest praktycznie niemożliwe. Procesy związane z przekształcaniem się klimatu zachodzą zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich, niezależnie od ich położenia. Różnica polega jedynie na skali powodowanych uciążliwości. Dlatego też odpowiedź na próbę łagodzenia wspomnianych problemów powinna być odgórnie kierowana z jednej strony na eliminowanie przyczyny zmian klimatu – czyli bezpośrednie ograniczenie emisji gazów i pyłów we wszystkich dziedzinach gospodarki i w sektorze mieszkalnictwa (co przełoży się m.in. na wyhamowanie procesu globalnego ocieplenia w przyszłości), prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej (zapobiegając nadmiernym i nieuzasadnionym wycinkom drzew) i odpowiedzialne gospodarowanie zasobami wody, a z drugiej strony na zwiększanie odporności oraz trwałości infrastruktury i systemów (w tym ekosystemów) w różnych obszarach, aby nie doprowadzić do ich uszkodzenia lub zniszczenia. Problemy wynikające ze zmian klimatu dotykają również obszar OPPT Żnina, co przejawia się np. występowaniem licznych okresów suszy w rolnictwie (w okresie 2012-2022, w zależności od gminy, stwierdzono suszę w 9-10 latach[27], która zagrażała często co najmniej kilku rodzajom upraw), czy także obserwowanym wzrostem średniej temperatury powietrza w okresach wielolecia[28]. Dlatego też w celu łagodzenia różnego rodzaju uciążliwości będących następstwem zmian klimatu, zasadne jest stosowanie podejścia ekosystemowego, mającego na celu ochronę oraz wzrost powierzchni zasobów przyrodniczych – co dotyczy wszelkich działań w obszarze niebiesko-zielonej infrastruktury (w tym również wprowadzanie jej w mikroskali, przede wszystkim poprzez „odbetonowywanie" powierzchni i realizację nowych nasadzeń). Wprowadzanie tego rodzaju infrastruktury (zwłaszcza nasadzeń selektywnie dobranej roślinności) jest także skutecznym narzędziem w celu przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, które stanowią częsty problem szczególnie w dużych miastach oraz wzdłuż często uczęszczanych ciągów komunikacyjnych.

Ważnym obszarem w kontekście wpływu na ocieplanie się klimatu jest energetyka. Wykorzystywanie surowców energetycznych na potrzeby pozyskania energii elektrycznej i cieplnej wiąże się z generowaniem zanieczyszczeń powietrza. Efektem ubocznym tych procesów jest ciągłe dostarczanie gazów cieplarnianych do atmosfery, co wzmacnia omawiany problem. W obszarze energetyki cieplnej istotne są zwłaszcza kwestie takie jak poziom zapotrzebowania na ciepło (związany ze stanem technicznym instalacji sieci grzewczej oraz stopniem izolacji zewnętrznej budynków) oraz źródła jego pozyskiwania (związane z rodzajem wykorzystywanego surowca energetycznego). W obszarze energii elektrycznej istotny jest z kolei poziom zapotrzebowania na prąd (wynikający m.in. ze stanu i jakości instalacji oraz klasy energetycznej urządzeń i systemów), jak również źródła jego pozyskiwania (kwestia

[27] https://susza.iung.pulawy.pl
[28] https://klimat.imgw.pl

podłączenia do sieci ogólnej bądź wykorzystywania instalacji OZE). Jak wynika z danych GUS[29] dla kraju, w roku 2021, w strukturze paliw wykorzystanych do produkcji energii cieplnej na cele grzewcze, największy udział stanowiły paliwa stałe (61,9%) i gazowe (36,1%). Uzależnienie od tradycyjnych metod ogrzewania jest wciąż bardzo wysokie. Z drugiej strony, powołując się na dane GUS dotyczące potrzeb w zakresie inwestycji termomodernizacyjnych[30], aż blisko 40% budynków wielomieszkaniowych w kraju wymaga podjęcia tego rodzaju działań. Nawet jeżeli część z tych budynków przeszła już termomodernizację, to skala potrzeb wciąż pozostaje bardzo duża. W tych aspektach na obszarze OPPT Żnina identyfikuje się problemy związane z komunalnymi budynkami mieszkaniowymi oraz budynkami użyteczności publicznej ogrzewanymi za pomocą mało efektywnych systemów grzewczych oraz charakteryzującymi się bardzo słabą izolacją zewnętrzną i występowaniem mostków termicznych. Bardzo często są to obiekty użytkowane od wielu lat, zbudowane w oparciu o stare systemy budownictwa. Efektem tego są mierzone bardzo duże straty ciepła, jak również widoczna jest duża energochłonność w związku z potrzebą stałego utrzymywania odpowiedniej temperatury w środku. Część budynków korzysta z ogrzewania dostarczanego przez lokalne ciepłownie. Opierają się one jednak na wysoko emisyjnych rozwiązaniach, co istotnie ogranicza możliwości zrealizowania celów redukcyjnych zanieczyszczeń powietrza. Mimo to efektywność zbiorczych systemów ciepłowniczych jest znacznie wyższa w stosunku do rozproszonych, indywidualnych systemów ciepłowniczych (charakteryzujących się zróżnicowanym poziomem klas kotłów oraz zróżnicowanym jakościowo, użytkowanym surowcem energetycznym). Poza tym korzystanie z systemów zbiorczych minimalizuje ryzyko bezpośredniej ekspozycji mieszkańców na zanieczyszczenia powietrza na poziomie tzw. niskiej emisji (niemniej jednak zanieczyszczenia te odkładane są na wyższych poziomach atmosfery). W tym aspekcie na obszarze OPPT Żnina identyfikowana jest potrzeba zmniejszenia emisyjności systemów oraz zdecydowanego zwiększenia zaangażowania źródeł odnawialnych (ewentualnie niskoemisyjnych lub kogeneracyjnych) w produkcję energii cieplnej. Podobnie jest w przypadku zapotrzebowania na energię elektryczną, której konsumpcja (zwłaszcza w budynkach użyteczności publicznej opartych na energochłonnych instalacjach elektrycznych) jest bardzo wysoka. Dotyczy to na przykład systemów oświetlenia oraz zasilania urządzeń, których częstotliwość eksploatacji jest bardzo wysoka. W tym miejscu należy również zwrócić uwagę na kwestię produkcji energii z odnawialnych źródeł. Na obszarze OPPT Żnina energia wykorzystywana na potrzeby działalności budynków użyteczności publicznej i budynków komunalnych pochodzi w głównej mierze z ogólnej sieci energetycznej, pomimo iż mają one potencjał do wdrażania rozwiązań opartych na własnej produkcji energii z odnawialnych źródeł.

Duże zapotrzebowanie na energię elektryczną generują systemy oświetlenia drogowego, składające się z licznych punktów. Stanowią one niezbędny komponent przede wszystkim w sferze bezpieczeństwa publicznego. Coraz powszechniej praktykowane są rozwiązania mające na celu doświetlanie miejsc niebezpiecznych na drogach oraz przejść dla pieszych – co minimalizuje ryzyko potencjalnych wypadków, niemniej jednak niesie za sobą większe zapotrzebowanie na prąd oraz tym samym generuje większe koszty utrzymania. W tym aspekcie na obszarze OPPT Żnina identyfikowane są problemy związane z niedostosowaniem systemów oświetlenia ulicznego do współczesnych standardów. Dla zapewnienia maksymalnych korzyści środowiskowych ważne jest zatem, aby upowszechniać na szeroką skalę systemy oświetlenia energooszczędnego, które bez straty jakości parametrów działania wobec systemów tradycyjnych cechują się zdecydowanie większą oszczędnością zarówno w sferze energetycznej, środowiskowej oraz finansowej.

Omówione powyżej aspekty wpływają na bardzo duże zainteresowanie problematyką zmian klimatu zarówno przez podmioty ze sfery publicznej, jak i prywatnej. Przeciwdziałanie pogłębianiu się zmianom klimatu (zwanej mitygacją zmian klimatu) oraz uodpornienie się na skutki tych zmian, stanowią szczególny obszar interwencji na poziomie Unii Europejskiej, kraju oraz województwa kujawsko-

[29] Gospodarka energetyczna i gazownictwo w 2021r., GUS, 2022
[30] Opracowanie metodologii i przeprowadzenie badania skali działań termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych wielomieszkaniowych, GUS, 2018

pomorskiego. Ponadto w ramach wspomnianej perspektywy przyjęto zasadę DNSH („do not significant harm"), która nakazuje realizowanie działań inwestycyjnych w taki sposób, aby nie czynić znaczących szkód w środowisku. Zasada ta jest oceniana w odniesieniu do celów środowiskowych tj. łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, gospodarka o obiegu zamkniętym, zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody i ziemi oraz ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów.

2.19. Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego

Niezbędnym elementem skutecznej i efektywnej realizacji zadań związanych z opracowaniem i wdrożeniem *Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina* jest odpowiednio przygotowany zespół kadrowo-administracyjny obsługujący zawiązane partnerstwo. Partnerstwo, jako nowa jednostka zarządzana na poziomie lokalnym, musi powołać zasób kadrowy, w celu prowadzenia statutowych działań, a także z uwagi na konieczność zapewnienia sprawnej realizacji i wdrażania Strategii na poziomie OPPT. W związku z tym istnieje potrzeba wsparcia finansowego dla tych jednostek, którym powierzone zostały zadania związane z prowadzeniem polityki terytorialnej na terenie wyodrębnionego obszaru. Wsparcie finansowe zdolności administracyjnej polega na finansowaniu wynagrodzeń pracowników, zakupie wyposażenia biura, w tym materiałów biurowych i eksploatacyjnych oraz zakupie sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, sfinansowaniu szkoleń dla pracowników, a także organizacji spotkań, w ramach partnerstwa, związanych z wdrażaniem polityki terytorialnej i rozwijaniem współpracy.

Wsparcie lokalnych struktur OPPT umożliwi zapewnienie stabilnej i kompetentnej kadry pracowników, a tym samym sprawnej obsługi wdrażania polityki terytorialnej w ww. obszarze funkcjonalnym oraz umożliwi sprawniejsze aplikowanie o środki finansowe na realizację wskazanych projektów. Zrealizowane projekty natomiast przyczynią się do rozwoju regionu i przeciwdziałania marginalizacji.

2.20. Podsumowanie (identyfikacja najważniejszych problemów/ potrzeb rozwojowych obszaru, jako podstawy programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego)

Wykonana dla OPPT Żnina diagnoza wskazuje na występujące na tym obszarze silne powiązania społeczno-gospodarcze i środowiskowe. Na analizowanym obszarze występują przede wszystkim powiązania na poziomie lokalnym łączące wiejskie i miejskie ośrodki lokalne (najczęściej będące siedzibami gmin) i otaczające je obszary wiejskie w zakresie realizacji podstawowych usług społecznych, takich jak opieka nad dziećmi i edukacja, opieka zdrowotna, kultura, a także świadczenie pracy, rekreacja i wypoczynek. Postrzeganie OPPT Żnina jako spójnego obszaru uwidacznia się również w podejmowanych przez samorządy działaniach mających wpływ na stan środowiska przyrodniczego całego terenu OPPT.

Na obszarze OPPT Żnina jako główne obszary wymagające wsparcia – w zakresie, których identyfikuje się najważniejsze problemy, potrzeby i potencjały rozwojowe – które stanowią podstawę programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego wskazuje się przede wszystkim:

- wychowanie przedszkolne, kształcenie ogólne i zawodowe – ze względu na występujący niski udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na obszarze OPPT oraz potrzeby w zakresie poprawy jakości świadczenia usług wychowania przedszkolnego, niską jakość kształcenia mierzoną wynikami egzaminów zewnętrznych, niedostateczne kompetencje kluczowe uczniów (zwłaszcza cyfrowe i językowe), potrzeby w zakresie doposażenia szkół, a także wsparcie kadry nauczycielskiej;

- poprawę dostępności i podniesienie standardu zagospodarowanych ogólnodostępnych przestrzeni publicznych oraz obiektów świadczących usługi publiczne, odnowę przestrzeni publicznych, wsparcie rozwoju turystyki – na obszarze występują zniszczone lub mało atrakcyjne przestrzenie i obiekty publiczne, które wymagają zagospodarowania, remontu lub doposażenia w celu udostępnienia ich mieszkańcom m.in. na potrzeby świadczenia usług kulturalnych, sportu, rekreacji i wypoczynku oraz włączenia społecznego; w zakresie potencjałów rozwojowych na obszarze OPPT identyfikuje się niewykorzystany w pełni potencjał do rozwoju turystyki na bazie występujących walorów przyrodniczych i kulturowych;

- poprawę efektywności energetycznej, redukcję emisji zanieczyszczeń, adaptację do zmian klimatu, poprawę dostępu do dobrej jakości wody oraz oszczędzania wody – ze względu na obecność na terenie OPPT budynków wykorzystujących mało efektywne, energochłonne i nieekologiczne systemy grzewcze, występowanie wyeksploatowanych i przestarzałych instalacji uzdatniających wodę; identyfikuje się również potrzeby związane z przystosowaniem oraz budowaniem odporności w związku z zachodzącymi zmianami klimatu - tworzeniem zielono-niebieskiej infrastruktury;

- budowę dróg rowerowych – na terenie OPPT występuje niedostateczny rozwój infrastruktury rowerowej, w szczególności identyfikuje się potrzebę realizacji dróg rowerowych poprawiających dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych w celu wzmocnienia potencjału turystycznego OPPT;

- tworzenie terenów inwestycyjnych – ze względu na identyfikowane ciągłe zapotrzebowanie na przygotowane i uzbrojone tereny inwestycyjne oraz możliwość wykorzystania potencjału bardzo dobrej lokalizacji w sąsiedztwie węzła drogi ekspresowej S5 dla tworzenia nowych przestrzeni inwestycyjnych na potrzeby rozwoju gospodarczego (działania związane z tworzeniem terenów inwestycyjnych zostaną sfinansowane z innych środków niż Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027).

3. Identyfikacja obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą, tj. wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze

Według Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku. Strategia Przyspieszenia 2030+ w obrębie OPPT Żnina identyfikuje się obszary wymagające rozwiązania negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej (będące Obszarami Strategicznej Interwencji wskazywanymi w polityce regionalnej województwa). W ujęciu regionalnym[31] do gmin problemowych pod względem niskiego poziomu przedsiębiorczości i niskiego poziomu rozwoju społecznego zaliczono gminę Rogowo[32], z kolei do gmin problemowych pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego zakwalifikowano gminę

[31] na podstawie delimitacji wykonanej na potrzeby „Strategii Przyspieszenia 2030+"

[32] wskaźniki, względem których gminę uznano za problemową tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej lub powyżej przyjętego kryterium):

- saldo migracji wewnętrznych na 1 tys. mieszkańców (wartość uśredniona z lat 2014-2018)
- zmiana liczby ludności w latach 2010-2018 (2010=100%)
- wyniki egzaminów z matematyki i języka angielskiego na poziomie szkoły podstawowej (wartość uśredniona dla lat 2015-2016) oraz gimnazjum (wartość uśredniona dla lat 2016-2018) jako procent średniej krajowej
- udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2018 r.
- udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2017 r.
- udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2017 r.
- liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. ludności w 2018 r.
- liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2018 r.

Janowiec Wielkopolski[33]. W obu gminach na wskazane problemy nakładają się także procesy starzenia się społeczeństwa o ponadprzeciętnym natężeniu. Ponadto gmina Janowiec Wielkopolski identyfikowana jest jako obszar zagrożony trwałą marginalizacją na poziomie krajowym[34].

4. Wizja rozwoju obszaru – oczekiwany wynik realizacji działań planowanych w ramach Polityki Terytorialnej

Realizacja projektów w ramach zaproponowanych celów strategicznych na terenie OPPT Żnina przyczyni się do podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru, zwiększenia powiązań społeczno-gospodarczych wewnątrz obszaru oraz wesprze proces zielonej transformacji i rozwoju gospodarki zeroemisyjnej.

OPPT Żnina stanie się obszarem bardziej atrakcyjnym gospodarczo, dzięki przygotowanym uzbrojonym terenom inwestycyjnym, służącym pozyskaniu inwestorów i tworzeniu nowych miejsc pracy dla mieszkańców całego obszaru. W wyniku podnoszenia jakości i dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy wzmocnione zostaną kompetencje zawodowe uczniów – przyszłych pracowników obszaru.

Poprawi się stan czystości powietrza w wyniku modernizacji instalacji grzewczych i wymiany źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, dzięki czemu zwiększy się efektywność energetyczna i zmniejszy się emisja zanieczyszczeń do atmosfery. Poprawi się dostęp mieszkańców do dobrej jakości wody pitnej oraz ograniczone zostaną jej straty w wyniku modernizacji przestarzałych systemów i sieci wodociągowych.

OPPT Żnina będzie cechował się większą odpornością na skutki negatywnych zmian klimatycznych. Proces adaptacji do zmian klimatu wsparty zostanie poprzez renowację i tworzenie nowych terenów zielonych, realizację nasadzeń i zagospodarowanie wód opadowych.

Na terenie obszaru nastąpi poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wzrost jakości i zwiększenie dostępu do usług publicznych, zwłaszcza edukacyjnych, wychowania przedszkolnego i kulturalnych. W wyniku realizacji projektów edukacyjnych uczniowie obszaru będą lepiej wykształceni i uzyskają dodatkowe kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne, zwłaszcza w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych, językowych, cyfrowych, a więc niezbędnych w przyszłym procesie nauki i pozyskiwania pracy. Wzrośnie atrakcyjność wychowania przedszkolnego poprzez poszerzenie oferty zajęć. Proces kształcenia ogólnego i wychowania przedszkolnego odbywać się będzie przy uwzględnieniu potrzeb uczniów i dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dzięki czemu zapewniony zostanie dostęp tych osób do dobrej jakości kształcenia włączającego. Sprzyjać to będzie włączeniu społecznemu i zapobiegnie alienacji wśród rówieśników. W procesie kształcenia uczniowie uzyskają lepsze wsparcie ze strony nauczycieli, którzy podniosą swoje kompetencje i kwalifikacje w wyniku uczestnictwa w stażach i szkoleniach. Zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym obszaru w wyniku modernizacji i rozbudowy obiektów kultury.

[33] wskaźniki, względem których gminę uznano za problemową, tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej lub powyżej przyjętego kryterium):

- saldo migracji wewnętrznych na 1 tys. mieszkańców (wartość uśredniona z lat 2014-2018)
- zmiana liczby ludności w latach 2010-2018 (2010=100%)
- wyniki egzaminów z matematyki i języka angielskiego na poziomie szkoły podstawowej (wartość uśredniona dla lat 2015-2016) oraz gimnazjum (wartość uśredniona dla lat 2016-2018) jako procent średniej krajowej
- udział zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w ludności w wieku produkcyjnym w 2018 r.
- udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2018 r.

[34] na podstawie delimitacji wykonanej na potrzeby „Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju" oraz „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego", a następnie zaktualizowanej w roku 2020 („Zaktualizowana lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, programowanie 2021-2027" oraz „Zaktualizowana imienna lista 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze")

Poprawi się atrakcyjność i dostępność przestrzeni dla mieszkańców obszaru oraz turystów. Odnowione zostaną zaniedbane lub zniszczone przestrzenie publiczne, które służyć będą społecznościom lokalnym, umożliwiając bezpieczne spędzanie wolnego czasu, wzmacniając integrację i kontakty międzyludzkie. Wzrośnie potencjał turystyczny obszaru w wyniku realizacji i modernizacji infrastruktury turystycznej, zwłaszcza związanej z turystyką wodną oraz budowy dróg rowerowych prowadzących do atrakcji turystycznych.

W celu wzmocnienia rozwoju OPPT Żnina, na obszarze planuje się także realizację działań uzupełniających w ramach instrumentu RLKS.

5. Opis wsparcia obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą

Celem realizacji założeń Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest zrównoważony rozwój całego województwa, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. obszarów problemowych (miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą), którym przyznano dodatkowe wsparcie finansowe przeznaczone na realizację działań służących poprawie zdiagnozowanej sytuacji problemowej.

Na terenie OPPT Żnina do tzw. obszarów problemowych zaliczono gminy:

- **Rogowo** (*wskazana z poziomu regionalnego jako problemowa pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego i niskiego poziomu przedsiębiorczości, a dodatkowo zaliczona na poziomie krajowym do gmin zmarginalizowanych*), dla której realizowane będą projekty służące niwelowaniu występujących problemów społeczno-gospodarczych. Planowane jest uzbrojenie terenów inwestycyjnych (ze środków finansowych innych niż Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027), co przyczyni się do wzrostu przedsiębiorczości na terenie gminy oraz realizację działań zwiększających atrakcyjność wychowania przedszkolnego, co powinno przełożyć się na większe zainteresowanie wychowaniem przedszkolnym, zwiększając szanse powrotu rodziców małych dzieci na rynek pracy. Realizowane będą działania mające na celu podniesienie jakości kształcenia ogólnego poprzez rozwój kompetencji kluczowych, w tym językowych i cyfrowych oraz kompetencji społeczno-emocjonalnych, co sprzyjać będzie wyrównywaniu szans rozwojowych i wzrostowi kreatywności i aktywności uczniów, zwiększając ich szanse w przyszłym procesie poszukiwania i podjęcia satysfakcjonującej pracy. Działania mające na celu rozwój infrastruktury turystycznej i zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie wpłyną na podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy i zwiększą możliwości wykorzystania potencjału turystycznego, przyczyniając się do zwiększenia liczby turystów, a więc pośrednio do rozwoju lokalnej działalności gospodarczej;

- Janowiec Wielkopolski (*wskazana z poziomu regionalnego jako problemowa pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego, a dodatkowo zaliczona na poziomie krajowym do gmin zmarginalizowanych*), dla której planuje się działania mające na celu podniesienie jakości kształcenia ogólnego, wzrost kompetencji kluczowych uczniów, zwłaszcza w aspekcie językowym i cyfrowym, profilaktyczne działania wychowawcze, co sprzyjać będzie wyrównywaniu szans rozwojowych i wzrostowi kreatywności i aktywności uczniów, zwiększając ich uczestnictwo w życiu społecznym oraz szanse w przyszłym procesie poszukiwania i podjęcia satysfakcjonującej pracy. Na podniesienie poziomu aktywności społecznej wpłyną ~~również~~ projekty wspierające ~~rozwój instytucji kultury oraz~~ odnowę przestrzeni publicznych, dzięki którym mieszkańcy zyskają przestrzeń do realizacji działań o charakterze kulturalno-rozrywkowym, sportowym oraz działań włączających i możliwość integracji społecznej i międzypokoleniowej, ułatwiającej tym samym włączenie społeczne osób wymagających wsparcia.

6. Cele rozwojowe obszaru realizowane poprzez wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego

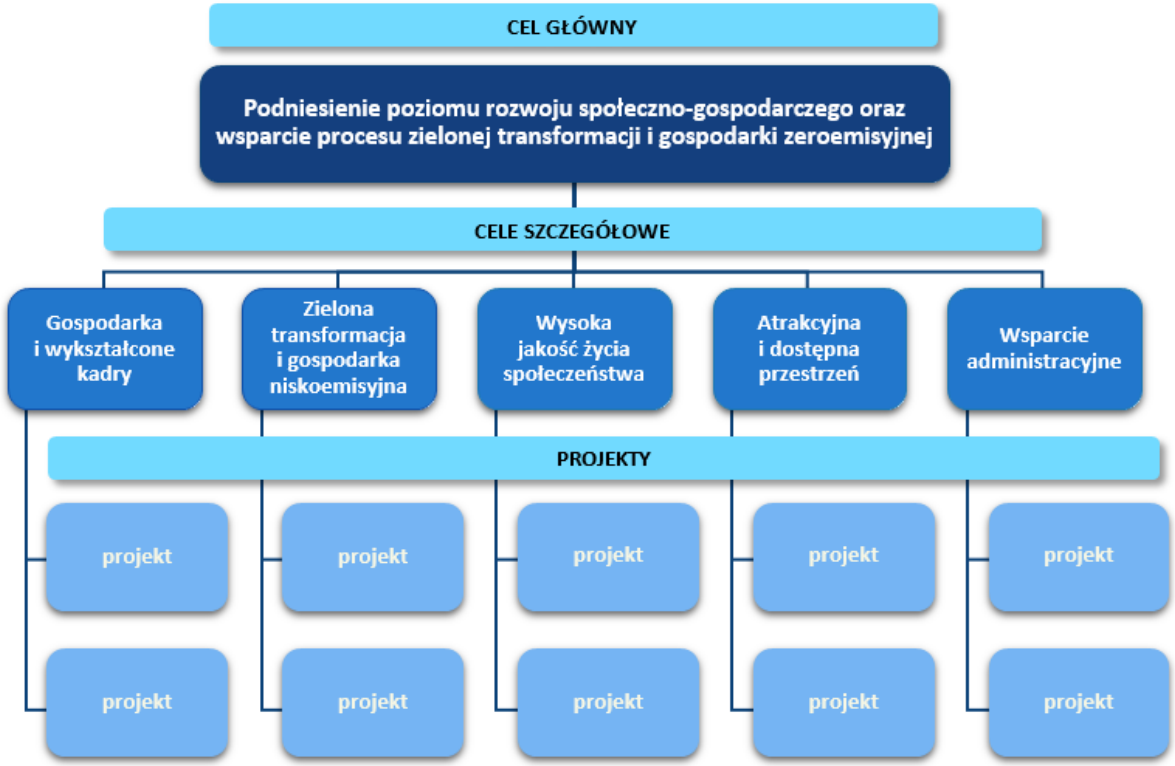

Ryc. 1 Schemat struktury celów oraz realizujących je projektów (tzw. drzewo ustaleń)

6.1 Opis realizacji celów

Cel główny: Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej

Głównym celem realizacji strategii służącej wsparciu rozwoju w ramach polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego jest „Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej". Cel główny swoim zakresem obejmuje wszystkie zagadnienia mieszczące się w ramach celów szczegółowych i określa (stanowi swego rodzaju deklarację), dotyczącą wizji rozwoju obszaru, do której będzie się dążyć poprzez realizację zaplanowanej interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Cel ten zdefiniowano na podstawie zidentyfikowanych problemów i potrzeb rozwojowych występujących na obszarze realizacji Strategii, a jego wypełnienie związane będzie przede wszystkim z rozwojem innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym rozwój rynku pracy, kształtowaniem stanu środowiska przyrodniczego, poprawą szeroko rozumianego rozwoju społecznego, zwłaszcza w aspekcie rozwoju i dostępności do usług z zakresu edukacji, zdrowia, kultury i sportu oraz kształtowaniem warunków i przestrzeni dla wysokiej jakości życia.

Cele szczegółowe:

1. **Cel szczegółowy: Gospodarka i wykształcone kadry**

Cel szczegółowy „Gospodarka i wykształcone kadry" obejmuje projekty związane z podniesieniem atrakcyjności gospodarczej regionu tj. projekty związane z uzbrojeniem terenu, powstaniem niezbędnej infrastruktury oraz projekty realizowane w zakresie poprawy infrastruktury i jakości kształcenia zawodowego.

W ramach wzrostu atrakcyjności gospodarczej realizowane będą działania mające na celu przyciąganie inwestorów i zachęcenie ich do prowadzenia działalności gospodarczej na terenach lokalnych. Działania te obejmują wsparcie polegające na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych wraz z powstaniem niezbędnej infrastruktury. Ważnym elementem wzrostu gospodarczego jest także dostępność wysoko wykwalifikowanych kadr. W celu podniesienia efektywności i jakości kształcenia zawodowego realizowane będą projekty ukierunkowane na dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, związane z dostosowaniem kształcenia zawodowego do wymogów zielonej i cyfrowej transformacji oraz promowaniem kształcenia zawodowego jako wysokiej jakości ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji, jak również projekty poprawiające infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe lub ustawiczne.

2. **Cel szczegółowy: Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna**

Cel szczegółowy „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna" związany jest z poprawą stanu środowiska przyrodniczego tj. obejmuje projekty dotyczące poprawy efektywności energetycznej, redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, przystosowania do zmian klimatu oraz zrównoważonej gospodarki wodnej.

Do najważniejszych wyzwań związanych z poprawą stanu środowiska przyrodniczego należą kwestie poprawy jakości powietrza i gospodarki wodnej. Cel „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna" zawiera szereg wielokierunkowych działań, które wpłyną na poprawę obecnego systemu energetycznego oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wodnych. I tak, kompleksowa modernizacja energetyczna, rozwój efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych opartych na źródłach OZE, budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego opartego na technologii LED doprowadzą do redukcji zużycia energii cieplnej i elektrycznej a tym samym znacząco wpłyną na redukcję zanieczyszczeń powietrza. Wsparcie zielonej i niebieskiej infrastruktury, nasadzenia i zazielenienia przyczynią się do zwiększenia terenów zielonych, a tym samym realizując zadania małej retencji pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi przez co pozytywnie wpłyną na zaadoptowanie danego obszaru do zmian klimatu. Natomiast projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych, odpowiadające na problem malejących zasobów wodnych, ukierunkowane zostaną na ograniczenie strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wodnych.

3. **Cel szczegółowy: Wysoka jakość życia społeczeństwa**

Cel szczegółowy „Wysoka jakość życia społeczeństwa" obejmuje projekty związane z poprawą dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu (przedszkola), podniesieniem jakości kształcenia ogólnego, wsparciem instytucji kultury oraz ochroną zdrowia.

Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury i usług społecznych skorelowane jest z kompleksową poprawą warunków kształcenia przedszkolnego tj. tworzeniem nowych miejsc wychowania przedszkolnego a także działaniami wpływającymi na poprawę oferty i jakości świadczonych usług edukacyjnych. Wysoka jakość życia społecznego to także projekty w zakresie poprawy jakości i efektywności kształcenia ogólnego. Działania te przyczynić się mają przede wszystkim do wyrównywania szans edukacyjnych wewnątrz- i międzyregionalnych. Projekty realizowane dla

uczniów obejmować będą m. in. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społecznych, społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją. Nie zabraknie również działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego czy edukacji włączającej. Wsparcie dla przedstawicieli kadry będzie dotyczyć m. in. podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji związanych z danym zawodem, podnoszenia kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społeczno-emocjonalnych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją. Kadrze szkół i placówek będzie udzielana pomoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych lub wychowawczych. Z kolei szkoły i placówki prowadzące kształcenie ogólne uzyskają możliwość poprawy warunków kształcenia w ramach dostosowania do wymogów edukacji włączającej, w tym poprawy dostępności. Natomiast działania związane ze wsparciem instytucji kultury ukierunkowane będą na rozwój i funkcjonowanie oferty instytucji kultury dostosowanej do odbiorców lokalnych oraz regionalnych a także na zadania w zakresie budowy/rozbudowy/remontu, wyposażenia oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych. Cel ten obejmuje także działania związane z odrestaurowaniem i konserwacją ogólnodostępnych obiektów zabytkowych wraz z zagospodarowaniem terenu wokół nich. Istotnym elementem wpływającym na podniesienie jakości życia jest także rozwój usług opieki specjalistycznej oraz dostosowanie infrastruktury podmiotów leczniczych do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami.

4. Cel szczegółowy: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń

Cel szczegółowy „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń" obejmuje zagadnienia związane z odnową przestrzeni publicznej, turystyką oraz ścieżkami rowerowymi prowadzącymi do atrakcji turystycznych.

W celu przywrócenia lub nadania nowych funkcji, kulturalnych, społecznych lub edukacyjnych zdegradowanej przestrzeni, obiektom bądź terenom, w ramach celu „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń" realizowane będą projekty polegające m.in. na ich przebudowie, remoncie, adaptacji (wraz z wyposażeniem) oraz projekty mające na celu uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, służące udostępnieniu terenów dla mieszkańców. W obszarze turystyki realizowane zostaną projekty przyczyniające się do rozwoju oferty turystycznej bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz walorach kulturowych i przyrodniczych, polegające m.in. na rozwoju infrastruktury turystycznej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji turystycznych. Działania te ukierunkowane będą na tworzenie lub rozszerzanie istniejących tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (np. piesze, wodne, rowerowe), w tym budowę, przebudowę i rozbudowę infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne, infrastruktura dla osób z niepełnosprawnościami, zielona infrastruktura). W ramach realizacji celu możliwa będzie także budowa/przebudowa szlaków i ścieżek rowerowych, prowadzących do atrakcji turystycznych lub miejsc bezpośrednio z nimi powiązanych.

5. Cel szczegółowy: Wsparcie administracyjne

Cel szczegółowy „Wsparcie administracyjne" obejmuje działania mające na celu wsparcie zdolności administracyjnej w zakresie wdrażania Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W ramach realizacji celu możliwe będzie wynagradzanie osób odpowiedzialnych za realizację polityki terytorialnej, zakup wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego oraz materiałów biurowych i eksploatacyjnych oraz organizacja spotkań w ramach partnerstwa związanych z wdrażaniem polityki terytorialnej i rozwijaniem współpracy. Realizacja projektów przypisanych do celu „Wsparcie administracyjne" zapewni stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków pracy oraz zatrudnienie wykwalifikowanych pracowników, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Polityki Terytorialnej.

6.2 Drzewo ustaleń

Tabela 8 Drzewo ustaleń

CEL GŁÓWNY	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROJEKTY
Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej	Gospodarka i wykształcone kadry	OPPT-ZN-11 Wsparcie na rzecz kształcenia zawodowego w powiecie żnińskim – II edycja
	Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna	OPPT-ZN-1 Wymiana źródła ciepła w budynkach Urzędu Miasta i Gminy w Gąsawie, Gminnego Ośrodka Kultury w Gąsawie, świetlic wiejskich w Nowejwsi Pałuckiej, Gogółkowie i Marcinkowie Górnym
		OPPT-ZN-2 Wymiana źródeł ciepła w Szkole Podstawowej w Rogowie wraz z montażem paneli fotowoltaicznych
		OPPT-ZN-3 Nasadzenia drzew i zagospodarowanie terenów zieleni w Janowcu Wielkopolskim
		OPPT-ZN-4 Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Janowcu Wielkopolskim
		OPPT-ZN-5 Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Laskach Wielkich poprzez budowę studni głębinowej ~~z przebudową Stacji Uzdatniania Wody w Szelejewie~~
	Wysoka jakość życia społeczeństwa	OPPT-ZN-6 Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych
		OPPT-ZN-7 Dla wiedzy i kreatywnych pomysłów
		OPPT-ZN-8 Rozwijanie innowacyjnej edukacji przez nauczanie eksperymentalne i rozwój zainteresowań uczniów
		OPPT-ZN-10 Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych
		OPPT-ZN-28 Pracownia małych poliglotów
	Atrakcyjna i dostępna przestrzeń	OPPT-ZN-12 Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego - budowa drogi dla rowerów w ciągu drogi powiatowej nr 2335C Gąsawa - Bożejewice na odcinku Gąsawa-Biskupin - etap I
		OPPT-ZN-13 Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego
		OPPT-ZN-15 Rozbudowa systemu tras pieszo-rowerowych w Gminie Rogowo (od ul. Topolowej w kierunku kościoła w Rogowie)
		OPPT-ZN-19 Modernizacja turystycznego punktu widokowego
		OPPT-ZN-20 Budowa budynku sanitarnego na plaży w Gąsawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą
		OPPT-ZN-21 Budowa Mariny w Rogowie
		OPPT-ZN-22 Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad Jeziorem Lubieckim w Lubczu
		OPPT-ZN-23 Zagospodarowanie terenu przy Jeziorze Tonowskim w Skórkach
		OPPT-ZN-24 Odnowa otwartego terenu rekreacji dla mieszkańców Janowca Wlkp.
		OPPT-ZN-25 Odnowa przestrzeni rynku miejskiego w Janowcu Wielkopolskim

	Wsparcie administracyjne	OPPT-ZN-26 Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – I etap
		OPPT-ZN-27 Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – II etap

7. Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii

Poniżej wskazano wskaźniki produktu i rezultatu w odniesieniu do celów OPPT Żnina oraz programu Fundusze Europejskie dla Pomorza i Kujaw 2021-2027. Produkt to fizyczny wynik zrealizowania projektu, natomiast rezultat to bezpośrednia korzyść beneficjentów końcowych danego projektu możliwa do zmierzenia bezpośrednio po zakończeniu projektu.

Tabela 9 Wskaźniki produktu

	Wskaźniki produktu					
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel końcowy (2029)
2 (i)	Działanie 02.18	EFRR	PLRO025	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)	sztuki	~~5~~6
2 (i)	Działanie 02.18	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	425
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	RCO121	Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów)	ha	0,30
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	RCO026	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	ha	0,3
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	3500
2 (v)	Działanie 02.20	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	~~5028~~5884
4 (f)	Działanie 08.26	EFS+	PLFCO01	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoby	168
4 (f)	Działanie 08.27	EFS+	PLFCO03	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	~~480~~520

4 (f)	Działanie 08.28	EFS+	PLFCO04	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	osoby	140
4 (f)	Działanie 08.28	EFS+	PLFCO05	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	osoby	80
4 (f)	Działanie 08.26 Działanie 08.27 Działanie 08.28	EFS+	PLFCO07	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	podmioty	~~10~~11
5 (i)	Działanie 05.13	EFRR	RCO077	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	sztuki	~~5~~8
5 (i)	~~Działanie 05.12~~ Działanie 05.13 Działanie 05.14 ~~Działanie 05.15~~	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	~~6 250~~106 32
2 (i) 2 (iv) 2 (v) 5 (i)	Działanie 02.18 Działanie 02.19 Działanie 02.20 Działanie 05.13 Działanie 05.14	EFRR	RCO075	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	sztuki	1
5 (i)	Działanie 05.16	EFRR	RCO112	Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	sztuki	12

Tabela 10 Wskaźniki rezultatu

Wskaźniki rezultatu							
Cel szczegółowy	Działanie	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych	Cel końcowy (2029)
2 (i)	Działanie 02.18	EFRR	RCR029	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO2/rok	CST2021	~~7,93~~12 4,63
2 (iv)	Działanie 02.19	EFRR	FEKP-0012	Objętość retencjonowanej wody	m3	CST2021	0
2 (v)	Działanie 02.20	EFRR	RCR041	Ludność przyłączona do ~~udoskonalonych~~ ulepszonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	CST2021	~~5028~~58 84
4 (f)	Działanie 08.26	EFS+	PLFCR02	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	CST2021	14
4 (f)	Działanie 08.27 Działanie 08.28	EFS+	PLFCR01	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	CST2021	~~290~~558
5 (i)	Działanie 05.13	EFRR	RCR077	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	CST2021	~~2850~~48 50
5 (i)	Działanie 05.14	EFRR	FEKP-0047	Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem	osoby	CST2021	4 700
5 (i)	Działanie 05.16	EFRR	FEKP-0051	Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego	osoby	CST2021	5

8. Wskazanie zgodności planowanej interwencji z dokumentami programowymi (funduszami), do których zamierza się aplikować o finansowanie wsparcia

Niniejsza Strategia terytorialna realizowana będzie w zgodności z przyjętym Programem *Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza (FEdKP) 2021-2027*. Program ten umożliwia ubieganie się o wsparcie na realizację projektów w ramach instrumentów terytorialnych, takich jak m.in. ZIT czy IIT.

W województwie kujawsko-pomorskim tymi instrumentami objęte są konkretne obszary (tzw. obszary prowadzenia polityki terytorialnej), które wyznaczone zostały w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku. Strategia Przyspieszenia 2030+.* We wspomnianym programie FEdKP zapisano, iż to strategie ZIT/IIT będą określały kierunki wsparcia i projekty dostosowane do specyfiki danego obszaru, zgodnie z przyjętymi założeniami rozwojowymi dla poszczególnych poziomów Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Niniejsza Strategia określa zatem listę projektów odpowiadających na problemy oraz potrzeby obszaru OPPT Żnina, które wynikają z zakresu wsparcia w ramach Celów Polityki: CP2, CP4, CP5 scharakteryzowanego w programie FEdKP. Wszystkie projekty wskazane do realizacji w ramach niniejszej Strategii, dla których planowane jest finansowanie ze środków programu FEdKP 2021-2027, wykazują pełną zgodność z zapisami tego programu.

Tabela 11 Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie FEdKP 2021-2027

Cel Polityki	Priorytet	Cel szczegółowy	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia w ramach celów i priorytetów
Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	**Priorytet 2** Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu	**2(i)** Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	OPPT-ZN-1 Wymiana źródła ciepła w budynkach Urzędu Miasta i Gminy w Gąsawie, Gminnego Ośrodka Kultury w Gąsawie, świetlic wiejskich w Nowejwsi Pałuckiej, Gogółkowie i Marcinkowie Górnym OPPT-ZN-2 Wymiana źródeł ciepła w Szkole Podstawowej w Rogowie wraz z montażem paneli fotowoltaicznych
	Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu	**2(iv)** Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	OPPT-ZN-3 Nasadzenia drzew i zagospodarowanie terenów zieleni w Janowcu Wielkopolskim
	Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu	**2(v)** Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	OPPT-ZN-4 Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Janowcu Wielkopolskim OPPT-ZN-~~5~~ 29 Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Laskach Wielkich poprzez budowę studni głębinowej~~z przebudową Stacji Uzdatniania Wody w Szelejewie~~

Cel Polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych	**Priorytet 8** Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego	**4(f)** Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	OPPT-ZN-6 Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych OPPT-ZN-7 Dla wiedzy i kreatywnych pomysłów OPPT-ZN-8 Rozwijanie innowacyjnej edukacji przez nauczanie eksperymentalne i rozwój zainteresowań uczniów OPPT-ZN-10 Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych OPPT-ZN-11 Wsparcie na rzecz kształcenia zawodowego w powiecie żnińskim – II edycja OPPT-ZN-28 Pracownia małych poliglotów
Cel Polityki 5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych	**Priorytet 5** Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych regionu	**5(i)** Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	OPPT-ZN-12 Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego - Budowa drogi dla rowerów w ciągu drogi powiatowej nr 2335C Gąsawa-Bożejewice na odcinku Gąsawa-Biskupin-etap I OPPT-ZN-13 Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego OPPT-ZN-15 Rozbudowa systemu tras pieszo-rowerowych w Gminie Rogowo (od ul. Topolowej w kierunku kościoła w Rogowie) OPPT-ZN-19 Modernizacja turystycznego punktu widokowego

			OPPT-ZN-20 Budowa budynku sanitarnego na plaży w Gąsawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą OPPT-ZN-21 Budowa Mariny w Rogowie OPPT-ZN-22 Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad Jeziorem Lubieckim w Lubczu OPPT-ZN-23 Zagospodarowanie terenu przy Jeziorze Tonowskim w Skórkach OPPT-ZN-24 Odnowa otwartego terenu rekreacji dla mieszkańców Janowca Wlkp. OPPT-ZN-25 Odnowa przestrzeni rynku miejskiego w Janowcu Wielkopolskim OPPT-ZN-26 Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – I etap OPPT-ZN-27 Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – II etap

9. Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami)

9.1. Tryb i zasady naboru projektów

Nabór projektów do niniejszej Strategii był prowadzony w sposób otwarty, przy zachowaniu partnerskiego modelu współpracy. Przy wyborze projektów, poza preferencjami specyficznymi dla danych obszarów wsparcia określonymi w rozdziale 7 dokumentu Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego, brano również pod uwagę preferencje ogólne:

- realizacja celów Strategii Przyspieszenia 2030+ oraz strategii rozwoju gmin wchodzących w skład partnerstwa,
- znaczenie projektu dla rozwoju obszaru partnerstwa,
- projekt wynika z diagnozy strategii OPPT Żnina i realizuje w największym stopniu (wartość wskaźników) cele i potrzeby rozwojowe tego obszaru,
- gotowość techniczna,
- powiązanie danego projektu z innymi projektami z obszaru OPPT,
- spełnienie zasady DNSH.

Wybór projektów do realizacji został poprzedzony wielomiesięcznymi pracami Partnerów. Od lutego do maja 2022 r. odbywały się spotkania przedstawicieli samorządów, na których omówiono obszary strategiczne OPPT Żnina oraz wybrano projekty wpisujące się w zdiagnozowane potrzeby i problemy. Dodatkowo zaproszono partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmioty wskazane w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Lokalna Organizacja Turystyczna Pałuki, Lokalna Grupa Działania Pałuki – Wspólna Sprawa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie). Został powołany nieformalny Zespół OPPT, składający się z wójtów i burmistrza z obszaru OPPT, Starosty Żnińskiego oraz pracowników odpowiedzialnych za wdrażanie Strategii w gminach i powiecie. Na spotkaniu w dniu 6 czerwca 2022 r., przedstawiono alokację środków w ramach polityki terytorialnej oraz proponowany podział środków, ustalono zasady wyboru projektów, które w najwyższym stopniu zrealizują cele Strategii Terytorialnej oraz wpłyną na osiągnięcie określonych wskaźników.

W ramach prac nad niniejszą Strategią i nad wyborem projektów, zarówno Lider porozumienia, jak i Partnerzy, uczestniczyli w licznych spotkaniach z mieszkańcami, nieformalnych grupach roboczych, bieżących konsultacjach, posiedzeniach komisji i rad gmin, podczas których zarówno prezentowano propozycje projektów samorządów, jak i zbierano pomysły mieszkańców i partnerów społeczno-gospodarczych na realizację projektów. Zastosowane modele współpracy przez poszczególnych partnerów były zróżnicowane, każdy z nich zakładał jednak jak najszerszą współpracę ze społecznością lokalną poprzez współpracę z jednostkami organizacyjnymi poszczególnych samorządów, placówkami prowadzącymi kształcenie ogólne i zawodowe, przedstawicielami organizacji pozarządowych, instytucjami pomocy i integracji społecznej, instytucjami rynku pracy itd.

W celu usprawnienia prac nad opracowaniem Strategii Terytorialnej dla OPPT Żnina, a w dalszej perspektywie jej realizacji i wdrożenia powołano w dniu 12 grudnia 2022 r. w formie porozumienia Partnerstwo, którego liderem została Gmina Rogowo. Dodatkowo wyznaczono koordynatora i jego zastępcę do wzajemnych kontaktów między Partnerstwem a Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Wybór propozycji projektowych nastąpił w oparciu o preferencje dla danego obszaru wsparcia i sugestie partnerów społeczno-gospodarczych. Dodatkowo dokonano analizy czy projekty wpisują się w diagnozę Strategii OPPT Żnina oraz czy realizują cele główne i operacyjne Strategii Przyspieszenia 2030+. Sprawdzono czy propozycje projektowe są zgodne z wyznaczonymi celami tematycznymi i typami wsparcia Strategii OPPT. Na końcu projekty poddano ostatecznej weryfikacji pod kątem preferencji wyborów projektów wskazanych w dokumencie Polityka Terytorialna Województwa

Kujawsko-Pomorskiego. Kolejnym etapem było przekazanie fiszek projektowych Instytucji Zarządzającej. W wyniku negocjacji i uzgodnień stworzono listę projektów podstawowych, która stanowi załącznik do Strategii.

25 kwietnia 2023 r. Uchwałą nr XXXIII/252/2023 Rada Powiatu Żnińskiego przyjęła Strategię Rozwoju Powiatu Żnińskiego na lata 2023-2033, która stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego i określa kluczowe kierunki rozwoju Powiatu. Opracowanie i przyjęcie tego dokumentu wymagało szerokich konsultacji społecznych, w ramach których mieszkańcy oraz partnerzy społeczno-gospodarczy zgłaszali swoje uwagi i propozycje działań. Dokument ten posłużył do opracowania Strategii OPPT Żnina.

Proces naboru projektów przebiegał trójetapowo:

I etap – nabór propozycji projektowych zgodnych z założeniami polityki spójności na lata 2021-2027.

Po przeprowadzeniu diagnozy obszaru OPPT Żnina oraz ukazaniu się pierwszej wersji projektu dokumentu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, samorządy wchodzące w skład Partnerstwa przystąpiły do identyfikacji priorytetowych obszarów wsparcia. Pierwszy nabór propozycji projektowych odbył się w marcu 2022 r. w ramach wewnętrznego zgłaszania przez Partnerów. Zbiorcza informacja zdiagnozowanych priorytetowych obszarów wsparcia planowanych do realizacji w ramach OPPT Żnina została przekazana do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. Po analizie dokumentu przez IZ Partnerzy dokonali ponownej weryfikacji propozycji projektowych z uwzględnieniem uwag Urzędu Marszałkowskiego. Na tej podstawie powstała pierwsza lista proponowanych projektów do realizacji.

W trakcie procesu I etapu naboru organizowane były spotkania przedstawicieli samorządów OPPT Żnina, na których podejmowano dyskusję nad proponowaną listą projektów odzwierciedlającą potrzeby i problemy całego obszaru funkcjonalnego. Wybór projektów odbywał się na zasadach partnerstwa i zgodnie z zasadami identyfikacji projektów do wyboru w trybie konkurencyjnym. Partnerzy OPPT Żnina przekazali 28 propozycji projektów będących odpowiedzią na potrzeby obszaru.

II etap – przegląd i wybór zgłoszonych propozycji projektowych pod katem założeń i możliwości finansowania ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Wraz z ukazaniem się kolejnych wersji Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 analizowano projekty pod kątem merytorycznym i finansowym oraz nanoszono ewentualne poprawki.

Podczas II etapu pojawił się projekt dokumentu Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w którym zostały wskazane główne założenia PT, poziomy jej realizacji, obszary wsparcia dla IIT oraz założenia finansowe – podział alokacji na poszczególne instrumenty terytorialne.

Przedstawiciele Partnerstwa wzięli udział w spotkaniu dedykowanym OPPT Żnina, na którym przedłożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu propozycje projektowe zostały poddane szczegółowej konsultacji pod kątem dostępowym i finansowym. Omówiono również podstawowe warunki wsparcia wynikające z Programu FEdKP dla poszczególnych typów projektów realizowanych w Polityce Terytorialnej.

III etap – wybór projektów do dofinansowania z uwzględnieniem zasad wskazanych w dokumencie Polityka terytorialna, w szczególności oparty o zawarty w nim katalog preferencji.

Przedstawiciele Partnerstwa OPPT Żnina wielokrotnie poddawali analizie planowane zadania i możliwości ich sfinansowania ze środków programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 w ramach Polityki Terytorialnej. Na tym etapie naboru trwały prace nad ostatecznym kształtem projektów. Weryfikowano i oceniano propozycje projektowe pod kątem preferencji i priorytetów oraz dostępnej alokacji środków.

Po długim procesie negocjacji i wewnętrznych ustaleń między Partnerami OPPT Żnina oraz konsultacji z IZ powstała lista projektów podstawowych (27 propozycji). Proces tworzenia dokumentu strategii oraz konsultacje społeczne były prowadzone zgodnie z zasadą równości, w których wszyscy chętni mogli brać udział na równych prawach, z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości kobiet i mężczyzn.

9.2. Uzasadnienie wyboru projektów poprzez wykazanie zgodności projektów z potrzebami rozwojowymi danego obszaru

Bardzo duże znaczenie w kontekście możliwych do uzyskania efektów w wyniku realizacji zaplanowanych projektów, posiada stopień wpisania się ich w potrzeby rozwojowe obszaru. Aby stworzyć dobre warunki dla rozwoju całego obszaru, należałoby ukierunkować interwencję na najbardziej istotne sfery, w których występuje potencjał do jego osiągnięcia. Poza tym bardzo ważna jest również odpowiedź na diagnozowane na danym obszarze problemy, które mogą z kolei ograniczać możliwość prowadzenia działań w kluczowych sferach (przykładem może być np. mała liczba miejsc w placówkach przedszkoli, co ogranicza możliwość podniesienia dostępności do usług w sferze wychowania przedszkolnego). Zaplanowane do realizacji projekty na obszarze OPPT wpisują się w potrzeby rozwojowe w kilku sferach, które przedstawiono w tabeli.

Tabela 12 Uzasadnienie wyboru projektów do wsparcia

NAZWA SFERY	PROJEKTY	UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI PROJEKTU
Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej	OPPT-ZN-1 Wymiana źródła ciepła w budynkach Urzędu Miasta i Gminy w Gąsawie, Gminnego Ośrodka Kultury w Gąsawie, świetlic wiejskich w Nowejwsi Pałuckiej, Gogółkowie i Marcinkowie Górnym OPPT-ZN-2 Wymiana źródeł ciepła w Szkole Podstawowej w Rogowie wraz z montażem paneli fotowoltaicznych	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery termomodernizacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu”
Adaptacja do zmian klimatu	OPPT-ZN-3 Nasadzenia drzew i zagospodarowanie terenów zieleni w Janowcu Wielkopolskim	Uzasadnieniem realizacji projektu ze sfery adaptacji do zmian klimatu są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu”
Gospodarka wodno-ściekowa	OPPT-ZN-4 Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Janowcu Wielkopolskim OPPT-ZN-~~5~~ -29 Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Laskach Wielkich poprzez budowę studni głębinowej~~ przebudową Stacji Uzdatniania Wody w Szelejewie~~	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery gospodarki wodno-ściekowej są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Gospodarka wodno-ściekowa”
Transport	OPPT-ZN-12 Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego - Budowa drogi dla rowerów w ciągu drogi powiatowej nr 2335C Gąsawa-Bożejewice na odcinku Gąsawa-Biskupin-etap I OPPT-ZN-13 Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego OPPT-ZN-15 Rozbudowa systemu tras pieszo-rowerowych w Gminie Rogowo (od ul. Topolowej w kierunku kościoła w Rogowie)	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery transportu są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Transport”, „Sieć transportowa”, „Drogi rowerowe”

Wychowanie przedszkolne	OPPT-ZN-6 Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych OPPT-ZN-28 Pracownia małych poliglotów	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery wychowania przedszkolnego są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)”
Edukacja	OPPT-ZN-7 Dla wiedzy i kreatywnych pomysłów OPPT-ZN-8 Rozwijanie innowacyjnej edukacji przez nauczanie eksperymentalne i rozwój zainteresowań uczniów. OPPT-ZN-10 Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych OPPT-ZN-11 Wsparcie na rzecz kształcenia zawodowego w powiecie żnińskim – II edycja	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery edukacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziałach „Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)”, „Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej”, „Szkoły ponadpodstawowe maturalne”, „Szkoły ponadpodstawowe zawodowe”
Turystyka	OPPT-ZN-19 Modernizacja turystycznego punktu widokowego OPPT-ZN-20 Budowa budynku sanitarnego na plaży w Gąsawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą OPPT-ZN-21 Budowa Mariny w Rogowie OPPT-ZN-22 Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad Jeziorem Lubieckim w Lubczu OPPT-ZN-23 Zagospodarowanie terenu przy Jeziorze Tonowskim w Skórkach	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery turystyki są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Turystyka”
Odnowa przestrzeni publicznych	OPPT-ZN-24 Odnowa otwartego terenu rekreacji dla mieszkańców Janowca Wlkp. OPPT-ZN-25 Odnowa przestrzeni rynku miejskiego w Janowcu Wielkopolskim	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery odnowy przestrzeni publicznej są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Odnowa przestrzeni publicznych”
Wsparcie potencjału administracyjnego	OPPT-ZN-26 Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – I etap OPPT-ZN-27 Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – II etap	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery wsparcia potencjału administracyjnego są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego”

9.3. Uzasadnienie wyboru projektów w oparciu o preferencje określone dla poszczególnych obszarów wsparcia

Informacje o sposobie naboru propozycji projektowych i wybór projektów na listę podstawową oraz proces naboru uwzględnione zostały w Rozdziale 9.1 Tryb i zasady naboru projektów.

Wybrane projekty są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy na terenie OPPT Żnina i w sposób znaczący wpłyną na realizację założonych wskaźników.

Kluczowym założeniem przy wyborze propozycji projektowych było uwzględnienie w nich preferencji ogólnych jak i szczegółowych dla każdego obszaru wsparcia, które zostały określone w dokumencie

Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Spośród wszystkich zgłoszonych propozycji, wybrane zostały te, które najlepiej realizują katalog preferencji oraz spełniają założenia wynikające z tego katalogu.

Nabór propozycji projektowych przeprowadzony został przez grupę roboczą, składającą się z wójtów i burmistrza z obszaru OPPT, Starosty Żnińskiego oraz pracowników odpowiedzialnych za wdrażanie Strategii w gminach i powiecie. Na spotkaniach ustalono zasady wyboru projektów, które w najwyższym stopniu zrealizują cele Strategii Terytorialnej oraz wpłyną na osiągnięcie określonych wskaźników.

Wybór projektów odbywał się na zasadach partnerstwa i zgodnie z zasadami identyfikacji projektów do wyboru w trybie konkurencyjnym. Partnerzy OPPT Żnina w I etapie procesu naboru przekazali 28 propozycji projektów będących odpowiedzią na potrzeby obszaru.

Po ukazaniu się kolejnej uaktualnionej wersji FEdKP 2021-2027 oraz projektu dokumentu Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego, nastąpił II etap naboru propozycji projektowych. Przedstawiciele Partnerstwa wzięli udział w spotkaniu dedykowanym OPPT Żnina, na którym przedłożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu propozycje projektowe zostały poddane szczegółowej konsultacji pod kątem dostępowym i finansowym.

Na III etapie naboru została przeprowadzona aktualizacja projektów pod kątem spełnienia warunków dostępu i przyznanych limitów na poszczególne cele szczegółowe, ze szczególnym uwzględnieniem przekroczeń limitów przyznanej alokacji. Lista zawiera 27 projektów podstawowych (w tym 2 projekty dotyczące wsparcia potencjału administracyjnego).

Przy wyborze propozycji projektowych **w obszarze środowiska i klimatu** (CP2) brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje w zakresie zmiany dotychczasowego źródła ogrzewania na OZE,
- rozwiązania wspierające ograniczenie strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wody pitnej,
- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH.

Przy wyborze propozycji projektowych **w obszarze społecznym** (CP4) brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje w zakresie realizacji dodatkowej oferty edukacyjnej lub specjalistycznej dla dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie poprawy jakości świadczenia usług edukacyjnych oraz edukacji włączającej,
- preferencje w zakresie diagnozowania indywidualnych potrzeb rozwojowych lub edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym,
- preferencje dla projektów, w których zaplanowano wsparcie dla uczniów kształcenia ogólnego m. in. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społecznych, społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją,
- preferencje dla projektów w zakresie doposażenia i zakupu pomocy dydaktycznych, niezbędnych dla uczniów i przedstawicieli kadry kształcenia ogólnego oraz zawodowego, dostosowania do wymogów edukacji włączającej, w tym poprawy dostępności,
- preferencje dla projektów, w których zaplanowano wsparcie dla uczniów m. in. podnoszenie umiejętności, kompetencji lub nabywania kwalifikacji związanych z danym zawodem lub zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy czy zdobywanie doświadczenia zawodowego, w tym kształcenie praktyczne na rzeczywistych stanowiskach pracy.

Przy wyborze propozycji projektowych w obszarze wsparcia w wymiarze terytorialnym (CP 5) – **tereny inwestycyjne** brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje w zakresie wsparcia na uzbrojenie terenów inwestycyjnych, w szczególności na obszarach zmarginalizowanych w zakresie aktywności gospodarczej.

W wyniku aktualizacji strategii projekt w obszarze wsparcia terenów inwestycyjnych został wykreślony z listy zadań priorytetowych. Projekt będzie realizowany z innych środków niż Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Przy wyborze propozycji projektowych w obszarze wsparcia w wymiarze terytorialnym (CP 5) – **wsparcie instytucji kultury** brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje uwzględniające wsparcie w zakresie budowy/rozbudowy, adaptacji obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych, remontu, wyposażenia oraz ich rozwoju i funkcjonowania,
- rozwiązania z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania w zakresie zastosowania gatunków rodzimych w zagospodarowanie otoczenia,
- rozwiązania w zakresie stosowania dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki,
- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH.

W wyniku aktualizacji strategii projekty w obszarze wsparcia instytucji kultury zostały wykreślone z listy zadań priorytetowych. Projekty będą realizowane z innych środków niż Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Przy wyborze propozycji projektowych w obszarze wsparcia w wymiarze terytorialnym (CP 5) – **wsparcie rozwoju turystyki** brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje w zakresie budowy/przebudowy ścieżek rowerowych prowadzących do atrakcji turystycznych lub będących z nimi bezpośrednio powiązanych,
- preferencje w zakresie likwidacji luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej,
- preferencje w zakresie budowy infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia,
- rozwiązania z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania w zakresie zastosowania gatunków rodzimych w zagospodarowanie otoczenia,
- rozwiązania w zakresie stosowania dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki,
- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH.

Przy wyborze propozycji projektowych w obszarze wsparcia w wymiarze terytorialnym (CP 5) – **odnowa przestrzeni publicznych** brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH,
- rozwiązania z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania w zakresie zastosowania gatunków rodzimych w zagospodarowanie otoczenia.

Zgłoszone projekty zaplanowane do realizacji w ramach Polityki Terytorialnej charakteryzują się trzema głównymi cechami: posiadają jasno określone cele, czas realizacji oraz określone środki do wykorzystania. W sposób kompleksowy odpowiadają na zdiagnozowane wyzwania i problemy obszaru OPPT Żnina oraz integrują działania „twarde” i „miękkie”.

9.4. Wykaz wybranych projektów do wsparcia wraz z ich charakterystyką

Tabela 13 Lista projektów podstawowych

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Nr fiszki/~~ID~~	Cel polityki	Cel szczegółowy (kod)	Typ wsparcia	Fundusz	Beneficjent	Nazwa projektu	Czy projekt znajduje się na obszarze problemowym? (TAK/NIE)	Całkowita wartość projektu (euro)	Koszty kwalifikowalne (euro)	Dofinansowanie UE (euro)	% dofinansowania	Typ wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika
OPPT-ZN-1	CP2	2 (I)	Efektywne sieci ciepłownicze (budowa i modernizacja)	EFRR	Gmina Gąsawa	Wymiana źródła ciepła w budynkach Urzędu Miasta i Gminy w Gąsawie, Gminnego Ośrodka Kultury w Gąsawie, świetlic wiejskich w Nowejwsi Pałuckiej, Gogółkowie i Marcinkowie Górnym	Nie	309 411,76	309 411,76	263 000,00	85	Produktu	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)	szt.	5
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	125
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO_2/rok	~~b.d.*~~116,70
OPPT-ZN-2	CP2	2 (I)	Efektywne sieci ciepłownicze (budowa i modernizacja)	EFRR	Gmina Rogowo	Wymiana źródeł ciepła w Szkole Podstawowej w Rogowie wraz z montażem paneli fotowoltaicznych	Tak	322 751,85	322 751,85	204 445,12	63,34	Produktu	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)	szt.	1
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	300
												Rezultatu	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO_2/rok	~~127,77 35,067~~,93
OPPT-ZN-3	CP2	2 (iv)	Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenia, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	EFRR	Gmina Janowiec Wielkopolski	Nasadzenia drzew i zagospodarowanie terenów zieleni w Janowcu Wielkopolskim	Tak	195 415,80	195 415,80	156 332,64	80	Produktu	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	3500
													Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	ha	0,3
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Objętość retencjonowanej wody	m^3	0
OPPT-ZN-4	CP2	2 (v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	EFRR	Gmina Janowiec Wielkopolski	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Janowcu Wielkopolskim	Tak	503 754 ,28	441 583,63	356 217,68	80	Produktu	Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	4500
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	4500
OPPT-ZN-~~5~~-29	CP2	2 (v)	Projekty w zakresie efektywnych	EFRR	Gmina Gąsawa	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Laskach Wielkich poprzez budowę studni głębinowej~~:~~	Nie	~~570 361,53~~220 000,00	~~541 575,42~~220 000,00	187 000,00	~~34,538~~5	Produktu	Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	~~528~~1384

			(inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)			~~przebudową Stacji Uzdatniania Wody w Szelejewie~~						Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
											Rezultatu	Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	~~528~~1384
								1 901 695,22	**1 810 738,46**	**1 166 995,44**				
OPPT-ZN-6	CP4	4 (f)	Wychowanie przedszkolne	EFS	Gmina Rogowo	Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych	Tak	82 352,94	82 352,94	70 000,00	85	Produktu	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoby	118
													Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	podmioty	2
												Rezultatu	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	9
OPPT-ZN-7	CP4	4 (f)	Kształcenie ogólne	EFS	Gmina Janowiec Wielkopolski	Dla wiedzy i kreatywnych pomysłów	Tak	270 266,53	270 266,53	229 726,~~53~~55	85	Produktu	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	250
													Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	3
												Rezultatu	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	~~250~~225
OPPT-ZN-8	CP4	4 (f)	Kształcenie ogólne	EFS	Gmina Gąsawa	Rozwijanie innowacyjnej edukacji przez nauczanie eksperymentalne i rozwój zainteresowań uczniów	Nie	141 015,68	141 015,68	119 863,33	85	Produktu	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	70
													Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	1
												Rezultatu	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	~~50~~61
OPPT-ZN-10	CP4	4 (f)	Kształcenie ogólne	EFS	Gmina Rogowo	Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych	Tak	162 885,46	162 885,46	138 452,64	85	Produktu	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	~~80~~200
													Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	2
												Rezultatu	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	160
OPPT-ZN-11	CP4	4 (f)	Kształcenie zawodowe	EFS	Powiat Żniński	Wsparcie na rzecz kształcenia zawodowego w powiecie żnińskim – II edycja	Nie	188 381,73	188 381,73	160 124,47	85	Produktu	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	osoby	140
													Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	osoby	80
													Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	~~1~~2
												Rezultatu	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	40
OPPT-ZN-28	CP4	4 (f)	Wychowanie przedszkolne	EFS	Gmina Janowiec Wielkopolski	Pracownia małych poliglotów	Tak	50 000,00	50 000,00	42 500,00	85	Produktu	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoby	50
													Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	szt.	1
												Rezultatu	Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	5

								894 902,34	**894 902,34**	**760 666,99**				
OPPT-ZN-12	CP5	5 (i)	Szlaki rowerowe	EFRR	Powiat Żniński	Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego - Budowa drogi dla rowerów w ciągu drogi powiatowej nr 2335C Gąsawa-Bożejewice na odcinku Gąsawa-Biskupin-etap I	Nie	429 859,80	409 655,20	364 111,11	85	Produktu	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	~~500~~1682
													Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	500
OPPT-ZN-13	CP5	5 (i)	Szlaki rowerowe	EFRR	Powiat Żniński	Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego	Nie	77 124,19	77 124,19	65 555,56	85	Produktu	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	~~500~~1000
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
													Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	500
OPPT-ZN-15	CP5	5 (i)	Szlaki rowerowe	EFRR	Gmina Rogowo	Rozbudowa systemu tras pieszo-rowerowych w Gminie Rogowo (od ul. Topolowej w kierunku kościoła w Rogowie)	Tak	506 607,92	506 607,92	400 000,00	78,96	Produktu	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	700
													Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	500
OPPT-ZN-19	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Powiat Żniński	Modernizacja turystycznego punktu widokowego	Nie	94 117,65	94 117,65	80 000,00	85	Produktu	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	~~500~~1000
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	~~500~~1000
OPPT-ZN-20	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Gmina Gąsawa	Budowa budynku sanitarnego na plaży w Gąsawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Nie	228 062,44	210 201,59	135 215,10	64,33	Produktu	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	1000
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	1000
OPPT-ZN-21	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Gmina Rogowo	Budowa Mariny w Rogowie	Tak	364 977,97	364 977,97	290 000,00	79,46	Produktu	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	500
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	500
OPPT-ZN-22	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Gmina Rogowo	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad Jeziorem Lubieckim w Lubczu	Tak	84 740,86	84 740,86	70 000,00	82,60	Produktu	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	200
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1

												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	200
OPPT-ZN-23	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Gmina Rogowo	Zagospodarowanie terenu przy Jeziorze Tonowskim w Skórkach	Tak	125 381,25	125 381,25	88 294,35	70,42	Produktu	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	1
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	150
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/ rok	150
OPPT-ZN-24	CP5	5 (i)	Odnowa przestrzeni publicznych	EFRR	Powiat Żniński	Odnowa otwartego terenu rekreacji dla mieszkańców Janowca Wlkp.	Tak	282 456,43	282 456,43	237 117,52	83,94	Produktu	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	1000
													Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1
												Rezultatu	Liczba osób korzystających z obszarów objętych wsparciem	osoby	1000
OPPT-ZN-25	CP5	5 (i)	Odnowa przestrzeni publicznych	EFRR	Gmina Janowiec Wielkopolski	Odnowa przestrzeni rynku miejskiego w Janowcu Wielkopolskim	Tak	974 534,90	974 534,90	816 555,77	83,79	Produktu	~~Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych~~ Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	~~ha~~ szt.	~~0,1~~ 1
													Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	~~3700~~3400
												Rezultatu	Liczba osób korzystających z obszarów objętych wsparciem	osoby	3700
OPPT-ZN-26	CP5	5 (i)	Wsparcie potencjału administracyjnego	EFRR	OPPT Żnina	Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – I etap	Tak	16 055,60	16 055,60	13 647,26	85	Produktu	Średnioroczna liczba etatów finansowanych w ramach wsparcia administracyjnego	szt.	0
													Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	12
												Rezultatu	Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego	osoby	5
OPPT-ZN-27	CP5	5 (i)	Wsparcie potencjału administracyjnego	EFRR	OPPT Żnina	Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – II etap	Tak	16 055,60	16 055,60	13 647,26	85	Produktu	Średnioroczna liczba etatów finansowanych w ramach wsparcia administracyjnego	szt.	0
													Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	12
												Rezultatu	Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego	osoby	5
								3 199 974,61	**3 182 113,76**	**2 574 143,93**					
							Razem, w tym:	~~5 996 572,9175~~ 646 210,64	~~5 887 754,565~~ 566 179,14	**4 501 806,36**					
							EFS+	**894 902,34**	**894 902,34**	**760 666,99**					
							EFRR	~~5 101 669,834~~ 751 308,30	~~4 992 852,224~~ 671 276,80	**3 741 139,37**					

*wartość docelowa określana będzie wyłącznie na poziomie poszczególnych projektów we wnioskach o dofinansowanie

9.5 Lista projektów warunkowych

Na potrzeby sprawnego wdrażania Strategii Terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina opracowano listę projektów warunkowych. Projekt z listy warunkowej może uzyskać dofinansowanie w przypadku uwolnienia wolnych środków w ramach powierzonej alokacji (wykreślenia projektu z listy podstawowej) lub zwiększenia alokacji.

Tabela 14 Lista projektów warunkowych

Nr fiszki/ Lp	Cel polityki	Cel szczegółowy (kod)	Typ wsparcia	Fundusz	Beneficjent	Nazwa projektu	Czy projekt znajduje się na obszarze problemowym? (TAK/NIE)	Krótki opis projektu	Całkowita wartość projektu (euro)	Koszty kwalifikowalne (euro)	Dofinansowanie UE (euro)	Wartość dofinansowania w zł	% dofinansowania
OPPT-ZN-R1	CP2	2 (l)	Efektywne sieci ciepłownicze (budowa i modernizacja)	EFRR	Gmina Rogowo	Wymiana źródeł ciepła wraz z montażem paneli fotowoltaicznych na budynku GOPS w Rogowie	Tak	W ramach projektu planuje się wymianę jednego kotła zasilonego opałem typu pellet w kotłowni znajdującej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rogowie. Kocioł zostanie zastąpiony pompą ciepła z instalacją fotowoltaiczną. Instalacja fotowoltaiczna będzie wykorzystywana do zasilania/ogrzewania źródła ciepła-pompy. Szacunkowo planuje się wykonać jedną pompę o mocy 15-20KW . Dodatkowo układ zostanie wyposażony w zbiorniki buforowe. Zamontowanie pompy ciepła wraz z panelami fotowoltaicznymi pozwoli stworzyć efektywny energetycznie system ciepłowniczy oparty na odnawialnych źródłach energii. Nie istnieją techniczne przesłanki przyłączenia ciepła z sieci ciepłowniczej. Źródło ciepła przyczyni się do zmniejszenia CO_2 oraz innych zanieczyszczeń powietrza.	240 523,67	240 523,67	204 445,12	928 180,85	85
OPPT-ZN-R2	CP2	2 (v)	Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	EFRR	Gmina Janowiec Wielkopolski	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Bielawach	Tak	Remont budynku Stacji Uzdatnia Wody w Bielawach; modernizacja linii technologicznej, budowa zbiornika wyrównawczego, remont istniejącej studni głębinowej.	445 272,10	445 272,10	356 217,68	1 617 228,27	85
									685 795,77	**685 795,77**	**560 662,80**	**2 545 409,12**	
OPPT-ZN-R3	CP4	4 (f)	Wychowanie przedszkolne	EFS	Gmina Rogowo	Nowa jakość wychowania przedszkolnego w Gminnym Przedszkolu w Rogowie	Tak	Grupą docelowa będą dzieci uczęszczające do Gminnego Przedszkola Publicznego w Rogowie, u których zdiagnozowane zostaną indywidualne potrzeby rozwojowe np. wada mowy, wada postawy. Projekt przewidywać będzie stworzenie dodatkowej oferty edukacyjnej lub specjalistycznej w zakresie poprawy jakości świadczonych usług edukacyjnych oraz wsparcie w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych lub wychowawczych.	82 352,94	82 352,94	70 000,00	317 800,00	85
OPPT-ZN-R4	CP4	4 (f)	Kształcenie ogólne	EFS	Gmina Rogowo	Nowa ścieżka edukacyjna w SP Rogowo i SP Gościeszyn	Tak	Projekt w Szkole Podstawowej w Rogowie obejmować będzie: Prowadzenie zajęć z uczniami szkoły w ramach zajęć obowiązkowych oraz pozaszkolnych w zakupionej pracowni. Zajęcia pozalekcyjne z podnoszenia kompetycji językowych u uczniów i nauczycieli szkoły oraz z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych z użyciem komputerów (wykorzystanie komputera do nauki przedmiotów: matematyka, fizyka, geografia, biologia, chemia poprzez komputer; programowanie dla uczniów). Zajęcia pozalekcyjne z podnoszenia kompetycji językowych (w tym język angielski) u uczniów i nauczycieli szkoły. Przewidziano również wsparcie kadry szkoły dla co najmniej 20% ich przedstawicieli. Projekt w Szkole Podstawowej w Gościeszynie Zakup pracowni językowej, wsparciem objęci wszyscy uczniowie SP Gościeszyn. Zakup pracowni komputerowej - wsparciem objęci wszyscy uczniowie do rozwoju kompetencji: matematyczno-przyrodniczych, informatycznych. Prowadzenie zajęć z uczniami szkoły w ramach zajęć obowiązkowych oraz pozaszkolnych w tych pracowniach. Zajęcia pozalekcyjne z zakresu z podnoszenia kompetycji językowych (w tym język angielski) u uczniów i nauczycieli szkoły oraz z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych z użyciem komputerów (wykorzystanie komputera do nauki przedmiotów: matematyka, fizyka, geografia, biologia, chemia poprzez komputer; programowanie dla uczniów). Przewidziano również wsparcie kadry szkoły dla co najmniej 20% ich przedstawicieli.	162 885,46	162 885,46	138 452,64	628 574,97	85
									245 238,40	**245 238,40**	**208 452,64**	**946 374,97**	
OPPT-ZN-R5	CP5	5 (i)	Szlaki rowerowe	EFRR	Gmina Rogowo	Budowa ścieżki rowerowej kierunku Lasu Społecznego w Rogowie	Tak	Długość planowanej ścieżki wynosić będzie ok. 1,4 km. Trasa ścieżki przebiegać będzie: od drogi gminnej 130502C (Niedźwiady), następnie dojdzie do drogi powiatowej nr 2326C i zakończy się przed Lasem Społecznym, który został odnowiony po nawałnicy z sierpnia 2017 r. przez społecznych partnerów. Las Społeczny stanowi atrakcję turystyczną wzbogaconą o infrastrukturę turystyczną i edukacyjną.	220 264,32	220 264,32	135 000,00	612 900,00	61
OPPT-ZN-R6	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Gmina Rogowo	Rozbudowa pomostu w Rogowie	Tak	W ramach projektu przewiduje się rozbudowę pomostu nad Jeziorem Rogowskim na długości ok. 30m. Projekt będzie uzupełnieniem istniejącej infrastruktury turystycznej przy plaży w Rogowie. Powstały obiekt pozwoli zacumować żaglówki, małe jachty. Ponadto planuje się wykonanie profesjonalnego slipu do wodowania sprzętów wodnych.	154 599,75	154 599,75	131 409,79	596 600,45	85
OPPT-ZN-R7	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Gmina Rogowo	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad Jeziorem Wolskim w Izdebnie	Tak	W ramach zadania wykonany zostanie pomost, boisko do siatkówki plażowej, wiata rekreacyjna, plac zabaw, miejsce na ognisko oraz zostaną zamontowane lampy solarne.	82 352,94	82 352,94	70 000,00	317 800,00	85

OPPT-ZN-R8	CP5	5 (i)	Wsparcie rozwoju turystyki	EFRR	Gmina Gąsawa	Budowa sceny rekreacyjnej wraz z oświetleniem terenu rekreacyjnego nad jeziorem Gąsawskim w Gąsawie	Nie	Po rozstrzygnięciu naboru nastąpi przeprowadzenie inwestycji polegającej na budowie zadaszonej sceny wraz z oświetleniem terenu rekreacyjnego.	159 076,58	159 076,58	135 215,10	613 876,55	85
OPPT-ZN-R9	CP5	5 (i)	Szlaki rowerowe	EFRR	Powiat Żniński	Powstanie drogi rowerowej Gąsawa-Wenecja	Nie	Budowa drogi rowerowej na odcinku ok. 2 500m z Gąsawy w kierunku Wenecji polegać będzie na: przygotowaniu dokumentacji technicznej i kosztorysu; uzyskaniu pozwolenia na budowę/zgłoszenia budowy; pozyskaniu środków zewnętrznych na realizację; zabezpieczeniu wkładu własnego; ogłoszeniu i rozstrzygnięciu przetargu na realizację oraz podpisaniu umowy z Wykonawcą; realizacji inwestycji zakończonej podpisaniem protokołu odbioru robót. Droga rowerowa ma charakter turystyczny, gdyż prowadzić będzie do jednej z największych atrakcji turystycznych województwa kujawsko-pomorskiego, tj. do Muzeum Kolei Wąskotorowej w Wenecji. Stanowic będzie łącznik między dwoma turystycznymi ośrodkami Gąsawą i Wenecją. Dzięki realizacji tego przedsięwzięcia stworzona zostanie rowerowa pętla turystyczna obejmująca Gąsawę, Wenecję i Biskupin. To tam zlokalizowane są: Kościół pw. św. Mikołaja w Gąsawie, Muzeum Archeologiczne w Biskupinie, Muzeum Kolei Wąskotorowej w Wenecji oraz ruiny zamku Mikołaja Nałęcza w Wenecji. Jednocześnie przedmiotowy odcinek drogi rowerowej znajduje się na turystycznym Szlaku Piastowskim.	628 235,29	628 235,29	534 000,00	2 424 360,00	85
									1 244 528,88	**1 244 528,88**	**1 005 624,89**	**4 565 537,00**	
								Razem	**2 175 563,05**	**2 175 563,05**	**1 774 740,33**	**8 057 321,09**	

10. Plan wdrożeniowy dla realizacji strategii

Instrument IIT jest nowym instrumentem terytorialnym, wdrażanym po raz pierwszy w perspektywie 2021-2027. Jest on najbardziej elastycznym spośród instrumentów terytorialnych, umożliwiającym interwencję zarówno w obszarach funkcjonalnych lub problemowych, realizowanych przez partnerstwo JST oraz przez pojedyncze JST, co daje władzom samorządowym możliwość wyboru instrumentów najlepiej odpowiadających w praktyce na potrzeby i możliwości danego obszaru.

Zakres interwencji IIT może wynikać ze strategii terytorialnej sporządzonej na potrzeby wdrożenia instrumentu IIT – strategii IIT albo innych dokumentów strategicznych pełniących funkcję strategii IIT – strategii rozwoju ponadlokalnego, gminnego programu rewitalizacji albo strategii rozwoju gminy.

Warunki realizacji IIT wynikają z zapisów ustawy wdrożeniowej, w szczególności z art. 36 ust. 4, w którym wskazuje się, że warunkami realizacji IIT jest opracowanie i uchwalenie przez gminę lub powiat lub ich partnerstwo utworzone w jednej z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 64, art. 74 i art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz w art. 5 ust. 2, art. 72a, art. 73 i art. 75 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, strategii terytorialnej, o której mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego, zwanej „strategią IIT" oraz jej pozytywne zaopiniowanie przez właściwą instytucję zarządzającą programem w terminie 60 dni od dnia otrzymania – w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach tego programu.

Prawną formą współpracy samorządów OPPT Żnina jest Porozumienie w sprawie Powierzenia zadań związanych z realizacją Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina, które zostało zawarte dnia 12 grudnia 2022 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2022 r., poz. 7079), a poprzedzone zostało stosownymi uchwałami rad gmin wszystkich JST. Liderem porozumienia jest Gmina Rogowo, a Partnerami porozumienia są Powiat Żniński, Gmina Gąsawa i Gmina Janowiec Wielkopolski.

Celem Porozumienia OPPT Żnina jest pełnienie funkcji wspólnej reprezentacji władz wszystkich Partnerów wobec władz krajowych i regionalnych.

Porozumienie zawarto na czas realizacji OPPT Żnina, w tym na czas perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2021-2027. Wśród zadań OPPT Żnina można wymienić:

- opracowanie strategii OPPT Żnina oraz przygotowywania jej aktualizacji,
- udostępnianie danych niezbędnych do przygotowania diagnozy do strategii,
- przeprowadzenie analizy potrzeb rozwojowych i potencjału obszaru OPPT Żnina,
- wskazanie projektów przewidzianych do wsparcia w ramach OPPT Żnina,
- wdrożenie przyjętej Strategii Terytorialnej OPPT Żnina,
- prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących OPPT Żnina,
- bieżącą współpracę z IZ FEdKP.

Za realizację ogółu ustaleń Strategii Terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina odpowiedzialny jest Lider porozumienia (Gmina Rogowo) działający wraz z Partnerami.

Mając na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju samorządów zrzeszonych w ramach porozumienia, Lider oraz Partnerzy zadeklarowały wolę współpracy i podejmowania partnerskich inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego przy wykorzystaniu kierunków oraz instrumentów wsparcia dostępnych na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim. Liderowi Porozumienia powierzono zadanie związane z opracowaniem, realizacją i wdrożeniem Strategii Terytorialnej dla OPPT Żnina oraz monitoringiem zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Rolą Lidera ~~będzie~~jest:

1. Bieżąca współpraca z Instytucją Zarządzającą programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 w zakresie ogółu spraw związanych z realizacją ustaleń strategii dla partnerstwa.
2. Bieżąca współpraca z beneficjentami projektów ujętych w strategii w celu optymalizacji procesu ich realizacji.
3. Bieżąca współpraca z interesariuszami procesu kształtowania rozwoju danego partnerstwa – w celu przekazywania informacji na temat postępów realizacji ustaleń strategii oraz zbierania opinii i sugestii na rzecz jego usprawnienia.
4. Monitorowanie realizacji ustaleń strategii – w tym przygotowywanie corocznego „Raportu z realizacji strategii terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina".
5. Inicjowanie działań w kierunku aktualizacji strategii, jeśli zajdzie taka konieczność.

Zgodnie z wymogami *Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce* podmioty realizujące Inne Instrumenty Terytorialne nie są zobligowane do powołania ciała doradczego, jednak w celu sprawnej realizacji Strategii Terytorialnej dla OPPT Żnina Lider Porozumienia powołał wewnętrzny Zespół Doradczy działający na odrębnych zasadach. W skład Zespołu wchodzą upoważnieni przedstawiciele Partnerstwa, tj. Starosta, Wójtowie oraz Burmistrz z obszaru OPPT Żnina. Dodatkowo zaproszono partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmioty wskazane w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Lokalna Organizacja Turystyczna Pałuki, Lokalna Grupa Działania Pałuki – Wspólna Sprawa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie). Zespół Doradczy uprawniony jest do udziału w pracach związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii Terytorialnej, wyrażania opinii, wymiany informacji i dobrych praktyk, podejmowania inicjatyw oraz proponowania rozwiązań odnoszących się do realizacji Strategii Terytorialnej.

Do zadań Zespołu Doradczego należy w szczególności: wyrażanie opinii, podejmowanie inicjatyw, proponowanie rozwiązań związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii OPPT Żnina, w imieniu partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji z obszaru OPPT Żnina. Zespół wydaje opinie w formie pisemnej i przekazuje Liderowi Porozumienia. Opinie związane z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii OPPT Żnina nie są wiążące. Praca w Zespole ma charakter społeczny. Projekt Strategii OPPT Żnina przygotowuje Lider Porozumienia.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.), w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy dokument Strategii OPPT Żnina nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko oraz nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dokument podlega konsultacjom społecznym, które mają na celu uzyskanie opinii na temat opracowanego projektu Strategii OPPT Żnina. W konsultacje i opiniowanie dokumentu zaangażowany był szeroki katalog interesariuszy. Proces konsultacji powinien być zgodny z zasadą partnerstwa opisaną w art. 8 Rozporządzenia Ogólnego. Następnie dokument jest przyjmowany udokumentowaną decyzją Lidera (§ 4 ust. 2 Porozumienia). Ponadto, zgodnie z art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, Strategia podlega opiniowaniu przez właściwą instytucję zarządzającą programem w terminie 60 dni od dnia jej otrzymania. Pozytywne opinie ww. podmiotów są warunkiem realizacji OPPT Żnina.

Aktualizacja dokumentu odbywa się w tym samym trybie, co pierwsze opracowanie strategii. Za aktualizację i wprowadzenie zmian w dokumencie odpowiada Lider Porozumienia. Strategia może być aktualizowana w celu dostosowania jej zapisów do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru lub w przypadku problemów z osiągnięciem celów Strategii OPPT Żnina. Koszty całkowite zaplanowanych do realizacji projektów są szacunkowe i mogą ulec zmianie po sporządzeniu pełnej dokumentacji technicznej i aplikacyjnej.

Podstawą realizacji projektów finansowanych ze środków programu FEdKP 2021-2027 jest Porozumienie Terytorialne podpisywane pomiędzy przedstawicielami poszczególnych obszarów a Instytucją Zarządzającą FEdKP. Działając na podstawie art. 14rb ust. 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz uwzględniając właściwe przepisy krajowe i unijne w dniu 6 listopada 2023 r. zawarto Porozumienie Terytorialne pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Gminą Rogowo. Celem Porozumienia jest:

1. uzgodnienie zasad i zakresu wsparcia realizacji strategii IIT dla OPPT w ramach FEdKP;
2. określenie przedsięwzięć priorytetowych, ważnych dla rozwoju obszaru objętego Porozumieniem, wyrażających wspólne interesy Partnerstwa JST i realizujących cele wyznaczone w strategii IIT dla OPPT oraz zgodnych z celami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Województwa;
3. przygotowanie przedsięwzięć priorytetowych, o których mowa w pkt. 2, umożliwiające złożenie wniosków o dofinansowanie w terminach określonych w Porozumieniu;
4. realizacja przedsięwzięć priorytetowych, o których mowa w pkt. 2, umożliwiająca złożenie wniosków o płatność w terminach określonych w Porozumieniu;
5. realizacja przedsięwzięć priorytetowych, o których mowa w pkt. 2, umożliwiająca osiągnięcie określonych wartości wskaźników produktu i rezultatu wskazanych w Porozumieniu;
6. wzmocnienie powiązań i współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego tworzącymi Partnerstwo JST oraz partnerami społecznymi, gospodarczymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu równomiernego rozwoju całego obszaru Partnerstwa JST.

Porozumienie Terytorialne (w stosunku do strategii IIT dla OPPT) zapewnia większą elastyczność w zakresie możliwości dokonywania przez Beneficjentów modyfikacji wartości dofinansowania projektów przewidzianych do realizacji.

Zgodnie z § 9 ust. 3 projektu Porozumienia Terytorialnego, dokument ten może być zmieniany na wniosek stron, bez konieczności natychmiastowego wprowadzania zmian w strategii IIT dla OPPT. (strategie mogą być aktualizowane maksymalnie 2 razy w roku).

Integralną część Porozumienia stanowią załączniki:

1. Lista przedsięwzięć priorytetowych;
2. Lista przedsięwzięć warunkowych (lista rezerwowa);
3. ~~Fiszki przedsięwzięć priorytetowych;~~
4. ~~Harmonogram przygotowania, realizacji oraz płatności dotyczących przedsięwzięć priorytetowych;~~
5. ~~5.~~3. Wartości wskaźników produktu i rezultatu zaplanowane do realizacji w ramach obszarów dedykowanych IIT dla OPPT.

Lider Porozumienia OPPT Żnina prowadzi monitoring realizacji przedsięwzięć priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 do Porozumienia Terytorialnego oraz przygotowuje i przekazuje Instytucji Zarządzającej raporty w tym zakresie. System monitorowania obejmuje:

1. postęp finansowy realizacji projektów wynikających ze Strategii dla OPPT Żnina;
2. postęp rzeczowy realizacji projektów wynikających ze Strategii dla OPPT Żnina;
3. ocenę stopnia realizacji przyjętych celów;
4. ocenę przestrzegania terminów określonych przez parterów Strategii dla OPPT Żnina.

Na poziomie wdrażania strategii terytorialnej zakłada się prowadzenie polityki informacyjnej w formie publicznego przekazu informacji przez strony internetowe partnerów tworzących OPPT Żnina.

Harmonogram realizacji strategii przedstawia tabela poniżej (wykres Gantta).

Kolejne dwie tabele obrazują planowany harmonogram kontraktowania kwot wsparcia z EFRR i EFS+ w ramach programu regionalnego FEdKiP na realizację wszystkich projektów strategii. Harmonogram ma charakter orientacyjny i został sporządzony przy założeniu, że pełna wartość wsparcia na rzecz każdego z projektów jest kontraktowana w całości w roku jego rozpoczęcia. Za rok rozpoczęcia projektu przyjęto rok zaplanowany w fiszce projektowej. Kwoty w tabeli zostały ujęte narastająco, a więc – jako zsumowane kwoty wsparcia od początku realizacji strategii. Tak więc w roku, w którym nie planuje się żadnej kontraktacji, przepisywana jest bez zmian kwota z roku poprzedniego.

Kontraktacja została przedstawiona w podziale na fundusze: odrębnie dla środków z EFRR, a odrębnie z EFS+. % alokacji złożonych wniosków o płatność na poszczególne lata może ulec zmianie.

		2022	2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029			
Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania	***Zadanie***	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*	*I*	*II*	*III*	*IV*
Gmina Rogowo	Zawiązanie się partnerstwa																													
	Opracowanie strategii																													
	Zatwierdzenie strategii wraz z listą projektów przez partnerstwo																													
Instytucja Zarządzająca FEdKP	Zaopiniowanie dokumentu przez IZ FEdKP																													
	Podpisanie porozumienia terytorialnego																													
Jednostki samorządu terytorialnego OPPT Żnina	Określenie terminów aplikowania o środki w ramach FEdKP przy uwzględnieniu harmonogramu naboru wniosków dla FEdKP																													
	Wdrażanie strategii																													
	Zakończenie procesu wdrażania założeń strategii obszarowych																													

Tabela 15 Harmonogram wdrożeniowy dla realizacji strategii

Tabela 16 Kontraktacja narastająco

Kontraktacja (narastająco)				
	EFRR		EFS+	
Rok	Liczba projektów planowanych do złożenia	Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro)	Liczba projektów planowanych do złożenia	Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro)
2023	0	0,00	0	0,00
2024	~~97~~	~~1 800 802,451~~ 332 641,31	5	600 420,45
2025	~~15~~14	~~3 631 985,213~~ 460 492,11	6	760 544,92
2026	~~17~~16	~~3 711 188,033~~ 554 139,37	6	760 544,92
2027	17	3 741 139,37	6	760 544,92
Cel końcowy		~~3 711 188,033~~ 741 139,37		**760 544,92**

Tabela 17 Złożone wnioski o płatność narastająco

Złożone wnioski o płatność (narastająco)				
Cele pośrednie				
	EFRR		EFS+	
Rok	Procent liczony od wartości środków dedykowanych	Wartość złożonych wniosków o płatność (euro)	Procent liczony od wartości środków dedykowanych	Wartość złożonych wniosków o płatność (euro)
2023				
2024	0,00 %	0,00	~~9,20~~18,43 %	~~82 352,94~~164 913,23
2025	~~67,73~~54,99 %	~~3 441 760,662~~ 612 885,96	~~54,04~~88,83 %	~~483 555,04~~794 902,34
2026	~~100,00~~95,37 %	~~5 081 491,234~~ 531 308,30	~~69,80~~100,00 %	~~624 570,72~~894 902,34
2027	100,00 %	~~5 081 491,234~~ 751 308,30	100,00 %	~~894 758,73~~894 902,34
Cel końcowy		~~5 081 491,234~~ 751 308,30		~~894 758,73~~894 902,34

11. Plan finansowy wraz z określeniem źródeł finansowania projektów

Plan finansowy została sporządzony w przybliżeniu i odzwierciedla orientacyjne ramy czasowe finansowania projektów w chwili zamykania niniejszej strategii.

Załącznik 1 Plan finansowy

L.p.	Nazwa projektu	Koszt całkowity w euro	Źródła finansowania (wkład UE, środki krajowe, środki własne, budżet państwa) w euro	Wydatki planowane w latach						
				2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.
CP2										
1	Wymiana źródeł ciepła w Szkole Podstawowej w Rogowie wraz z montażem paneli fotowoltaicznych	322 751,85	Wkład UE 204 445,12 Wkład własny 118 306,73			322 751,85				
2	Nasadzenia drzew i zagospodarowanie terenów zieleni w Janowcu Wielkopolskim	195 415,80	Wkład UE 156 332,64 Wkład własny 39 083,16				195 415,80			
3	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody	503 754,28	Wkład UE 356 181,35 Wkład własny			503 754,28				

	w Janowcu Wielkopolskim		147 572,93							
4	Wymiana źródła ciepła w budynkach Urzędu Miasta i Gminy w Gąsawie, Gminnego Ośrodka Kultury w Gąsawie, świetlic wiejskich w Nowejwsi Pałuckiej, Gogółkowie i Marcinkowie Górnym	309 411,76	Wkład UE 263 000,00 Wkład własny 46 411,76			309 411,76				
5	Modernizacja ~~z przebudową Stacji Uzdatniania Wody w Szelejewie~~Stacji Uzdatniania Wody w Laskach Wielkich poprzez budowę studni głębinowej	~~570 361,532~~ 220 000,00	Wkład UE ~~178 498,13~~187 000,00 Wkład własny ~~391 863,40~~33 000,00			~~570 361,53~~		220 000,00		
Suma CP2		~~1 901 695,22~~ 1 551 333,69	Wkład UE ~~1 158 457,24~~1 166 995,44 Wkład własny ~~743 237,98~~351 338,25			~~1 706 279,42~~ 1 135 917,89	195 415,80	220 000,00		
CP4										

1	Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych	82 352,94	Wkład UE 70 000,00 Wkład własny 12 352,94		11 992,52	70 360,42				
2	Poprawa jakości świadczonych usług edukacyjnych	162 885,46	Wkład UE 138 452,64 Wkład własny 24 432,82		65 154,18	97 731,28				
3	Dla wiedzy i kreatywnych pomysłów	~~270 188,01~~2 70 266,53	Wkład UE ~~229 659,80~~ 229 726,55 Wkład własny 40 528,21		~~70 188,01~~70 266,53	100 000,00	100 000,00			
4	Pracownia małych poliglotów	~~49 934,91~~50 000,00	Wkład UE ~~42 444,68~~42 500,00 Wkład własny ~~7 490,23~~7 500,00		17 500,00	~~32 434,91~~32 500,00				
5	Rozwijanie innowacyjnej edukacji przez nauczanie eksperymentalne i rozwój zainteresowań uczniów	141 015,68	Wkład UE 119 863,33 Wkład własny 21 152,35			141 015,68				
6	Wsparcie na rzecz kształcenia zawodowego	188 381,73	Wkład UE 160 124,47 Wkład własny 28 257,26			188 381,73				

	w powiecie żnińskim – II edycja									
Suma CP4		~~894 758,738~~ 94 902,34	Wkład UE ~~760 544,92~~760 666,99 Wkład własny ~~134 213,81~~134 235,35		~~164 834,711~~ 64 913,23	~~629 924,026~~ 29 989,11	100 000,00			
CP5										
1	Rozbudowa systemu tras pieszo-rowerowych w Gminie Rogowo (od ul. Topolowej w kierunku kościoła w Rogowie)	506 607,92	Wkład UE 400 000,00 Wkład własny 106 607,92			253 303,96	253 303,96			
2	Budowa Mariny w Rogowie	364 977,97	Wkład UE 290 000,00 Wkład własny 74 977,97			182 488,98	182 488,99			
3	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad Jeziorem Lubieckim w Lubczu	84 740,86	Wkład UE 70 000,00 Wkład własny 14 740,86			84 740,86				
4	Zagospodarowanie terenu przy Jeziorze Tonowskim w Skorkach	125 381,25	Wkład UE 88 294,35 Wkład własny 37 086,90				125 381,25			

5	Odnowa przestrzeni rynku miejskiego w Janowcu Wielkopolskim	974 534,90	Wkład UE 816 555,77 Wkład własny 157 979,13				974 534,90			
6	Modernizacja turystycznego punktu widokowego	94 117,65	Wkład UE 80 000,00 Wkład własny 14 117,65				94 117,65			
7	Budowa budynku sanitarnego na plaży w Gąsawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	228 062,44	Wkład UE ~~130 999,46~~135 215,10 Wkład własny ~~97 062,98~~92 847,34			228 062,44				
8	Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego - Budowa drogi dla rowerów w ciągu drogi powiatowej nr 2335C Gąsawa-Bożejewice na odcinku Gąsawa-Biskupin-etap I	~~409 655,204~~ 29 859,80	Wkład UE ~~346 937,20~~364 111,11 Wkład własny ~~62 718,00~~65 748,69			~~409 655,204~~ 29 859,80				
9	Poprawa infrastruktury rowerowej na terenie powiatu żnińskiego	77 124,19	Wkład UE 65 555,56 Wkład własny 11 568,63				77 124,19			

10	Odnowa otwartego terenu rekreacji dla mieszkańców Janowca Wlkp.	282 456,43	Wkład UE 237 093,93 Wkład własny 45 362,50			282 456,43				
11	Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – I etap	~~16 081,60~~16 055,60	Wkład UE ~~13 647,26~~13 647,26 Wkład własny ~~2 434,34~~2 408,34			~~16 081,60~~16 055,60				
16	Wsparcie administracyjne OPPT Żnina – II etap	16 055,60	Wkład UE 13 647,26 Wkład własny 2 408,34				16 055,60		~~16 055,60~~	
Suma CP5		~~3 177 408,09~~ 3 199 974,61	Wkład UE ~~2 552 730,792~~ 574 143,93 Wkład własny ~~624 677,30~~625 830,68			~~1 454 401,55~~ 1 476 968,07	~~1 706 950,94~~ 1 723 006,54		~~16 055,60~~	
Suma		~~5 976 249,96~~ 5 646 210,64	Wkład UE ~~4 471 732,954~~ 501 806,36 Wkład własny ~~1 504 517,011~~ 111 404,28		~~164 834,711~~ 64 913,23	~~3 792 992,91~~ 3 242 875,07	~~2 002 366,74~~ 2 018 422,34	220 000,00	~~16 055,60~~	

12. Opis procesu zaangażowania partnerów zewnętrznych

Prace planistyczne nad dokumentem strategicznym rozwoju OPPT Żnina uwzględniały rzeczywiste potrzeby nie tylko samorządów, ale przede wszystkim społeczności lokalnej. Od lutego 2022 r. odbywały się cyklicznie spotkania przedstawicieli samorządów, na których przystąpiono do prac w zakresie rozpoznawania potrzeb oraz identyfikacji projektów. Podczas spotkań omawiano również tryb współpracy w ramach utworzonego Partnerstwa oraz potrzebę podjęcia prac, które umożliwią opracowanie Strategii Terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina. Przedmiotem rozmów podejmowanych na spotkaniach były cele, działania oraz propozycje rodzajów projektów, ujętych do realizacji w formule Innego Instrumentu Terytorialnego.

Na etapie prac nad Strategią Terytorialną, w ramach kompleksowej diagnozy społeczno-gospodarczej, odbywały się rozmowy i spotkania z przedstawicielami OPPT Żnina, którzy przekazywali informacje dotyczące propozycji projektów strategicznych oraz uzupełniali dane do diagnozy.

Oprócz powołania niesformalizowanego Zespołu Doradczego, na etapie opracowywania Strategii OPPT Żnina zastosowano również inne mechanizmy partycypacji społecznej w procesie kształtowania niniejszego dokumentu.

W celu przyjęcia i realizacji wspólnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina Strategii Terytorialnej zostało powołane Partnerstwo. W dniu 12 września 2022 r. została podjęta Uchwała Nr XXVIII/216/2022 Rady Powiatu w Żninie w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia i powierzenia Gminie Rogowo prowadzenia zadania związanego z realizacją Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina. We wrześniu 2022 r. organy stanowiące podjęły stosowne uchwały, a następnie 12 grudnia 2022 r. przedstawiciele samorządów terytorialnych zawarły Porozumienie w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją OPPT Żnina Gminie Rogowo. Zgodnie z zapisami porozumienia został wyznaczony spośród członków grupy roboczej koordynator ds. OPPT Żnina oraz jego zastępca.

Zgodnie z wymogami *Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce* podmioty realizujące Inne Instrumenty Terytorialne nie są zobligowane do powołania ciała doradczego, jednak w celu sprawnej realizacji Strategii Terytorialnej dla OPPT Żnina Lider Porozumienia powołał wewnętrzny Zespół Doradczy działający na odrębnych zasadach. W skład Zespołu wchodzą upoważnieni przedstawiciele Partnerstwa, tj. Starosta, Wójt oraz Burmistrzowie z obszaru OPPT Żnina. Zespół Doradczy uprawniony jest do udziału w pracach związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii Terytorialnej OPPT Żnina, wyrażania opinii, wymiany informacji i dobrych praktyk, podejmowania inicjatyw oraz proponowania rozwiązań odnoszących się do realizacji Strategii. Do prac nad opracowaniem Strategii zaproszono przedstawicieli Lokalnej Organizacji Turystycznej Pałuki, Lokalnej Grupy Działania Pałuki – Wspólna Sprawa, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz pracowników merytorycznych JST.

W ramach prac nad niniejszą Strategią i nad wyborem projektów, zarówno Lider porozumienia, jak i Partnerzy, uczestniczyli w licznych spotkaniach z mieszkańcami, nieformalnych grupach roboczych, bieżących konsultacjach, posiedzeniach komisji i rad gmin, podczas których zarówno prezentowano propozycje projektów samorządów, jak i zbierano pomysły mieszkańców i partnerów społeczno-gospodarczych na realizację projektów.

Informacje o postępach w realizacji dokumentu Strategii OPPT Żnina będą zamieszczane na stronie internetowej Powiatu Żnińskiego – www.znin.pl.

Konsultacje społeczne przeprowadzono na podstawie art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 w oparciu o uchwały JST wchodzących w skład Partnerstwa.

Przedmiotem konsultacji był projekt dokumentu Strategia Terytorialna Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina, która jest podstawowym dokumentem o charakterze strategicznym i operacyjnym umożliwiającym wdrażanie Strategii IIT dla OPPT.

Celem przeprowadzenia konsultacji było poinformowanie mieszkańców oraz podmiotów i organizacji działających na terenie OPPT Żnina o przygotowanym projekcie Strategii Terytorialnej Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina. Przeprowadzone konsultacje dały uczestnikom możliwość zapoznania się z projektem dokumentu, a także umożliwiły zebranie uwag, wniosków, opinii oraz zaangażowanie interesariuszy w proces podejmowania decyzji co do kierunków dalszego rozwoju.

Konsultacje zostały przeprowadzone przez Partnerów porozumienia w terminie:

- 5 kwietnia – 13 maja 2024 r. na terenie Powiatu Żnińskiego,
- 8 kwietnia – 15 maja 2024 r. na terenie Gminy Janowiec Wielkopolski,
- 15 kwietnia – 20 maja 2024 r. na terenie Gminy Rogowo,
- 25 kwietnia – 29 maja 2024 r. na terenie Gminy Gąsawa.

Przyjęto następujący sposób informowania interesariuszy o konsultacjach społecznych:

- zamieszczenie na oficjalnych stronach internetowych oraz w biuletynach informacji publicznej jednostek samorządu terytorialnego OPPT Żnina informacji o odbywających się konsultacjach społecznych,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach na tablicach informacyjnych w urzędach Gmin Rogowo, Gąsawa, Janowiec Wielkopolski oraz Starostwa Powiatowego w Żninie wchodzących w skład OPPT Żnina,
- w przypadku gmin zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach na tablicach informacyjnych sołectw,
- zamieszczenie artykułów informacyjnych o trwających konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Partnerów,
- przekazanie informacji o trwających konsultacjach społecznych prasie lokalnej,
- przekazanie przedstawicielom organizacji pozarządowych w formie elektronicznej informacji o konsultacjach projektu Strategii.

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w następujących formach:

- za pośrednictwem formularza ankietowego;
- udostępnienie do wglądu wersji papierowej projektu dokumentu Strategii wraz z formularzem ankietowym w siedzibach wszystkich Partnerów OPPT Żnina w godzinach pracy jednostek.

W ramach konsultacji społecznych podjęto współpracę z wewnętrznym Zespołem Doradczym, grupą roboczą oraz z przedstawicielami organizacji pozarządowych, partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.
Konsultacje społeczne były prowadzone zgodnie z zasadą równości, w których wszyscy chętni mogli brać udział na równych prawach, z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości kobiet i mężczyzn.

Konsultacje społeczne prowadzone były równocześnie we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego wchodzących w skład OPPT Żnina: Powiat Żniński, Gmina Rogowo, Gmina Gąsawa oraz Gmina Janowiec Wielkopolski.

Po zakończonym procesie konsultacji społecznych zostało przygotowane zestawienie uwag z przeprowadzonych konsultacji oraz sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych. Ze względu na specyfikę Strategii, uwzględniającej projekty zgłoszone jedynie przez jednostki samorządu terytorialnego, w proces decyzyjny w zakresie rozstrzygnięcia uwag, wniosków i opinii dotyczących tych projektów, zostali włączeni tylko przyszli Beneficjenci, będący członkami wewnętrznego Zespołu Doradczego.

Sprawozdanie podsumowujące przebieg, sposób uwzględnienia uwag oraz wyniki konsultacji społecznych zostało formalnie przyjęte przez Partnerów OPPT Żnina oraz zostało udostępnione w formie elektronicznej na stronach internetowych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego OPPT Żnina.

13. Sprawozdanie z konsultacji społecznych

Szczegółowe zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych oraz odniesienie się do nich zawiera Sprawozdanie z konsultacji społecznych stanowiące załącznik nr 1 do niniejszej Strategii.

14. System monitorowania strategii terytorialnej

Monitoring będzie obejmował pojedyncze projekty oraz wskaźniki. Natomiast biorąc pod uwagę zapisy dokumentu Polityka Terytorialna monitoring obejmuje:

1) monitoring postępu finansowego dla wszystkich projektów, tj.:
   a) monitoring poziomu złożonych wniosków o dofinansowanie (zbiorcze zestawienie dla wszystkich projektów za dany rok) – wartości określone w strategii i Porozumieniu Terytorialnym,
   b) monitoring poziomu złożonych wniosków o płatność (zbiorcze zestawienie dla wszystkich projektów za dany rok),
   c) monitoring przestrzegania terminów realizacji projektów określonych w strategiach terytorialnych i Porozumieniu Terytorialnym;
2) monitoring postępu rzeczowego dla wszystkich projektów tj.:
   a) monitoring wskaźników programowych (z podziałem na poszczególne CP) – wartości pośrednie i końcowe.

Na podstawie monitoringów podejmowane mają być ewentualne decyzje co do aktualizacji strategii, czy podejmowania działań naprawczych, korygujących.

Terminy, w których będą przekazywane przez partnerstwa sprawozdania zostaną określone przez IZ. Wzory formularzy mają być opracowane przez IZ.

Niezbędnym elementem oceny, czy realizacja ustaleń strategii postępuje prawidłowo, jest monitorowanie tego procesu. Ustala się następujące założenia realizacji tego procesu:

1. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie procesu monitorowania w całym okresie realizacji ustaleń strategii jest Lider porozumienia.
2. Monitorowaniu podlega realizacja każdego z projektów strategii (o których mowa w rozdziale „Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz

powiązania z innymi projektami)") oraz stan wskaźników realizacji strategii (o których mowa w rozdziale „Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii").

3. Monitorowanie jest procesem ciągłym, ale wymiernym rezultatem tego procesu będzie sporządzenie raz w roku dokumentu pn. „Raport z realizacji ustaleń strategii terytorialnej dla Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Żnina" (zwany dalej Raportem). Raport za dany rok powinien być sporządzony nie później niż do końca miesiąca marca roku następującego po roku, za który jest sporządzany i zostać przyjęty przez władze partnerstwa nie później niż do końca miesiąca maja roku następującego po roku, za który jest sporządzany. W okresie jednego tygodnia po przyjęciu, Raport zostaje przekazany do Instytucji Zarządzającej programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz zostaje opublikowany na stronach wszystkich jst będących sygnatariuszami partnerstwa.
4. Do udziału w procesie monitorowania zobowiązani są wszyscy beneficjenci projektów, których obowiązkiem jest przekazanie Liderowi porozumienia, corocznie do końca stycznia, danych i informacji niezbędnych do przygotowania Raportu za rok poprzedni.
5. Raport sporządzany jest do końca realizacji ustaleń strategii. Jeśli planowane zadania zostaną zrealizowane przed zakończeniem perspektywy finansowej 2021-2027 – nie zachodzi potrzeba sporządzania raportu dla okresu po zakończeniu realizacji strategii. Jeżeli dany projekt zostanie zrealizowany przed zakończeniem obowiązywania strategii, jest wskazywany w Raporcie z odpowiednia adnotacją.
6. W przypadku zmiany ustaleń strategii dotyczącej listy projektów, do końca okresu monitorowania należy w Raporcie uwzględniać zarówno projekty dodane, jak i projekty, które zostały z niej usunięte – wraz z zamieszczeniem stosownej informacji o usunięciu projektu i podaniem roku usunięcia projektu i od którego roku realizowany jest projekt włączony do strategii.
7. Raport składa się z następujących, obligatoryjnie wymaganych, części:
   a) Charakterystyki działań oraz efektów realizacji projektów strategii, realizowanej poprzez wypełnienie „Karty monitorowania stanu realizacji projektu strategii", której wzór został zamieszczony poniżej.
   b) Analizy stanu wskaźników realizacji strategii, realizowanej poprzez wypełnienie „Karty monitorowania stanu realizacji wskaźników strategii", której wzór został zamieszczony poniżej.
   c) Podsumowania zawierającego najważniejsze wnioski z dokonanej analizy. W szczególności należy zwrócić uwagę na: zidentyfikowane ryzyka realizacji wraz z propozycją ich zminimalizowania, zidentyfikowane możliwości usprawniania realizacji ustaleń strategii, zidentyfikowane projekty, które rekomenduje się do usunięcia ze strategii podczas jej formalnej aktualizacji.

Wzór „Karty monitorowania stanu realizacji projektu strategii"

Rok, za który podawana jest informacja	
Numer projektu	
Nazwa projektu	
Beneficjent	
Imię, nazwisko i dane kontaktowe osoby	

przedstawiającej dane źródłowe do Raportu	
Syntetyczny opis działań prowadzonych na rzecz realizacji projektu w roku, za który sporządza się Raport[35]	
Etap realizacji projektu na koniec roku, za który sporządza się Raport[36]	
Czy dostrzega się ryzyka dla kontynuacji realizacji projektu? Jeśli tak – należy je scharakteryzować	
Czy dostrzega się możliwości usprawnienia procesu realizacji projektu? Jeśli tak – należy je scharakteryzować	
Ewentualne informacje dodatkowe istotne dla procesu realizacji strategii w zakresie danego projektu[37]	

Stan realizacji wskaźników projektu								
Nazwa i miara wskaźnika	Wartość docelowa zadeklarowana w strategii	Stan wskaźnika na koniec roku:						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
…								

Wyjaśnienia: Oceny etapu realizacji projektu na koniec roku, za który sporządza się Raport, należy dokonać wg następujących kryteriów zaawansowania prac:

1) etap „zero” – prace nie zostały rozpoczęte,

2) etap I – prace w fazie przygotowawczej - etap obejmuje opracowanie koncepcji projektu i harmonogramu prac, powołanie partnerów społecznych,

3) etap II – prace realizacyjne w fazie początkowej,

[35] Jeżeli w danym roku raportowym w przypadku opisywanego projektu nie były prowadzone żadne działania, w tym polu należy o tym poinformować

[36] Patrz wyjaśnienia poniżej tabeli.

[37] W tym polu należy podać informację, jeśli projekt został usunięty lub wprowadzony do strategii w wyniku zmiany strategii.

4) etap III – prace realizacyjne w fazie zaawansowanej,

Wskazuje się następujące możliwości oceny zaawansowania:

- w przypadku projektów o charakterze wieloletnim, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonego czasu realizacji projektu; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III); alternatywnie dopuszcza się pomiar na podstawie zaangażowania środków, to znaczy za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonego wydatkowania środków; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III); raz przyjętą metodę pomiaru należy stosować do zakończenia projektu,
- w przypadku projektów, których postęp mierzony jest poprzez sukcesywne narastanie wartości wskaźnika, zmierzające do osiągnięcia założonej wartości docelowej, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonej w projekcie wartości wskaźnika docelowego; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III),
- w przypadku projektów, które składają się z określonej liczby zaplanowanych do realizacji działań, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% łącznej liczby określonych do wykonania działań; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III),
- w przypadku projektów o charakterze inwestycyjnym, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace projektowe oraz uzyskanie niezbędnych pozwoleń i uzgodnień, natomiast za *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III) uznaje się fizyczne wykonawstwo prac,
- w przypadku projektów, których ocena stopnia zaawansowania nie mieści się w podanych powyżej kryteriach, następuje ocena indywidualna.

5) etap IV – prace zostały zakończone, projekt został zrealizowany.

6) etap „rezygnacja z projektu” – dotyczy projektów, od których realizacji odstąpiono w danym roku, projekt nie będzie reaktywowany, przy aktualizacji dokumentu strategii, projekt zostanie usunięty z listy projektów.

Wzór „Karty monitorowania stanu realizacji wskaźników strategii”

Stan realizacji wskaźników strategii								
Nazwa i miara wskaźnika	Wartość docelowa zadeklarowana w strategii	Stan wskaźnika na koniec roku:						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wskaźniki dla projektów z zakresu CP1								
Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
…								
Wskaźniki dla projektów z zakresu CP2								
Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
…								
Dodatkowe informacje/wyjaśnienia dotyczące stanu realizacji wskaźników – jeśli zachodzi taka potrzeba[38]								
Wskaźnik x								
Wskaźnik y								
Wskaźnik z								
…								

[38] Ta część tabeli jest wypełniana, jeśli w zakresie realizacji poszczególnych wskaźników miały miejsce szczególne uwarunkowania, wpływające na nietypowy przebieg realizacji projektów, a więc narastania wartości wskaźników (np. nastąpiła zmiana strategii polegająca na usunięciu lub dodaniu projektów, co wpływa na wartość docelową danego wskaźnika), lub są to informacje istotne dla zrozumienia procesu realizacji strategii; w tym miejscu należy także podać informacje, jeśli wszystkie projekty składające się na dany wskaźnik zostały zrealizowane i wskaźnik nie będzie już w przyszłości podlegał zmianom; w tym miejscu należy także podać informacje, jeśli projekty składające się na dany wskaźnik nie zostały zrealizowane w całości, a więc wskaźnik docelowy dla strategii także nie zostanie zrealizowany w pierwotnie planowanej skali.

15. Indeksy i spisy

15.1. Spis map

Mapa 1 Podział administracyjny OPPT 4
Mapa 2 Liczba ludności w miejscowościach OPPT 5
Mapa 3 Lesistość w gminach województwa kujawsko-pomorskiego 6
Mapa 4 Obszary prawnie chronione w OPPT 7
Mapa 5 Najważniejsze elementy sieci transportowej OPPT 9
Mapa 6 Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej 20
Mapa 7 Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej 21
Mapa 8 Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej 21

15.2. Spis rycin

Ryc. 1 Schemat struktury celów oraz realizujących je projektów (tzw. drzewo ustaleń) 32

15.3. Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności i struktura ekonomicznych grup wieku w 2010 r. i 2020 r. 12
Tabela 2 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie OPPT Żnina w 2020 r. 13
Tabela 3 Bezrobocie rejestrowane na terenie OPPT Żnina w 2010 r. i 2021 r. 14
Tabela 4 Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny w OPPT Żnina. 15
Tabela 5 Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie OPPT Żnina w 2020 r. (kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźnika kształtujące się poniżej 85% średniej wojewódzkiej) 17
Tabela 6 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 na OPPT Żnina w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%) 20
Tabela 7 Wyniki egzaminu maturalnego w latach 2021-2022 w szkołach zlokalizowanych na OPPT Żnina w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%) 22
Tabela 8 Drzewo ustaleń 35
Tabela 9 Wskaźniki produktu 36
Tabela 10 Wskaźniki rezultatu 38
Tabela 11 Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie FEdKP 2021-2027 40
Tabela 12 Uzasadnienie wyboru projektów do wsparcia 45
Tabela 13 Lista projektów podstawowych 49
Tabela 14 Lista projektów warunkowych 5455
Tabela 15 Harmonogram wdrożeniowy dla realizacji strategii 6061
Tabela 16 Kontraktacja narastająco 6162
Tabela 17 Złożone wnioski o płatność narastająco 6162